

Priročnik za postavitev
OVE proizvodnih naprav

SONČNA ENERGIJA

Borzen

Priročnik za postavitev
OVE proizvodnih naprav

SONČNA ENERGIJA

Borzen

Seznam kratic

AGEN	Agencija za energijo
AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
ARSO	Agencija RS za okolje
CD	celovito dovoljenje
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje
DARS	Družba za avtoceste Republike Slovenije
DDV	davek na dodano vrednost
DGD	projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja
DPP	projektna dokumentacija za pridobitev projektnih in drugih pogojev
DIIP	dokument identifikacije investicijskega projekta
DPN	državni prostorski načrt
DPUN	državni prostorski ureditveni načrt
DRSV	Direkcija Republike Slovenija za vode
DRSI	Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo
EE	električna energija
ELES	Sistemiški operater kombiniranega prenosnega in distribucijskega elektroenergetskega omrežja
EU	Evropska unija
EV	električno vozilo
FNN	fotonapetostna naprava
FURS	Finančna uprava Republike Slovenije
GD	gradbeno dovoljenje
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
HEE	hranilnik električne energije
HUDEX	Madžarska borza za izvedene finančne instrumente za trgovanje z energijo
IP	investicijski program
IRSOE	Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo
LEK	lokalni energetski koncept
LI	lokacijska informacija
LO	lasten odjem
LR	lastna raba
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije
MNVP	Ministrstvo za naravne vire in prostor Republike Slovenije
MOPE	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo Republike Slovenije
MPN	manjša naprava za proizvodnjo električne energije
MO	Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
MZ	Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije
OP	obratovalna podpora
OPN	občinski prostorski načrt
OPPN	občinski podrobni prostorski načrt

OVD	okoljevarstveno dovoljenje
OVE	obnovljivi viri energije
OVS	okoljevarstveno soglasje
PEV	polnilnica za električna vozila
PID	projektna dokumentacija izvedenih del
PIP	prostorski izvedbeni pogoji
PIA	prostorski izvedbeni akt
PN	proizvodna naprava
PoI	potrdilo o izvoru električne energije
PP	predhodni postopek
PS	priključna shema
FN	fotonapetostni (ang. »Photovoltaics«)
PVO	presoja vplivov na okolje
PZI	projektna dokumentacija za izvedbo gradnje
PA	prostorski akt
REZ	Register fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost proizvodnje električne energije
RPN	regionalni prostorski načrt
RS	Republika Slovenija
RSEE	referenčni stroški proizvodnje električne energije
SIPX	Slovenski borzni indeks (ang. »Slovenian price index«)
SPTE	soproizvodnja toplote in električne energije
SZP	soglasje za priključitev
SŽ	Slovenske železnice
TP	transformatorska postaja
TSG	tehnična smernica
UE	upravna enota
UD	uporabno dovoljenje
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZPIZ	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZZRS	Zavod za ribištvo Slovenije
ZO	zagotovljeni odkup

Seznam zakonov in podzakonskih predpisov

EZ-1	Energetski zakon (EZ-1) (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE, 121/21 – ZSROVE, 172/21 – ZOEE, 204/21 – ZOP, 44/22 – ZOTDS, 38/24 – EZ-2 in 56/25 – PoZ) – razveljavljen predpis
EZ-2	Energetski zakon (EZ-2) (Uradni list RS, št. 38/24 in 47/25 – ZOEE-A)
GZ-1	Gradbeni zakon (GZ-1) (Uradni list RS, št. 199/21, 105/22 – ZZNŠPP, 133/23, 85/24 – ZAID-A, 47/25 – odl. US in 75/25)
PoZ	Podnebni zakon (Uradni list RS, št. 56/25)
Pr Vtične PN	Pravilnik o tehničnih zahtevah za priključitev in obratovanje vtične proizvodne naprave na obnovljive vire energije (Uradni list RS, št. 161/22 in 38/24 – EZ-2)
SONDSEE	Sistemska obratovalna navodila za distribucijski sistem električne energije (Uradni list RS, št. 77/24)
Uredba o deklaracijah za PN in Pol	Uredba o izdaji deklaracij za proizvodne naprave in potrdil o izvoru električne energije (Uradni list RS, št. 182/20, 121/21 – ZSROVE in 53/24)
Uredba o MN iz OVE in SPTE	Uredba o manjših napravah za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 14/20, 121/21 – ZSROVE, 132/23 in 102/24 – ZSROVE-B)
Uredba o merilih za CPVO	Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 9/09 in 44/22 – ZVO-2)
Uredba N2000	Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)
Uredba OEEO (WEEE)	Uredba o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18, 84/18 – ZIURKOE, 108/20 in 44/22 – ZVO-2).
Uredba o OO	Uredba o odlagališčih odpadkov (Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18, 13/21 in 44/22 – ZVO-2).
Uredba o PPUP FNN	Uredba o podrobnejših pravilih urejanja prostora za umeščanje fotonapetostnih naprav in sprejemnikov sončne energije (Uradni list RS, št. 27/24)
Uredba o podporah EE, proizvedeni iz OVE in v SPTE	Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 26/22 in 9/25)
Uredba o PVO	Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2)
Uredba RfG	Uredba o vzpostavitvi kodeksa omrežja za zahteve za priključitev proizvajalcev električne energije na omrežje (NC RfG) (Uredba Komisije (EU) 2016/631)
Uredba o RO	Uredba o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 96/22)
Uredba o SO	Uredba o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 43/22)
ZCes-2	Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A, 29/23 in 78/23 – ZUNPEOVE)
ZKZ	Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE)
ZOEE	Zakon o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21 in 47/25)
ZON	Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O)
ZRud-1	Zakon o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo, 61/17 – GZ, 54/22, 78/23 – ZUNPEOVE in 81/24)
ZSPDSLS-1	Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23 – ZORR)
ZSROVE	Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21, 121/22 – ZUOKPOE in 102/24)

ZUN	Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86, Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93, 29/95 – ZPDF, 44/97, 9/01 – ZPPreb, 23/02 – odl. US in 110/02 – ZUreP-1) – neveljaven predpis
ZUNPEOVE	Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 78/23, 95/24 in 77/25)
ZUOKPOE	Zakon o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo (Uradni list RS, št. 121/22, 49/23 in 38/24 – EZ-2)
ZUP	Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb)
ZUreP	Zakon o urejanju prostora (Uradni list SRS, št. 18/84, 15/89, Uradni list RS, št. 23/02 – odl. US in 110/02 – ZUreP-1) – neveljaven predpis
ZUreP-3	Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24, 25/25 – odl. US in 75/25)
ZV-1	Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdr1-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US).
ZVO-2	Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV in 56/25 – PoZ)

Kazalo vsebine

1 UVOD	8
2 SONČNA ENERGIJA	10
2.1 Fotonapetostna naprava (FNN)	11
2.1.1. FNN za samooskrbo v skladu z Uredbo o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije	11
2.1.2. FNN v skladu z Uredbo o manjših napravah za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom	13
2.1.3. FNN, ki se ne uvršča med samooskrbne ali med manjše FNN	14
2.1.4. Vtične proizvodne naprave, ki izkoriščajo energijo sonca	15
2.2 Postopki za umestitev, izgradnjo, priključitev na omrežje in obratovanje nove FNN	17
2.2.1. Koraki pri odločanju o gradnji in umestitvi FNN v prostor	17
2.2.2. Postopek izbire izvajalca in izgradnje FNN ter priključitve na javno elektroenergetsko omrežje/interno inštalacijo objekta	48
2.3 Postopki pri obnovi in rekonstrukciji obstoječih FNN	54
3 PRIKLJUČEVANJE PROIZVODNIH NAPRAV	58
3.1 Zahteve glede legalnosti gradnje FNN	59
3.2 Zahteve glede inštalacij in skladnosti	59
3.3 Soglasje za priključitev (SZP) in sklenitev pogodbe o priključitvi FNN na javno elektrodistribucijsko omrežje	59
3.4 Priključevanje FNN na podlagi enotne vloge	62
3.4.1. Enotna vloga za izdajo soglasja za priključitev FNN	62
3.4.2. Vloga za priključitev in uporabo sistema	62
3.5 Priključevanje FNN za samooskrbo na podlagi enostavne vloge	63
3.6 Načini vključitve v distribucijski sistem	65
3.6.1. Tipska priključna shema za proizvodno napravo – PS.1	65
3.6.2. Tipska priključna shema za proizvodno napravo – PS.2	67
3.6.3. Tipska priključna shema za proizvodno napravo – PS.3	68
3.6.4. Primernost naprave za samooskrbo	69
3.6.5. Samooskrba skladno s pogoji ZSROVE in sistemom urejenim po EZ-1	70
3.6.6. Skupnostna samooskrba	71
3.6.7. Primeri dobrih praks skupnostne samooskrbe po tipski shemi PS.3B	72

4 PRAVNO ORGANIZACIJSKI STATUSI IN DAVČNO-FINANČNI VIDIK	74
5 SOFINANCIRANJE, PRODAJA IN PODPORE ZA PROIZVEDENO ELEKTRIČNO ENERGIJO	78
5.1 Nepovratna sredstva in sofinanciranje ter kreditiranje	79
5.2 Podporna shema proizvodnje električne energije iz OVE in SPTE	80
5.2.1. Sistem podpor	80
5.2.2. Vrste podpor	84
5.2.3. Višine podpor in upravljanje tveganja dosežene skupne cene	85
5.2.4. Obnovljene naprave	87
5.2.5. Po koncu podpore	87
6 POENOSTAVLJEN PREGLED CELOTNEGA PROCESA	89
7 DODATNO	92
7.1 Seznam organov, ki sodelujejo v postopkih	93
7.2 Seznam ostalih deležnikov, ki sodelujejo v postopkih	93
7.3 Seznam občinskih soglasodajalcev, nosilcev občinskih javnih pooblastil	93
7.4 Seznam državnih soglasodajalcev, nosilcev javnih državnih pooblastil	93

1 UVOD

Priročnik je namenjen investitorjem v (manjše, pa tudi večje) naprave, ki za proizvodnjo električne energije (v nadaljevanju: EE) izkoriščajo obnovljiv vir energije (v nadaljevanju: OVE) – **sončno energijo**. Uvodoma so predstavljene različne vrste fotonapetostnih naprav (v nadaljevanju: FNN) in možnosti izvedbe investicije. Priročnik vključuje predstavitev tehnologije FNN poleg tega pa so v njem zajeti pravni, finančni in davčni vidiki, hkrati pa vključuje tudi informacije o nepovratnih sredstvih in financiranju ter predpise, ki jih je treba upoštevati pred, med in po izvedbi postopka investicije v FNN.

Pri uporabi priročnika je treba upoštevati dejstvo, da je nastal v okviru trenutnega pravnega in administrativnega okvirja, ki se zelo intenzivno spreminja. Že v času priprave priročnika je bilo sprejete veliko nove zakonodaje in izdanih novih ukrepov za spodbujanje OVE, z nekoliko manjšo hitrostjo pa napreduje tudi tehnologija. Priročnik podaja pravni in administrativni okvir, ki pa ju je pri načrtovanju in izvedbi projektov vsakič znova potrebno preveriti. Pristop in potrebni postopki za umeščanje in obratovanje posamezne FNN so odvisni zlasti od: velikosti naprave, lokacije umeščanja v prostor in vrste oziroma tipa FNN.

2 SONČNA ENERGIJA

2.1 FOTONAPETOSTNA NAPRAVA (FNN)

FNN pretvarjajo energijo sončne svetlobe neposredno v EE. Generatorji v FNN so t. i. fotonapetostne celice/fotonapetostni moduli (FN modul) (*PV – ang. photovoltaics*) in temeljijo na ustvarjanju električne napetosti na osnovi fotoefekta. Fotoefekt je ustvarjanje prostih elektronov z energijo svetlobe (fotoni). Proces poteka z uporabo polprevodniških materialov (npr. silicija). Fotoni svojo energijo predajo elektronom v polprevodniškem materialu FN celice, ki se zato lahko osvobodijo vezi z atomskim jedrom in postanejo prosto gibljivi. Zaradi ločitve naboja na priključnih sponkah FN celice nastane električna napetost, ki poganja električni tok.

Najbolj pogosto je posamezen FN modul širok 100 cm in visok približno 200 cm (trend/razvoj večanja moči FN modulov posledično večja tudi dimenzije le-teh). Ponudniki na trgu ponujajo izdelavo FN modulov tudi po meri, različnih dimenzij, različnih barv glede na zahteve naročnika, kar pa običajno pomeni višjo ceno posameznega FN modula. Posamezen FN modul z monokristalnimi celicami standardnih dimenzij ima nazivno moč med 400 in 600 W.

Najboljše delovanje FNN dosežemo v primeru, da FN module namestimo na južni del strehe z naklonom od 30° do 35°, vendar tudi odstopanje od navedenega naklona nima večjega vpliva na končno proizvodnjo/izplen. Na končno proizvodnjo EE vplivajo namreč tudi specifične lastnosti strehe (kot so na primer površina, oblika in orientacija) ter okoliški elementi (na primer drevesa oziroma objekti), ki s svojim obstojem povzročajo senčenje (delno ali v celoti) FN modulov. Pri postavitvi FNN na streho z naklonom od 15° do 40° je proizvodnja EE zaradi drugačnega naklona FN modulov od idealnega sicer nekoliko manjša, vendar pa so te izgube še sprejemljive. FN module je večinoma mogoče namestiti na vse vrste kritin in ostrešij. Predhodno pa je treba preveriti, ali bo streha oziroma ostrešje preneslo dodatne obremenitve zaradi teže FN modulov (statika) ter, ali je umeščanje FNN sploh prostorsko dovoljeno oziroma sprejemljivo. Pomemben faktor pri izplenu proizvodnje EE je tudi segrevanje FN modulov. Zato je pravilno zračenje FNN tudi zelo pomembno.

Standardna garancija za izplen FN modulov je **25 let**. V tem obdobju proizvajalci jamčijo, da bodo FN moduli delovali z določeno močjo (izkoristek modula se z leti zmanjšuje). Proizvajalci pa vedno pogosteje garantirajo tudi 25-letno splošna garancija na FN modul.

2.1.1 FNN za samooskrbo v skladu z Uredbo o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije

Samooskrba z EE z izkoriščanjem energije sonca, je proizvodnja EE za celotno ali delno pokrivanje lastnih potreb po EE s FNN za samooskrbo, ki je lahko individualna ali pa skupnostna (večstanovanjske stavbe ali samooskrba skupnosti z energijo iz OVE). Po Uredbi o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije¹ (v nadaljevanju: Uredba o SO), so možni naslednji trije tipi samooskrbe z EE s FNN:

- **individualna samooskrba:** predstavlja najpogostejšo obliko samooskrbe, pri kateri je FNN za samooskrbo priključena na notranjo nizkonapetostno električno inštalacijo stavbe, v kateri se porablja proizvedena EE (najpogostejše so FNN na strehah stanovanjskih in poslovnih stavb);
- **samooskrba večstanovanjske stavbe:** je samooskrba končnih odjemalcev v večstanovanjski, poslovno-stanovanjski, stanovanjsko-poslovni, poslovni ali katerikoli drugi stavbi, v katerih sta dva ali več prostorov (stanovanja oziroma poslovni prostori), ki so opremljeni vsak s svojim merilnim mestom (t.j. »števcem«). FNN se praviloma postavi na streho večstanovanjske stavbe (če je skladno s predpisi, lahko tudi na fasado) in se

¹ Uredba o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 43/22).

preko lastnega merilnega mesta priključi v skupno notranjo nizkonapetostno inštalacijo te stavbe;

- **samooskrba skupnosti z energijo iz OVE** (v nadaljevanju: samooskrbna skupnost): je samooskrba odjemalcev (najmanj dveh, lahko so pravne ali fizične osebe), ki se prostovoljno dogovorijo o ustanovitvi/priključitvi v samooskrbno skupnost, z namenom koriščenja EE, proizvedene v eni ali več FNN za samooskrbo. V samooskrbno skupnost se lahko vključijo tudi tisti odjemalci, ki živijo v hišah, ki za postavitev FNN za samooskrbo niso primerne (nimajo dovolj velikega sončnega potenciala), saj bo lahko FNN za samooskrbo postavljena na drugem objektu (lahko tudi npr. na strehi šole, gasilskega doma ipd.). V samooskrbno skupnost se lahko vključijo odjemalci, ki odjemajo EE prek prevzemno-predajnih mest, priključenih na distribucijsko omrežje v Republiki Sloveniji. V primeru samooskrbne skupnosti je FNN za samooskrbo prek svojega prevzemno-predajnega mesta priključena na distribucijsko omrežje, proizvedena EE pa se med člane samooskrbne skupnosti deli skladno z dogovorom/pogodbo.

Pred priključitvijo FNN za samooskrbo mora uporabnik sistema ali tretja oseba, ki je lastnik FNN za samooskrbo, pri distribucijskem operaterju pridobiti:

- **soglasje za priključitev FNN za samooskrbo** v primeru novega prevzemno-predajnega mesta pri individualni samooskrbi oziroma novega prevzemno-predajnega mesta FNN za samooskrbo v primeru skupnostne samooskrbe ali
- **spremembo soglasja** za priključitev v primeru obstoječega prevzemno-predajnega mesta (individualna FNN) oziroma obstoječega prevzemno-predajnega mesta proizvodnje (skupnostna FNN) ali v primeru povečanja priključne moči obstoječe FNN za samooskrbo.

FNN za samooskrbo se ne more hkrati uporabljati za dve ali več skupnostnih samooskrb, lahko pa skupnostna samooskrba uporablja več FNN za samooskrbo. Lastnik FNN za samooskrbo lahko prodaja svoj količinski delež proizvodnje in se pri tem obravnava kot proizvajalec skladno z zakonom, ki ureja oskrbo z EE². Odjemalci se v skupnostno samooskrbo vključijo na podlagi pogodbe po pravilih obligacijskega prava ali tako, da ustanovijo samooskrbno skupnost, ki je pravna oseba, pod pogoji določenimi v zakonu, ki ureja spodbujanje rabe OVE³. Za priključevanje individualne FNN, kot tudi za skupnostno samooskrbo, se uporabljajo določbe sistemskih obratovalnih navodil o priključevanju proizvodne naprave (v nadaljevanju: PN) na omrežje (SONDSEE)⁴. V primeru, da so odjemalci v skupnostno samooskrbo vključeni na podlagi pogodbe po pravilih obligacijskega prava, ta določa medsebojna razmerja, režim določanja ključa delitve proizvodnje, ključ delitev proizvodnje (opisano na primeru dobrih praks skupnostne samooskrbe v poglavju 3.6.7.), pravice in obveznosti tretje osebe in odjemalca glede upravljanja FNN. Če je lastnik ali upravljavac FNN za samooskrbo tretja oseba, mora biti stranka te pogodbe.

Največja možna priključna moč FNN za samooskrbo je določena v Uredbi o SO in se določi po naslednjih pravilih, odvisno od vrste samooskrbe:

- **individualna samooskrba:** priključna moč FNN za samooskrbo (v kW) **ne sme presegati 0,8-kratnika priključne moči odjema prevzemno-predajnega mesta, na notranjo napeljavo katerega je FNN priključena.** Kot **priključna moč naprave** se za FNN, ki proizvajajo EE z rabo sončne energije, **upoštevata**:
 - nazivna moč razsmernika (v kW) pri $\cos \phi = 1$ (kadar je nazivna moč razsmernika manjša ali enaka vsoti nazivnih moči FN modulov) ali
 - vsota nazivnih moči FN modulov (kadar je nazivna moč razsmernika večja od vsote nazivnih moči FN modulov),
- **samooskrba večstanovanjske stavbe in samooskrba skupnosti OVE:** ni omejitve moči za FNN za samooskrbo.

2. Zakon o oskrbi z električno energijo (ZOEE) (Uradni list RS, št. 172/21 in 47/25)

3. Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZSROVE) (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21, 121/22 – ZUOKPOE in 102/24)

4. Sistemska obratovalna navodila za distribucijski sistem električne energije (Uradni list RS, št. 77/24)

V primeru vgradnje nove FNN na, v ali ob obstoječ objekt in je ta namenjena delovanju objekta (samooskrbi) v skladu z Uredbo o SO, gre za vzdrževalna dela. Podrobneje je nabor del, ki štejejo pod vzdrževanje objekta, opredeljen v Prilogi 3 Uredbe o razvrščanju objektov⁵. Za ta dela ni potrebno pridobiti gradbenega dovoljenja (v nadaljevanju: GD), prav tako ni treba prijaviti začetka gradnje. Se pa dela ne smejo izvajati v nasprotju s prostorskim aktom, ki velja na območju, kjer je predvidena investicija. V kolikor je potrebno, je pred pričetkom del potrebno pridobiti tudi vsa ustrezna mnenja in soglasja. Pri izvajanju teh del pa morajo biti izpolnjene zahteve gradbeno-tehničnih in drugih predpisov, prav tako se s temi deli ne sme poslabšati varnosti objekta⁶.

FNN ZA SAMOOSKRBO (skladno z Uredbo o SO) (nameščena v, na ali ob objekt)	
Moč	11 kW
Življenjska doba	30 let
Investicija (okvirni stroški)	1.100 €/kW
Emisije (tCO ₂ [ekv])/GWh)	45
Najbolj smiselni investitorji	fizične osebe, pravni subjekti z dopolnilno dejavnostjo na kmetiji, upokojenci, s. p., gospodarski subjekti

PREGLEDNICA 1

Primer individualne FNN za samooskrbo – ključne značilnosti

2.1.2 FNN v skladu z Uredbo o manjših napravah za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom

Po Uredbi o manjših napravah za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom⁷ (v nadaljevanju: Uredba o MN iz OVE in SPTE) med **manjše FNN uvrščamo proizvodne naprave** (v nadaljevanju: PN) **z nazivno močjo do vključno 1 MW**.

Uredba o MN iz OVE in SPTE se ne uporablja za FNN za individualno samooskrbe, kot so opredeljene v:

- Uredbi o samooskrbi z električno energijo iz OVE (Uradni list RS, št. 17/19 in 197/20) – neveljaven predpis in, ki izpolnjujejo pogoje za vzdrževanje objekta v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov;
- Uredbi o SO, katerih priključna moč ne presega 50 kW in ki izpolnjujejo pogoje za vzdrževanje objekta v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov.

Za montažo manjših FNN **v, na ali ob obstoječi stavbi ali gradbenem inženirskem objektu**, zgrajenem v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, **ni potrebno gradbeno dovoljenje** (v nadaljevanju: GD), **če investitor PRED ZAČETKOM DEL izpolni naslednje zahteve:**

- manjša FNN se bo montirala v, na ali ob obstoječi stavbi ali gradbenem inženirskem objektu, zgrajenem v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, ali se bo montirala ob objektu, njena tlorisna površina na zemljišču pa ne presega 20 % zazidane površine zemljišča. Montaža takšne FNN ne sme biti umeščena na zelene površine, ki so določene z minimalnim faktorjem zelenih površin ali faktorjem odprtih bivalnih površin, in mora biti v skladu s prostorskimi izvedbenimi akti (v nadaljevanju: PIA) in drugimi predpisi, ki urejajo prostor. Preveritev, da montaža ni v nasprotju s prostorskimi akti in drugimi predpisi, ki urejajo prostor, izvede investitor ali tretja oseba.

5. Uredba o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 96/22)

6. Graditev. Ministrstvo za naravne vire in prostor, 2025 (Dostopno na: <https://www.gov.si teme/graditev/>).

7. Uredba o manjših napravah za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 14/20, 121/21 – ZSROVE, 132/23 in 102/24 – ZSROVE-B).

- pri montaži na ali v objekt se izdela statična presoja, s katero se dokaže, da zaradi dodatne obremenitve namestitve FNN ne bosta ogroženi mehanska odpornost in stabilnost objekta. Statično presajo izdelata pooblaščen inženir s področja gradbeništva.
- pri montaži v, na ali ob objekt se izdelata strokovna presoja požarne varnosti, s katero se dokaže, da se požarna varnost objekta zaradi namestitve FNN ne bo zmanjšala. Presoja požarne varnosti za požarno manj zahteven objekt izdelata pooblaščen inženir s področja elektrotehnike ali pooblaščen inženir s področja požarne varnosti, za požarno zahteven objekt pa pooblaščen inženir s področja požarne varnosti.
- pri montaži v, na ali ob objekt se izdelata presoja, iz katere izhajata, da sta zaščita pred delovanjem strele in zagotovitev varnosti nizkonapetostnih električnih inštalacij in naprav v skladu s predpisi, ki urejajo zaščito pred delovanjem strele in zahteve za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah. Presoja zaščite pred strelami in ustreznosti nizkonapetostnih električnih inštalacij izdelata pooblaščen inženir s področja elektrotehnike.
- pri montaži ob objekt, ki leži na zemljišču na območju, ki je s posebnimi predpisi opredeljeno kot varovalni pas ali varovano območje, ali ki leži na vodnem ali priobalnem zemljišču v skladu s predpisi o vodah, pridobi mnenje oziroma soglasje pristojnega mnenjedajalca/ soglasodajalca o sprejemljivosti nameravane montaže z vidika njegovih pristojnosti. Pri montaži FNN na objekt, se izvede samo preveritev obstoja varovanja s področja varstva kulturne dediščine. Preveritev morebitnega obstoja varovanja izvede investitor ali tretja oseba.
- investitor ima za objekt ali zemljišče, na katerem namerava montirati manjšo FNN, pridobljeno pravici graditi. Če se montaža izvaja ob objektu in je skrajna točka, ki jo FNN lahko doseže, oddaljena manj kot 1,5 metra od meje sosednjih zemljišč, pa mora imeti investitor tudi soglasje lastnikov sosednjih zemljišč.

MANJŠA FNN (skladno z Uredbo o MN iz OVE in SPTE) (nameščena v, na ali ob objekt)	
Moč	≤ 1 MW
Življenjska doba	30 let
Investicija (okvirni stroški)	900 €/kW
Emisije (tCO ₂ [ekv]/GWh)	45
Najbolj smiselni investitorji	s. p., gospodarski subjekti

PREGLEDNICA 2
Primer manjše FNN – ključne značilnosti

2.1.3 FNN, ki se ne uvršča med samooskrbne ali med manjše FNN

V kolikor se investitor odloči za gradnjo nove FNN, pa ta ne izpolnjuje pogojev iz poglavij 2.1.1 in 2.1.2 (torej se ne uvršča med FNN za samooskrbo ali med manjše FNN in se ne umešča v, na ali ob objekt), mora za tako gradnjo pridobiti GD, prijaviti začetek gradnje in pridobiti uporabno dovoljenje (v nadaljevanju: UD).

Če se investitor odloči za postavitev nove FNN in se gradi nov objekt s klasifikacijo CC-SI 23021⁸ Elektrarne in drugi energetski objekti⁹ na zemljišču, kjer je graditev dovoljena (npr. na degradirana območja, travnik, na opuščeno območje kamnoloma ipd.) in se ne postavlja na, v ali ob obstoječ objekt, temveč samostojno montira na terenu (na svojo konstrukcijo), se takšen objekt razvršča med:

- **zahtevne objekte:** velja za FNN z električno močjo na pragu nad 1 MW.

8. Tehnična smernica TSG-V-006:2022; Razvrščanje objektov, dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Graditev/TSG-V-006_2022_razvrscanje_objektov.pdf

9. Skladno z Uredbo o razvrščanju objektov – Priloga 1 (Uradni list RS, št. 96/22)

10. Pravilnik o tehničnih zahtevah za priključitev in obratovanje vtične proizvodne naprave na obnovljive vire energije (Uradni list RS, št. 161/22 in 38/24 – EZ-2)

11. Tehnične smernice TSG-N-002 za nizkonapetostne električne inštalacije (Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Graditev/TSG-N-002_2021_nizkonapetostne_instalacije.pdf)

12. Pravilnik o omogočanju dostopnosti električne opreme na trgu, ki je načrtovana za uporabo znotraj določenih napetostnih mej (Uradni list RS, št. 39/16)

Gradnja teh objektov se lahko prične po pridobitvi **GD in prijavi začetka gradnje**. Po končani gradnji je treba pridobiti **UD**.

Pri umeščanju **večjih FNN** v prostor je kar nekaj **posebnosti** oziroma dodatnih korakov v postopku izvedbe priključitve in obratovanja FNN, ki so podrobneje opisani v poglavju 2.2. *Postopki za umestitev, izgradnjo, priključitev na omrežje in obratovanje FNN.*

FNN, KI NE SPADA MED MANJŠE FNN (skladno z Uredbo o MN iz OVE in SPTE) ALI FNN za SO (skladno z Uredbo o SO)	
Moč	5 MW
Življenjska doba	30 let
Investicija (okvirni stroški)	730 €/kW
Emisije (tCO ₂ [ekv]/GWh)	45
Najbolj smiselni investitorji	s. p.; gospodarski subjekti

PREGLEDNICA 3
Primer FNN, ki se ne uvršča med samooskrbne ali med manjše FNN – ključne značilnosti.

2.1.4 Vtične proizvodne naprave, ki izkoriščajo energijo sonca

Vtična proizvodna naprava (razširjena je uporaba naziva »balkonske sončne elektrarne« oziroma »plug&play« naprave) je naprava za proizvodnjo EE iz OVE, ki je priključena na notranjo električno inštalacijo gospodinjskega odjemalca in obratuje paralelno z distribucijskim omrežjem EE ter izpolnjuje zahteve:

- Pravilnika o tehničnih zahtevah za priključitev in obratovanje vtične proizvodne naprave na obnovljive vire energije¹⁰;
- Tehnične smernice TSG-N-002 za nizkonapetostne električne inštalacije¹¹, poglavje 11.3.8 – prenosne FNN, in
- Pravilnika o omogočanju dostopnosti električne opreme na trgu, ki je načrtovana za uporabo znotraj določenih napetostnih mej¹².

Vtična proizvodna naprava lahko v distribucijsko omrežje EE v **kateremkoli trenutku oddaja delovno moč, ki je enaka ali manjša od 600 W. Oddana EE**, ki jo gospodinjski odjemalec oddaja v distribucijsko omrežje EE v skladu s tem pravilnikom, **se ne evidentira na merilni točki** gospodinjskega odjemalca v skladu z zakonom, ki ureja oskrbo z EE.

Gospodinjski odjemalec mora **14 dni pred pričetkom obratovanja** vtične proizvodne naprave **obvestiti** distribucijskega operaterja z obvestilom, ki mora vsebovati naslednje podatke:

- datum predvidene priključitve vtične proizvodne naprave;
- številko merilnega mesta;
- »Izjava EU o skladnosti« ali drug dokument proizvajalca, v katerem so podatki o vtični proizvodni napravi ali njenih komponentah, in navedeni standardi za napravo;
- kopijo navodila za montažo in priključitev, iz katerega je razvidno, da je vtična proizvodna naprava v skladu s standardoma SIST EN 62109-1 in SIST EN 62109-2 in ne zahteva vgradnje RCD tipa B. Če je treba v skladu z navodili namestiti oznake oziroma opozorila, mora biti podano katere in kje.

Distribucijski operater mora **v 14 dneh po prejemu obvestila** o pričetku delovanja zagotoviti, da gospodinjskega odjemalca zaradi obratovanja vtične proizvodne naprave v skladu s tem pravilnikom ne izklopi iz distribucijskega omrežja EE.

2.2 POSTOPKI ZA UMESTITEV, IZGRADNJO, PRIKLJUČITEV NA OMREŽJE IN OBRATOVANJE NOVE FNN

Postopki investicije se glede na posamezne dejavnike (pravnoorganizacijski status investitorja, vrsta FNN, moč naprave itd.) med seboj nekoliko razlikujejo, zato se je pred začetkom investicije smiselno o vseh korakih izvedbe investicije pogovoriti s strokovnjaki, kontaktirati kontaktno točko oziroma se obrniti na uradne osebe v posameznih organih v zvezi s posameznimi postopki.

V osnovi pa postopki umestitve, izgradnje, priključitve na omrežje in obratovanje FNN zajemajo spodaj naštetе korake.

Če ima investitor pravni status osebe javnega prava, je za izvedbo investicije obvezna priprava investicijske dokumentacije, kar za manjše investicije vključuje dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP), za večje pa tudi investicijski program (IP)¹³.

Skladno z gradbeno in energetske zakonodajo je glede na namen gradnje potrebna izdelava projektne dokumentacije, ki vključuje projektno dokumentacijo za pridobitev projektnih in drugih pogojev (DPP), glede značilnosti pa je lahko zahtevana tudi dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD), za izvedbo gradnje (PZI) in po zaključku gradnje projekt izvedenih del (PID).

Stroški za izdelavo projektne in investicijske dokumentacije za izvedbo investicije se praviloma razlikujejo, lahko pa znašajo od 3 % pa tudi do 8 % vrednosti celotnih stroškov investicije oziroma tudi več, odvisno od vrste in velikosti posamezne investicije¹⁴.

13. Navedeno ni potrebno za druge investitorje, ki nimajo statusa osebe javnega prava.

14. Cene projektantskih storitev se na podlagi zakonodaje Evropske unije oblikujejo tržno. Poenostavljena merila za vrednotenje projektantskih storitev so kot primer dostopna na sledeči povezavi: <https://zaps.si/wp-content/uploads/2021/10/ZAPS-cenik-popravki-2017.pdf>

2.2.1 Koraki pri odločanju o gradnji in umestitvi FNN v prostor

V nadaljevanju so predstavljeni koraki pri odločanju o gradnji in umestitvi FNN v prostor. Spodnja preglednica sintezno prikazuje relevantne postopke za posamezen tip FNN.

V primerih, ko gre za umeščanje na prednostna območja (vključno z območji za pospešeno uvajanje OVE) ZUNPEOVE uvaja določene posebnosti v okviru postopkov, ki so prav tako opisane v poglavjih v nadaljevanju gradiva.

15. Mednje se npr. uvrščajo: vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, kulturnovarstveno soglasje, naravovarstveno soglasje, mnenje in soglasje pristojnega mnenjedajalca, če je gradnja v varovalnem pasu: cestne infrastr. / gospodarske javne železniške infrastr. / gospodarske javne plinovodne infrastr. / elektroenergetske infrastr. / gospodarske javne vodovodne infrastr. / gospodarske javne kanalizacijske infrastr. / gospodarske javne vročevodne infrastr. / gospodarske javne elektronsko komunikacijske infrastr., mnenje in soglasje pristojnega mnenjedajalca za gradnjo z vidika varovanja letališč / z vidika varovanja žičnic, mnenje in soglasje nosilca rudarske pravice za izkoriščanje na območjih meja rudniškega prostora, mnenje in soglasje pristojnega mnenjedajalca pri vseh posegih v kmetijska zemljišča, mnenje in soglasje pristojnega mnenjedajalca pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor. V kolikor je poseg načrtovan na območjih za pospešeno uvajanje OVE, ZUNPEOVE uvaja določene posebnosti, ki jih je treba upoštevati. Za posege iz 2. odstavka a28.a člena ZUNPEOVE, ki se načrtujejo teh območjih in za katere je skladno s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, obvezna predhodna presoja ali PVO, je pristojni mnenjedajalec k projektni dokumentaciji v postopku pridobitve GD ali CD glede emisij v tla, vode, zraka, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, elektromagnetnega sevanja, vibracij, podnebnih sprememb in ravnanja z odpadki, tudi ministrstvo, pristojno za okolje.

16. V kolikor je poseg načrtovan na območjih za pospešeno uvajanje OVE, ZUNPEOVE uvaja določene posebnosti v okviru PP in PVO, ki jih je treba upoštevati.

17. PVO se izvaja v kolikor je to bilo ugotovljeno v PP.

18. CD v primeru združenega ali delno združenega postopka oziroma integralno GD.

19. Proizvajalci, ki ne bodo vstopili v podporno shemo in proizvajalci, ki bodo prejeli podpora za proizvedeno EE v obliki OP sklenejo **pogodbo o prodaji z enim od dobaviteljem**; proizvajalci, ki bodo vstopili v podporno shemo z vrsto podpore OP sklenejo **pogodbo o zagotavljanju podpore kot obratovalno podpora EE**, proizvajalci, ki bodo prejeli podpora za proizvedeno EE v obliki ZO sklenejo **Eko pogodbo** s Centrom za podpore ali **pogodbo o zagotavljanju podpore kot zagotovljen odkup EE proizvedene iz OVE** v primeru vstopa v podporno shemo; proizvajalci s PN za samooskrbo sklenejo **pogodbo o samooskrbi** z izbranim dobaviteljem.

20. Veljavna deklaracija za PN je pogoj za prejetje podpore za proizvedeno EE in izdajo potrdil o izvoru.

21. Korak ni obvezen za obratovanje, izvede se le v primeru če se investitor odloči za vstop v podporno shemo proizvodnje EE iz OVE in SPTE.

RELEVANTNI POSTOPKI ZA ZAČETEK OBRATOVANJA		FNN za INDIVIDUALNO SO (skladno z Uredbo o SO)	MANJŠA FNN (skladno z Uredbo o MN iz OVE in SPTE) / SKUPNOSTNA FNN (skladno z Uredbo o SO)	FNN, KI NE SPADA MED MANJŠE FNN skladno z Uredbo o MN iz OVE in SPTE ALI FNN za SO skladno z Uredbo o SO		
		Max nazivna moč FNN do 80 % priključne moči odjemnega mesta, postavitve FNN na/v/ob obstoječi objekt, namenjene delovanju objekta (vzdrževalna dela)	Postavitve FNN nazivne moči do ≤ 1 MW na/v/ob obstoječi objekt – lahko tudi za celotno ali delno pokrivanje potreb po EE v skupnostno SO vključenih odjemalcev	Postavitve FNN izven objekta, namenjene delovanju objekta (SO) oz. samostojne FNN, ki se umeščajo na površini < 4 ha	Postavitve FNN izven objekta, namenjene delovanju objekta (SO) oz. samostojne FNN, ki se umeščajo na površini > 4 ha (v PP se ugotovi, da PVO ni potrebna)	(v PP se ugotovi, da je PVO potrebna)
Upravi in drugi postopki	Izhodišni podatki investitorja v FNN in pridobitev LI		X	X	X	X
	Mnenje o možnostih vključitve načrtovane FNN na javno elektrodistribucijsko omrežje in analiza primernosti lokacije		X (ni potrebno za otočne FNN)	X (ni potrebno za otočne FNN)	X (ni potrebno za otočne FNN)	X (ni potrebno za otočne FNN)
	DPP, študija izvedljivosti ter odločitev o gradnji		X	X	X	X
	Pridobitev projektnih pogojev pred pričetkom gradnje, rekonstrukcije ali priklopa objekta na distribucijsko omrežje		X	X	X	X
	Pridobitev projektnih pogojev z vidika vseh drugih mnenjedajalcev (v kolikor je to potrebno in relevantno)	X	X	X	X	X
	Pridobitev SZP na distribucijsko omrežje	X (SZP za SO)	X	X	X	X
	DGD		O	X	X	X
	Pridobitev mnenja ali soglasja s strani mnenjedajalca o sprejemljivosti nameravnega posega (v kolikor je to potrebno in relevantno) ¹⁵	O	X	X	X	X
	Pridobitev mnenj in izdelava presoj ter izpolnjevanje pogojev za montažo in priključitev manjših FNN (priloga Uredbe o MN na OVE in SPTE)		X			
	pp ¹⁶				X	X
	PVO ^{17, 16} (izvedba PVO in presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe posega na varovana območja, v kolikor gre hkrati tudi za poseg na varovana območja ter pridobitev OVS)					X
	Pridobitev Soglasja k projektnim rešitvam			X	X	X
	Energetsko dovoljenje			X (če ima FNN nazivno moč > 10 MW)	X (če ima FNN nazivno moč > 10 MW)	X (če ima FNN nazivno moč > 10 MW)
	GD ¹⁸			X	X	X
	PZI in prijava začetka gradnje			X	X	X
	Sklenitev Pogodbe o izgradnji priključka ter montaža FNN in priključka		X	X	X	X
	Izvedba meritev in preizkus delovanja	X (meritve)	X	X	X	X
	PID			X	X	X
Postopki programov podpore	Pogodba o samooskrbi z izbranim dobaviteljem ali Pogodba o prodaji in odkupu EE ¹⁹	X (Pogodba o SO)	X	X	X	X
	Vloga za priključitev in uporabo distribucijskega sistema	X	X	X	X	X
	Prevzem in prikllop merilnega mesta	X	X	X	X	X
	Pogodba o uporabi sistema za proizvodnjo ali Pogodba o uporabi sistema za samooskrbo	X (Pogodba o uporabi sistema za SO)	X	X	X	X
	Tehnični pregled			X	X	X
	UD			X	X	X
	Deklaracija za FNN ²⁰	O (38.čl ZSROVE)	O	O	O	O
Postopki programov podpore	Pridobitev Pol – odprtje računa proizvajalca		O	O	O	O
	Pridobitev odločbe o dodelitvi podpore ²¹		O	O	O	O
	Sklepanje pogodbe o zagotavljanju podpore ²¹		O	O	O	O

PREGLEDNICA 4
Pregled postopkov umeščanja in priključitve za posamezen tip FNN.

Legenda	
X	Obvezno
O	Predlagano oz. priporočeno

2.2.1.1 Izhodiščni podatki o lokaciji ter primernost lokacije

Investicija v FNN praviloma izhaja iz izhodišč na strani investitorja, ki jih je treba, v kolikor je to smiselno, strokovno pisno dokumentirati. Izhodišča so v osnovi odvisna od vrste in velikosti investicije. Sprva je treba opredeliti vsaj lokacijo investicije (ki vpliva na več dejavnikov, zato je že v zgodnji fazi smiselno določiti lokacijo oziroma parcelne številke, na katerih je investicija predvidena), potrebe po EE na sami lokaciji (obvezno, kadar gre za SO), velikostni razred investicije (v nazivni moči FNN v kW) in pravni status investitorja (za določanje možnosti morebitnega pridobivanja podpor, subvencij in davčnega vidika). Predvsem pa je potrebno preveriti možnosti priključitve na javno elektroenergetsko omrežje (če gre za neposredno priključitev na distribucijski ali prenosni del).

2.2.1.1.1 Lokacijska informacija

Prvi korak investitorja pri umestitvi posameznega objekta v prostor je pregled prostorskega akta oziroma pridobitev lokacijske informacije (v nadaljevanju: LI). LI investitorja nameravane gradnje seznanja s prostorskimi in ostalimi pravnimi režimi v prostoru, ki jih je treba upoštevati pri načrtovanju nameravane gradnje (območja varovanja, varstveni režimi, omejitve, merila in pogoji za graditev objekta). Vlogo za izdajo LI se vloži na občini (tudi v elektronski obliki) na območju katere se zemljišče nahaja. Razširjeno LI pridobite v nekaj dneh (odvisno od vsake posamezne občine) za 35 EUR plačila upravne takse. Vloga je v elektronski obliki dostopna na spletni strani eUprave²².

2.2.1.1.2 Pridobitev mnenja o možnosti priključitve FNN na javno elektroenergetsko omrežje in analiza primernosti lokacije

Preden investitor sprejme odločitev o gradnji, je smiselno, da od pristojnega operaterja kombiniranega prenosnega in distribucijskega elektroenergetskega omrežja ELES oziroma krajevno pristojnega elektrodistribucijskega operaterja, čimprej pridobi informacijo o možnosti priključitve načrtovane FNN na javno elektrodistribucijsko omrežje. Pridobitev informacije je smiselna tako za večje FNN, kot tudi za FNN za SO, zaradi vse bolj obremenjenega elektroenergetskega omrežja v Sloveniji. Postopek priključevanja se prične z oddajo spletne vloge²³. Izdana informacija o možnosti priključitve FNN na distribucijsko omrežje je aktualna na dan izdaje. V njej je navedena največja priključna moč FNN, ki jo je še mogoče priključiti na obstoječe distribucijsko omrežje oziroma informacija o tem, kateri del omrežja je treba ojačati (dograditi), da bo vključitev FNN z zaproseno priključno močjo mogoča. Z izdajo informacije se ne »rezervira« priključne moči za vključitev FNN na distribucijsko omrežje. Zagotovilo za vključitev FNN na distribucijsko omrežje (velja tudi za objekt s SO) se pridobi s soglasjem za priključitev (v nadaljevanju: SZP), za katerega se zaprosi z Enotno vlogo pri krajevno pristojnem elektrodistribucijskem operaterju (vlogo se lahko odda tudi preko spleta)²⁴.

Distributer na podlagi vložene enotne vloge opravi analizo o možnosti priključitve in vlagatelja obvesti o pogojih in morebitnih tehničnih rešitvah. Enotna vloga lahko vključuje vlogo za izdajo:

- projektnih pogojev (obvezno za objekt, ki bo lociran v varovalnem pasu energetske infrastrukture),
- soglasja za priključitev za odjemalca EE in za objekt, za katerega se pridobiva GD,
- mnenja k projektu ali soglasja h gradnji (za objekt, ki ne bo priključen na distribucijsko omrežje EE),
- soglasja za priključitev proizvodne naprave EE/naprave za individualno samooskrbo/naprave za skupnostno samooskrbo,
- soglasja za priključitev/pogojev priključitve v interno omrežje/za hranilnik električne energije,
- soglasja za priključitev/pogojev priključitve v interno omrežje/za polnilnico električnih vozil.

Obrazec Enotna vloga je objavljen na spletni strani ELES oziroma spletnih straneh elektrodistribucijskih operaterjev²⁵.

2.2.1.2 Sprejem in spremembe prostorskih aktov

Vsa dela, ki se nanašajo na umeščanje, gradnjo ali vgradnjo nove FNN, se ne smejo izvajati v nasprotju s prostorskim aktom, ki velja na območju predvidenega posega.

Pri umeščanju **večjih FNN v prostor** je kar nekaj **posebnosti** oziroma **dodatnih korakov** v postopku umeščanja, gradnje, izvedbe priključitve in obratovanja PN.

Pri določenih (običajno večjih) FNN je namreč treba pred umestitvijo v prostor sprejeti ustrezne prostorske izvedbene akte (v nadaljevanju: PIA). **Prostorski izvedbeni akti** so DPN, uredba o najustreznejši varianti, državni prostorski ureditveni načrt, OPN, OPPN, odlok o urejenosti naselij in krajine in sklep o lokacijski preveritvi. PIA so splošni pravni akti in so, razen uredbe o najustreznejši varianti, podlaga za graditev objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev, ter za dovoljevanje in izvajanje ne gradbenih posegov. Uredba o najustreznejši varianti je podlaga za podrobnejše načrtovanje in izdajo **celovitega dovoljenja** ter sprejetje uredbe o državnem prostorskem ureditvenem načrtu (50. člen ZUreP-3²⁶).

2.2.1.2.1 Razmerja in uporaba prostorskih aktov ter razmejitev prostorskih ureditev

Prostorski akt se pripravi po postopku, ki ga določa ZUreP-3. PIA se spremeni in dopolni v skladu s postopkom, ki je določen za njegovo pripravo, razen če navedeni zakon ne določa drugače (51. člen ZUreP-3). Prostorski akti so medsebojno usklajeni, pri čemer se upoštevata njihova hierarhija in pravna narava.

Za načrtovanje prostorskih ureditev lokalnega pomena je pristojna občina, na območju katere leži načrtovana prostorska ureditev. Za načrtovanje prostorskih ureditev državnega pomena pa je pristojna država (52. člen ZUreP-3). Prostorske ureditve državnega pomena so na področju energetske infrastrukture, med drugim **FNN z nazivno električno močjo najmanj 10 MW**. Prostorske ureditve lokalnega pomena so med drugim prostorske ureditve: neposredno namenjene opravljanju občinskih gospodarskih javnih služb, neposredno namenjene opravljanju lokalnih in državnih negospodarskih javnih služb, namenjene opravljanju gospodarskih in negospodarskih dejavnosti, občinskega grajenega javnega dobra in druge prostorske ureditve, ki niso prostorske ureditve državnega pomena.

2.2.1.2.2 Državno prostorsko načrtovanje

Državno prostorsko načrtovanje poteka s sledečimi postopki (82. člen ZUreP-3):

- umeščanje in načrtovanje prostorske ureditve državnega pomena, ki se zaključi s sprejetjem **državnega prostorskega načrta (DPN) (postopek DPN)**,
- umeščanje, ki se zaključi s sprejetjem **uredbe o najustreznejši varianti**, ter podrobnejše načrtovanje in dovoljevanje prostorske ureditve državnega pomena, ki se zaključi z izdajo **celovitega dovoljenja** in sprejetjem **uredbe o državnem prostorskem ureditvenem načrtu (združen postopek)**;
- podrobnejše načrtovanje in dovoljevanje prostorske ureditve državnega pomena, ki se zaključi z izdajo celovitega dovoljenja in sprejetjem **uredbe o državnem prostorskem ureditvenem načrtu (delni združen postopek)**.

Združen postopek ali delni združen postopek se izvede, **če je znan investitor**, ki namerava pridobiti eno celovito dovoljenje. Ne glede na to, se ta postopka lahko izvedeta tudi, če name-rava investitor pridobiti več celovitih dovoljenj, če gre za funkcionalno zaključeno celoto. V postopkih državnega prostorskega načrtovanja se izvedejo le dejanja in sprejmejo odločitve, ki v postopkih priprave regionalnega prostorskega plana ali akcijskega programa za izvajanje Strategije prostorskega razvoja Slovenije še niso bile izvedene ali sprejete smiselno tako, kot

22. Postopek pridobitve lokacijske informacije (LI) je dostopen na strani eUprava – lokacijska informacija.

23. Primer spletne vloge za pridobitev informacije o možnosti priključitve proizvodne naprave je za elektrodistribucijsko podjetje Elektro Ljubljano dostopen na sledeči povezavi <https://mf.elektro-ljubljana.si/app/#/public/5a0edc229d5d-72ef00ad3c22/641d6e129b0c6e9f1b-3433cd>.

24. Enotno vlogo za elektrodistribucijsko podjetje Elektro Ljubljano lahko oddate preko spleta na sledeči povezavi <https://www.elektro-ljubljana.si/Enotna-vloga>.

25. Obrazci, vključno z vlogo za priključitev in uporabo distribucijskega sistema, so dostopni na spletni strani ELES – obrazci, <https://www.elektro-ljubljana.si/Enotna-vloga>.

26. Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24 in 25/25 – odl. US)

jih določa ta zakon za državno prostorsko načrtovanje. Če je bila najustreznejša varianta v postopku priprave regionalnega prostorskega plana ali akcijskega programa za izvajanje Strategije že izbrana, se lahko za tako varianto neposredno pripravi DPN. Če je taka varianta iz regionalnega prostorskega plana ali akcijskega programa za izvajanje Strategije, podlaga za izvedbo združenega postopka ali delnega združenega postopka, vlada pred izvedbo teh postopkov za to varianto sprejme uredbo o najustreznejši varianti ob smiselni uporabi petega odstavka 98. člena ZUreP-3 (82. člen ZUreP-3).

DPN določi načrtovano prostorsko ureditev, območje DPN, prostorske izvedbene pogoje (v nadaljevanju: PIP) za graditev in izvedbo drugih posegov v tem območju in usmeritve za določitev namenske rabe prostora v občinskih PIA. DPN določi tudi PIA občin, na katere neposredno vpliva ta uredba. V **uredbi o najustreznejši varianti** se določi zasnova načrtovane prostorske ureditve in njeno območje. Določijo se lahko tudi omejitve in dopustni posegi v tem območju, če so potrebni, ter PIA občin, na katere se neposredno vpliva s tem. S **celovitim dovoljenjem** se dovoli gradnja načrtovanih prostorskih ureditev. Če je treba v združenem postopku ali delnem združenem postopku izvesti tudi PVO, se s celovitim dovoljenjem odloči tudi o ustreznosti vplivov posega na okolje. **Državni prostorski ureditveni načrt** določi varovano območje prostorske ureditve državnega pomena, za katero je izdano celovito dovoljenje, usmeritve za določitev namenske rabe prostora v občinskih PIA in PIP za urejanje te prostorske ureditve državnega pomena oziroma za izvedbo drugih posegov v prostor v tem območju. Državni prostorski ureditveni načrt določi tudi PIA občin, na katere ta uredba neposredno vpliva (83. člen ZUreP-3).

27. MNVP. (20. 3. 2024). Postopki državnega prostorskega načrtovanja po ZUreP-3. Dostopno na: <https://pis.eprstor.gov.si/pis/urejanje-prostora/prostorski-izvedbeni-akti/drzavno-prostorsko-nacrtovanje>

Za DPN in uredbo o najustreznejši varianti se izvede celovita presoja vplivov na okolje (v nadaljevanju: **CPVO**). Obseg in vsebina okoljskega poročila se prilagodi načrtovanim prostorskim ureditvam. Ne glede na to pa CPVO v postopku DPN ali združenem postopku ni treba izvesti, če pripravljavec o tem pridobi mnenje ministrstva, pristojnega za CPVO (84. člen ZUreP-3).

Postopek DPN	Združen postopek	Delni združen postopek (1. in 2. alineja 1. odst. 110. člena)	Delni združen postopek (3. in 4. alineja 1. odst. 110. člena)
POBUDA (resorni minister)	POBUDA (resorni minister)	* Že sprejeta uredba o najustreznejši varianti ali že sprejet DPN (manjše spremembe projekta glede na DPN)	* Lokacijsko določena v zakonu, razvojnem dokumentu države ali razširitev/dograditev PUDP določena v razvojnem dokumentu države
SKLEP O PRIPRAVI (vlada)	SKLEP O PRIPRAVI (vlada)		POBUDA (investitor ali resorni minister)
ŠTUDIJA VARIANT, OKOLJSKO POROČILO IN PREDLOG NAJUSTREZNEJŠE VARIANTE	ŠTUDIJA VARIANT, OKOLJSKO POROČILO IN PREDLOG NAJUSTREZNEJŠE VARIANTE	POBUDA (investitor ali resorni minister)	UREDBA O NAJUSTRZNEJŠI VARIANTI
DPN	UREDBA O NAJUSTRZNEJŠI VARIANTI	SKLEP O PRIPRAVI (minister)	SKLEP O PRIPRAVI (minister)
DOKUMENTACIJA (DGD, PVO)	DOKUMENTACIJA (DGD, DPUN, PVO)	DOKUMENTACIJA (DGD, DPUN, PVO)	DOKUMENTACIJA (DGD, DPUN, PVO)
VLOGA ZA INTEGRALNO/GRADBENO DOVOLJENJE	VLOGA ZA CELOVITO DOVOLJENJE	VLOGA ZA CELOVITO DOVOLJENJE	VLOGA ZA CELOVITO DOVOLJENJE
IZDAJA INTEGRALNEGA/GRADBENEGA DOVOLJENJA	IZDAJA CELOVITEGA DOVOLJENJA IN SPREJEM DPUN	IZDAJA CELOVITEGA DOVOLJENJA IN SPREJEM DPUN	IZDAJA CELOVITEGA DOVOLJENJA IN SPREJEM DPUN

LEGENDA:

- ZUreP-3
- GZ

SLIKA 1

Postopki državnega prostorskega načrtovanja po ZUreP-3 (vir: MNVP, 2023²⁷).

2.2.1.2.3 Občinsko prostorsko načrtovanje

Z **občinskim prostorskim načrtom** (v nadaljevanju: **OPN**) se načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena in določajo namenska raba prostora in PIP za umestitev načrtovanih posegov v prostor. OPN je torej podlaga za izdajo GD v skladu s predpisi, ki urejajo graditev, in določa pogoje za druge posege v prostor, razen na območjih, kjer je z OPN predvidena izdelava **občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN)**. Za OPN se izvede **CPVO**. Ne glede na navedeno, CPVO ni treba izvesti v postopku priprave sprememb in dopolnitev OPN, če občina o tem pridobi mnenje ministrstva, pristojnega za CPVO (118. člen ZUreP-3).

Občinski podrobni prostorski načrt (v nadaljevanju: **OPPN**) je prostorski akt, s katerim se podrobneje načrtuje prostorske ureditve. OPPN se pripravi za območja, za katera je z OPN predvidena njegova priprava, lahko pa tudi v območjih, kjer z OPN ni predviden, če se za to pokaže potreba ali pobuda po tem, ko je bil sprejet OPN. Občina lahko z OPPN spremeni na delu ali celotnem območju urejanja tudi namensko rabo prostora in PIP brez poprejšnje spremembe OPN, če izpolnjuje pogoje, kot jih določa zakon. **Za OPPN se CPVO ne izvede**. Občina vedno pridobi mnenje ZVRSN, o verjetno pomembnih vplivih na varovana območja in o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti na varovana območja. ZVRSN izda mnenje v 30 dneh od prejema zaprosila. To mnenje je zavezujoče in se skupaj s sklepom o pripravi OPPN objavi v prostorskem informacijskem sistemu. **Ne glede na navedeno, občina izvede CPVO za OPPN**, če: če je treba izvesti presojo sprejemljivosti na varovana območja, če je treba izvesti presojo na svetovno kulturno dediščino v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine; ki se pripravlja na podlagi občinskih prostorskih strateških aktov, sprejetih na podlagi ZUN in Zakona o urejanju prostora (ZUreP), s spremembo namenske rabe prostora na podlagi 130., 131. ali 131.a člena ZUreP-3, če gre za spremembo območja osnovne namenske rabe prostora, ali v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kmetijskih zemljišč. Prav tako se v postopku priprave OPPN izvede CPVO, če občina presodi, da se z OPPN načrtujejo prostorske ureditve, ki niso bile celovito presojane že pri pripravi OPN, in gre za take ureditve: ki bi bile poseg v okolje, za katerega je treba izvesti PVO, v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja ali ki bi lahko pomembneje vplivale na okolje (128. člen ZUreP-3).

Za načrtovanje prostorskih ureditev, namenjenih za postavitve in delovanje PN za izkoriščanje OVE vključno z objekti in napravami energetske infrastrukture, ki so potrebne za povezavo PN z distribucijskim sistemom ali z napravami za shranjevanje energije, se lahko sprejme OPPN, s katerim se lahko spremeni tudi namenska raba prostora, določena z OPN. Prostorske ureditve in sprememba namenske rabe prostora, se lahko načrtujejo z OPPN, če: so v skladu z LEK, so v skladu z javnim interesom in cilji prostorskega razvoja občine, niso v nasprotju z usmeritvami iz Strategije, akcijskega programa za izvajanje Strategije, RPN oziroma OPN, niso v nasprotju s pravnimi režimi in sprejetimi državnimi prostorskimi izvedbenimi akti. Za načrtovanje prostorskih ureditev se prednostno uporabijo razvrednotena območja. Če se umestitev PN za izkoriščanje OVE načrtuje zunaj ureditvenih območij naselij mora biti za OPPN kot obvezna strokovna podlaga izdelana krajinska zasnova (131. člen ZUreP-3).

Sočasno s postopkom priprave ciljne spremembe OPN, postopkom OPPN ali lokacijske preveritve se lahko z mnenjedajalci obravnava in uskladi tudi DGD, izdelana v skladu s predpisi, ki urejajo graditev, če se ne spreminja osnovna namenska raba prostora, ne gre za poseg za katerega je treba izvesti PP oziroma PVO in pridobiti OVS v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja oziroma izdajo integralnega GD in občina presodi, da je sočasna obravnavna primerna z vidika urejanja prostora v občini. Sočasna obravnava se izvede na pobudo investitorja, ki zagotovi osnutek PIA in DGD. Pobuda z osnutkom PIA in DGD se vloži pri občini, v kateri je nepremičnina (142.a in 142.b člen ZUreP-3).

2.2.1.3 Posebnosti umeščanja FNN v prostor

2.2.1.3.1 Spremljajoča energetska dejavnost FNN

Z uvedbo **42. člena ZUNPEOVE**²⁸ je možno postavljati FNN kot spremljajočo dejavnost na območjih kmetijskih zemljišč, območjih gozdnih zemljišč oziroma gozdov, območjih voda, območjih mineralnih surovin, območjih odlagališč in območjih prometnih površin, ki:

- ne otežuje realizacije posegov v prostor in opravljanja ali razvojnih možnosti osnovne dejavnosti na območjih namenske rabe prostora,
- omogoča, da zemljišče in objekti hkrati služijo osnovnemu namenu in spremljajoči energetske dejavnosti,
- je dopustna v skladu s tem zakonom, z zakonom, ki ureja prostor, s področnimi zakoni iz VI. poglavja ZUNPEOVE (obravnavani v nadaljevanju) ali z drugimi zakoni.

2.2.1.3.2 Postavitve FNN na cestnem zemljišču

44. člen ZUNPEOVE (uvaja nov 11.a člen v ZCes-2) določa, da je postavitve **FNN na cestnem zemljišču dopustna**, če ni ovirano redno vzdrževanje ceste. Postavitve FNN ne sme škodovati cesti, ogroziti, ovirati ali zmanjšati varnosti prometa in mora omogočati njihovo začasno demontažo zaradi izvedbe vzdrževalnih del, ki se izvajajo v skladu s tem zakonom. Postavitve FNN na cestna območja ni dopustna:

- v območju prostega profila ceste,
- v območju preglednih polj, pregledne breme ter polj vidnosti prometne signalizacije,
- na prometni signalizacije in prometni opremi s certificirano konstrukcijo,
- na območju naprav za odvodnjavanje ceste in čiščenja odpadnih vod, vključno z dostopi do njih in
- na območju, kjer je evidentirana nestabilnost brežin oziroma pojav padajočega kamenja.

Ne glede na prejšnji odstavek je postavitve **FNN dopustna na območju naprav za odvodnjavanje ceste in čiščenja odpadnih vod**, vključno z dostopi do njih, če tehnična izvedba naprav omogoča neovirano dostopnost in vzdrževanje ceste, njene opreme, objektov in naprav ter ne onemogoča odvodnjavanja ceste in čiščenja odpadnih vod.

Postavitve FNN je dopustna v sklopu izvajanja vzdrževalnih del v javno korist na cesti ter rekonstrukciji in novogradnji ceste, če so pridobljene stvarne pravice na nepremičninah tudi za postavitve teh naprav. Pri graditvi objektov in ukrepov na cesti, ki se bodo izvajali kot vzdrževalna dela v javno korist, upravljavec ceste v okviru projektne naloge opredeli, ali na območju načrtovanega ukrepa na cesti obstajajo pogoji za postavitve FNN. V primeru ustreznih pogojev mora projektna dokumentacija vsebovati tudi rešitve za postavitve teh naprav hkrati z izvajanjem načrtovanega ukrepa ali v prihodnje (tudi če v fazi projektiranja še ni znano, ali bo postavitve te naprave izvedena in kdo bo investitor). Če postavitve FNN ne bo potekala hkrati z izvajanjem ukrepa na cesti, se rešitve projektirajo in ukrep na cesti izvede tako, da bo morebitna postavitve teh FNN lažja in bo potrebnih čim manj posegov v sestavne dele ceste. Kadar investitor FNN ni upravljavec ceste, mora pred izvajanjem gradbenih in drugih del, povezanih s postavitvijo, pridobiti soglasje upravljavca ceste, ki ga izda v skladu v ZCes-2, ali mnenje, ki ga upravljavec ceste izda v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov. Soglasje ali mnenje iz prejšnjega stavka izdajo upravljavci cest oziroma koncesionar iz 14. ali 67. člena ali gospodarska družba iz 54. člena v ZCes-2 na podlagi javnega pooblastila, če ugotovijo, da je načrtovana postavitve skladna s tem zakonom. Zoper to soglasje je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet.

2.2.1.3.3 Postavitve FNN na vodovarstvenih območjih

48. člen ZUNPEOVE (uvaja nov 76. a člen ZV-1) določa, da se lahko **samostojne FNN** (in tudi **naprave za shranjevanje energije** ob izvedenih zaščitnih ukrepih za preprečitev

onesnaženja okolja, do katerih bi lahko prišlo zaradi postavitve ali delovanja le-teh, glede na uporabljeno tehnologijo) **postavijo na vodovarstvenih območjih** (v nadaljevanju: VVO), na katerih se izvaja varovanje z blažjim vodovarstvenim režimom, pod pogoji, določenimi v vodnem soglasju in, če se med izvajanjem gradbenih in drugih del ob postavitvi naprave, zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi se preprečijo negativni vplivi na vodni režim ter stanje površinskih in podzemnih voda (1. odstavek 76.a člena ZV-1).

Samostojne FNN, ki so na VVO, je dovoljeno čistiti samo z vodo.

Minister, pristojen za vode, v soglasju z ministrom, pristojnim za energijo, lahko predpiše dodatne tehnične pogoje za postavitve in delovanje FNN na VVO, ki so potrebni zaradi varovanja količinskega in kakovostnega stanja vodnega telesa, namenjenega za javno oskrbo s pitno vodo.

2.2.1.3.4 Postavitve FNN v območju rudniških prostorov

51. in 52. člen ZUNPEOVE posegata tudi v Zakon o rudarstvu (ZRud-1). V območju rudniškega prostora oziroma preko njega se smejo graditi javne ceste, prekopi ter druge prometne poti, električni vodi visoke napetosti ter drugi objekti in naprave, ki niso namenjene izvajanju rudarskih del, vendar samo, **če se zagotovijo in določijo varnostni ukrepi** in določijo varnostni steberi, s katerimi ne bo ogroženo življenje in premoženje. Priključki na naprave iz prejšnjega stavka lahko potekajo tudi prek pristopnih zemljišč. Pod enakimi pogoji je **na površinskih kopih** dovoljeno postaviti tudi FNN (1.odstavek 93. člena ZRud-1). V delu pridobivalnega prostora se lahko pod pogoji iz prejšnjega stavka in v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, izjemoma dopusti tudi izvajanje dejavnosti, ki niso namenjene izvajanju rudarskih del, kot je med drugim tudi proizvodnja ter prenos in distribucija EE (2. odstavek 93. člena ZRud-1).

Preden se izdela investicijski program za FNN oziroma se sprejme odločitev za izvajanje dejavnosti iz prejšnjega odstavka, mora investitor oziroma nosilec dejavnosti zahtevati od nosilca rudarske pravice za izkoriščanje **mnenje o tem, katera smer in lega oziroma površina**, na katerih se naj bi izvajale dejavnosti, v območju rudniškega prostora, bi bila najprimernejša za postavitve FNN. Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje mora mnenje podati najpozneje v 30 dneh od prejema zahteve, sicer se šteje, da sta predlagana smer in lega objektov in naprav ustrezna (3. odstavek 93. člena ZRud-1, 52. člen ZUNPEOVE).

Pred začetkom gradnje ali postavitve FNN ali izvajanja dejavnosti v območju rudniškega prostora oziroma preko njega, morata investitor gradnje oziroma nosilec dejavnosti in nosilec rudarske pravice za izkoriščanje skleniti **pisni dogovor o razmejitvi odgovornosti** (4. odstavek 93. člena ZRud-1). Za gradnjo FNN, za katere je v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov potrebno GD, in se nahajajo v mejah rudniškega prostora, je potrebno pred izdajo GD pridobiti **soglasje nosilca rudarske pravice za izkoriščanje**. Gradnje enostavnega objekta, za katerega ni predpisano GD in opravljanje dejavnosti iz drugega odstavka tega člena v območju rudniškega prostora tudi ni dovoljeno začeti brez predhodne pridobitve soglasja nosilca rudarske pravice za izkoriščanje (6. odstavek 93. člena ZRud-1).

2.2.1.3.5 Postavitve FNN na kmetijskih zemljiščih

Lokalna skupnost lahko v prostorskem aktu lokalne skupnosti na območjih kmetijskih zemljišč med drugim dopusti gradnjo naslednjih objektov ali posegov v prostor (16. alineja, točka i, 1. odstavek 3.č člen ZKZ²⁹):

- objekti, ki so po predpisih o določitvi klasifikacije vrst objektov CC-SI glede na namen uporabe objektov uvrščeni v skupino:
 - elektrarne in drugi energetske objekti, in sicer le naprave, ki proizvajajo EE z izrabo sončne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njihovo delovanje, napravami za

28. Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (ZUNPEOVE) (Uradni list RS, št. 78/23 in 95/24)

29. Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ) (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE)

shranjevanje energije in priključki na omrežje, na način, da ne vpliva na obseg kmetijske proizvodnje oziroma se pridelovalni potencial in kakovost kmetijskih zemljišč izboljša, ob upoštevanju pogojev iz 3.čč člena ZKZ, ki so navedeni v nadaljevanju.

Poleg pogojev iz prejšnjega odstavka lahko lokalna skupnost v prostorskem aktu lokalne skupnosti za gradnjo objektov ali posegov v prostor iz prvega odstavka tega podpoglavja, razen začasnih ureditev za potrebe obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, predpiše dodatne PIP glede gradnje objektov ali posegov v prostor in pogoje, ki jih mora za gradnjo na kmetijskem zemljišču izpolnjevati investitor.

Na območju trajno varovanih kmetijskih zemljišč se lahko izjemoma vzpostavljajo območja za omilitvene in izravnalne ukrepe v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave, ki so povezani z obstoječimi ali načrtovanimi prostorskimi ureditvami državnega pomena s področja OVE, če jih ni mogoče umestiti na druga zemljišča.

Postavitev zgoraj navedenih FNN je skladno s 3.čč členom ZKZ dopustna na kmetijskem zemljišču, ki je glede na evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč uvrščeno med:

- kmetijsko zemljišče v zaraščanju, pri čemer je treba pred postavitvijo na njem prijaviti spremembo dejanske rabe v trajni travnik, ne glede na višino bonitete kmetijskega zemljišča,
- trajni travnik z boniteto kmetijskega zemljišča do vključno 35 točk,
- njive ali trajni nasad (pod pogoji določenimi v pravilniku 3.čč člena).

Konstrukcija FNN mora predvsem imeti **točkovne temelje ter omogočati obdelovanje zemljišča s kmetijskimi stroji**, orodji in mehanizacijo, potrebnimi za obdelavo trajnega travnika (2. odstavek 3.čč člena ZKZ). Temelji FNN ne smejo **presegati 6 % celotne površine kmetijskega zemljišča**, ki jo zaseda ta naprava (3. odstavek 3.čč člena ZKZ).

Če se **FNN postavlja na kmetijskih zemljiščih**, na katerih se izvajajo ali je predvideno izvajanje agrarnih operacij, **morajo biti naprave postavljene tako, da ne ovirajo izvedbe agrarnih operacij** (6. odstavek 3.čč člena ZKZ).

Ne glede na določbe prvega in tretjega odstavka člena 3.čč člena ZKZ je za namen izvedbe pilotnih projektov, katerih naročnik je ministrstvo, pristojno za energijo, ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, oziroma ministrstvo, pristojno za znanost in inovacije, ter katerih namen je preučevanje možnosti za sočasno proizvodnjo EE z izrabo sončne energije in kmetijsko pridelavo ter zagotavljanje strokovnih podlag za pripravo predpisov, postavitev in delovanje FNN dopustna na vseh kmetijskih zemljiščih, in sicer tudi, če v skladu z zakonom, ki ureja prostorsko načrtovanje, spremljajoča energetska dejavnost ni načrtovana v prostorskem aktu. Ministrstvo, ki je naročnik pilotnega projekta, seznani ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, z nameranim projektom ob njegovi pripravi, ga seznanja s potekom projekta ter mu predloži vse ugotovitve in podatke, ki izhajajo iz izvajanja projekta.

Pogoj za postavitev FNN na kmetijskih zemljiščih je soglasje ministrstva, pristojnega za kmetijstvo. Za pridobitev soglasja mora investitor na ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, posredovati vlogo za izdajo soglasja, ki mora vsebovati elaborat, iz katerega je razvidno izpolnjevanje pogojev iz prvega do petega odstavka 3.čč člena ZKZ. Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, z odločbo ugotovi, ali so izpolnjeni pogoji od prvega do petega odstavka tega člena. Ministrstvo izda odločbo v 45 dneh od prejema popolne vloge, sicer se šteje, da je soglasje dano. Ta odstavek se ne uporablja za postavitev FNN za namen pilotnega projekta.

Po odstranitvi FNN se na kmetijskem zemljišču vzpostavi prejšnje stanje.

Minister, pristojen za energijo, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo, predpiše podrobnejša pravila za postavitev in delovanje FNN na kmetijskih zemljiščih.

Kadar se spreminja namenska raba kmetijskih zemljišč, nadomestnih ukrepov po ZKZ, ki jih je sicer treba izvesti (nadomestno zemljišče ali izboljšan potencial drugih zemljišč), ni potrebno izvesti, če se sprememba nanaša na potrebe postavitve FNN na območju kmetijskih zemljišč z boniteto do vključno 20 točk (56. člen ZUNPEOVE, 3eaa. člen ZKZ).

FNN, ki se postavi na kmetijskem zemljišču, je dovoljeno **čistiti samo z vodo** (7.a člen ZKZ).

2.2.1.3.6 Postavitev FNN na območju obstoječega zaprtega odlagališča odpadkov ter na odlagališčih v fazi zapiranja

Kot navaja **62. člen ZUNPEOVE** je **dovoljeno postavljati FNN na območju obstoječega zaprtega odlagališča odpadkov** pod pogoji zapisanimi v 64. členu ZUNPEOVE, če je te posege mogoče izvesti tako, da se med postavitvijo in obratovanjem naprav in opreme:

- ne ogroža stabilnosti odlagališča,
- zagotovi, da sistem tesnjenja in sistem odplinjanja odlagališča izpolnjujeta svoje funkcije,
- zagotovi izvajanje obratovalnega monitoringa in pregledov telesa odlagališča (kot zahtevajo predpisi s področja varstva okolja in OVD),
- ne ovira vzdrževanja površine telesa zaprtega odlagališča ali obratovanje in vzdrževanje napeljav, naprav in delov odlagališča, potrebnih za njegovo obratovanje,
- omogoča izvajanje vseh drugih obveznosti in predpisov, ki urejajo varstvo okolja in OVD za zaprto odlagališče,
- temelji izvedejo le površinsko, kjer se zagotovi, da so temelji najmanj 100 cm odmaknjeni od zgornjega roba drenažnega sloja odlagališča odpadkov (razen za obstoječa zaprta odlagališča odpadkov, za katera je bil v skladu s predpisom o odlaganju odpadkov odobren drugačen način zapiranja),
- vsi vodi izvedejo površinsko,
- zagotovi, da so naprave in oprema od plinjakov ter merilnih mest za izvajanje obratovalnega monitoringa oddaljene v radiju najmanj 3 metrov in
- zagotovijo ukrepi varstva pred požarom.

Za postavitev FNN na obstoječem zaprtem odlagališču odpadkov se ne glede na zakon, ki ureja graditev objektov, **izdela projektna dokumentacija za izvedbo gradnje (PZI)**. Projektna dokumentacija se izdela v skladu s predpisi, ki urejajo dokumentacijo za gradnjo, pripravi pa jo projektant, ki izpolnjuje pogoje iz zakona, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost. Pri postavitvi naprav je treba zagotoviti nadzor nadzornika, ki izpolnjuje pogoje iz zakona, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost. Po končani postavitvi je za naprave iz prejšnjega stavka, za katere ni predpisano UD v skladu z zakonom, ki ureja graditev, treba izdelati in hraniti **projektno dokumentacijo izvedenih del – PID** (2. odstavek 64. člena ZUNPEOVE).

Če iz poročil o izvajanju obratovalnega monitoringa za obstoječe zaprto odlagališče odpadkov za zadnjih 5 let izhaja, da odlagališče odpadkov čezmerno obremenjuje okolje ali da vpliv odlagališča ni zadovoljivo pojasnjen in ukrepi, ki so v skladu s predpisi o varstvu okolja vključeni v OVD in poročilo o izvajanju obratovalnega monitoringa, niso konkretno določeni ali ne zadoščajo za odpravo čezmernega obremenjevanja in škodljivih vplivov odlagališča odpadkov, investitor, upravljalec odlagališča odpadkov in lastnik zemljišča na območju naprave, zagotovijo, da se na podlagi strokovnega mnenja pripravi **načrt ukrepov za zmanjšanje in odpravo čezmernega obremenjevanja in škodljivih vplivov odlagališča odpadkov, ki se vključi v projekt za izvedbo gradnje – PZI** (3. odstavek 64. člena ZUNPEOVE).

Upravljalca mora o nameri postavitve FNN na območju zaprtega odlagališča **pisno obvestiti inšpekcijo, pristojno za varstvo okolja**, najmanj 30 dni pred začetkom izvajanja posega. Dokazilo o tem, da je inšpekcija prejela obvestilo, je pogoj za začetek postavitve FNN (5. odstavek 64. člena ZUNPEOVE).

Če iz poročila o izvedbi obratovalnega monitoringa ali ugotovitev inšpekcije, pristojne za okolje, izhaja, da so vplivi odlagališča čezmerni ali da vplivov odlagališča ni mogoče zanesljivo ugotoviti, se minimalno 80 % sredstev, ki jih investitor v tekočem koledarskem letu zagotovi kot odmero za postavitve in obratovanje FNN, nameni ali rezervira za financiranje ukrepov za odpravo čezmernega obremenjevanja in preprečevanje škodljivih vplivov odlagališča odpadkov (9. odstavek 64. člena ZUNPEOVE).

V primeru, da upravljalci odlagališč odpadkov, ki imajo OVD za obratovanje odlagališča odpadkov in v času uveljavitve ZUNPEOVE še niso izvedli zapiralnih del (gre za odlagališča v fazi zapiranja), lahko v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, vložijo vlogo za spremembo OVD za odlagališče odpadkov in priložijo nov načrt zapiranja odlagališča odpadkov, v katerem hkrati z izvedbo zapiralnih del predvidijo tudi postavitve in obratovanje FNN (1. odstavek 65. člena ZUNPEOVE). Načrt vsebuje tudi projektno dokumentacijo za izvedbo gradnje. Načrt in izvedba postavitve ter obratovanja FNN mora izpolnjevati pogoje za zapiranje odlagališča iz Uredbe o odlagališčih odpadkov³⁰ in pogoje iz prvega odstavka tega podpoglavja.

2.2.1.3.7 Dostopne ceste do FNN na gozdnih zemljiščih

Za dostopne ceste do FNN, ki so na gozdnih zemljiščih, se uporabljajo pravila o gozdnih cestah, pri čemer se pri prostorskem načrtovanju za namen dostopa prednostno načrtuje uporaba obstoječih gozdnih cest, ki se lahko uporabljajo tudi za postavitve in vzdrževanje FNN. V primeru, da uporaba obstoječe gozdne ceste zaradi tehničnih in varnostnih lastnosti ni mogoča, se za zagotovitev dostopne ceste prednostno rekonstruira obstoječa gozdna cesta, kjer se ne posega v prostor zunaj 5 m pasu na vsaki strani tlorisne projekcije ceste. V primeru nemogočega rekonstruiranja gozdne ceste je dopustno načrtovati in graditi novo dostopno cesto, za katero ni nujno, da ima značaj gozdne ceste. Nova dostopna cesta se, kadar je le mogoče, načrtuje na prednostnih območjih za gradnjo gozdnih cest (3. odstavek 68. člena ZUNPEOVE). Uporaba in rekonstrukcija obstoječe gozdne ceste kot dostopne ceste v gozdu, sta v javno korist (6. odstavek 68. člena ZUNPEOVE). Gozdna cesta se lahko uporabi tudi za postavitve in vzdrževanje FNN skladno z 37. členom Zakona o gozdovih in 69. členom ZUNPEOVE.

2.2.1.3.8 Potencialna prednostna območja umeščanja FNN

Prva točka 5. člena ZUNPEOVE navaja, da bo Vlada RS sprejela **tematski akcijski program za izvajanje Strategije prostorskega razvoja Slovenije**, v katerem bodo določena potencialna prednostna območja OVE ter usmeritve in ukrepe za njihovo prostorsko izvedbeno načrtovanje. Skladno s 6. členom ZUNPEOVE se na **potencialnih prednostnih območjih OVE prednostno načrtujejo FNN, ki so prostorske ureditve državnega pomena. V akcijskem programu se opredelijo predlogi izvedljivih variant za njihovo umestitev FNN** in z njimi povezane omrežne infrastrukture ter določijo usmeritve za njihovo prostorsko izvedbeno načrtovanje na državni in občinski ravni, pri čemer se vsebina akcijskega programa pripravi tako, da se lahko za FNN, ki so prostorske ureditve državnega pomena, v čim večji meri neposredno na njegovi podlagi pripravi **predlog uredbe o najustreznejši varianti**.

Občina na potencialnih prednostnih območjih OVE, določenih v akcijskem programu, FNN in druge prostorske ureditve, ki so prostorske ureditve lokalnega pomena, načrtuje z OPN in OPPN v obsegu in na način, da s tem niso onemogočeni načrtovanje, izvedba in uporaba FNN,

ki so prostorske ureditve državnega pomena. Za načrtovanje na območjih iz prejšnjega stavka mora občina pridobiti soglasje vlade. V postopku priprave OPN ali OPPN, katerih vsebina se nanaša le na umeščanje FNN na potencialnih prednostnih območjih OVE, se ne izvede CPVO, javnosti pa se omogoči dajanje pripomb v roku, ki ni krajši od 15 dni. Šteje se, da je umestitev FNN, ki se načrtuje na potencialnem prednostnem območju OVE ali na predpisanem prednostnem območju za FNN, skladna s cilji prostorskega razvoja občine, RPN in OPN.

Območja za pospešeno uvajanje OVE so del potencialnih prednostnih območij OVE, ki se opredelijo v omenjenem akcijskem programu, pri čemer se ta območja določijo za uvajanje FNN in se prikažejo ločeno od ostalih potencialnih prednostnih območij. Pri njihovi določitvi se upošteva, da se določijo homogena kopenska območja in celinskovodna ter morska območja, kjer je to dopustno v skladu z zakonom, ki ureja vode, na katerih se zaradi uvajanja FNN v okviru kartiranja območij OVE ne predvidevajo znatni vplivi na okolje, glede na posebnosti izbranega območja, pri čemer se:

- daje prednost umetnim in grajenim površinam (npr. strehe in fasade stavb, prometna infrastruktura in njena neposredna okolica, parkirišča, odlagališča odpadkov, industrijska območja, rudniki, umetna celinska vodna telesa, jezera ali zbiralniki, obrati za čiščenje komunalne odpadne vode, razvrednotena zemljišča, ki niso uporabna za kmetijstvo);
- območja ne smejo nahajati na območjih Nature 2000, območjih naravnih vrednot, območjih pomembnih poti selitve ptic in morskih sesalcev in drugih ekološko pomembnih območjih in zavarovanih območjih narave, ki so pomembna za ohranjanje naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti, lahko pa vključujejo umetne in grajene površine, ki se nahajajo na teh območjih (npr. strehe, parkirišča, prometna infrastruktura in druge umetne in grajene površine);
- uporabijo vsa primerna in sorazmerna orodja in nabori podatkov, da se ugotovi, na katerih območjih naprave za proizvodnjo energije iz OVE ne bi imele znatnega vpliva na okolje, tudi karte občutljivosti za prostoživeče živali, pri tem pa se upošteva razpoložljive podatke v okviru razvoja usklajenega omrežja Natura 2000, tako glede tipov habitatov in vrst, zaščiteneh na podlagi predpisov, ki urejajo ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja;
- sosednje države seznaniti s predvidenimi območji za pospešeno uvajanje OVE.

Za **vsako območje za pospešeno uvajanje OVE** se v **postopku CPVO** predvidi **usmeritve za prostorsko in izvedbeno načrtovanje** ter pravila, vključno z učinkovitimi omilitvenimi in drugimi ukrepi, ki jih je treba upoštevati pri gradnji ali postavitvi FNN, kot tudi sredstev, potrebnih za priključitev takih naprav na omrežje (v nadaljevanju: **pravila in ukrepi na območjih za pospešeno uvajanje OVE**). Slednje je podrobneje obrazloženo v poglavju 2.2.1.11 Celovita presoja vplivov na okolje (CPVO).

2.2.1.3.9 Predpisana prednostna območja umeščanja FNN

Prva točka 8. člena ZUNPEOVE navaja, da se ne glede na 5. do 7. člena ZUNPEOVE med **prednostna območja za umestitev FNN** štejejo:

- strehe objektov in utrjene površine parkirišč na stavbnih zemljiščih, katerih tlorisna površina je 1.000 m² ali več, in ki se nahajajo na poselitvenih območjih, zlasti v mestih in drugih urbanih naseljih,
- območje cestnih zemljišč, cestnih objektov, oskrbnih postaj javnih cest in servisnih prometnih površin,
- železniško območje, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja varnost železniškega prometa,
- območja objektov za proizvodnjo elektrike ter območje razdelilnih transformatorskih postaj in razdelilnih postaj, ki segajo največ 5 m od roba najbolj zunanjega energetskega objekta,
- območja zaprtih odlagališč,
- območja opuščanih in nekdanjih površinskih kopov mineralnih surovin, ki niso zalita z vodo, če postavitve teh naprav ni v nasprotju s PIA, ter

³⁰. Uredba o odlagališčih odpadkov (Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18, 13/21 in 44/22 – ZVO-2).

- obstoječa neaktivna odlagališča odpadkov in opuščena odlagališča odpadkov, če postavitev teh naprav ni v nasprotju s PIA.

Na območjih iz 1. do 7. alineje prejšnjega odstavka je **FNN dopustno umeščati ne glede na LEK**. Na območjih iz 1. do 5. alineje prejšnjega odstavka pa je ne glede na določbe PIA dopustna postavitev FNN, ki je skladna s podrobnejšimi pravili urejanja prostora, ki se neposredno uporabljajo pri dovoljevanju in postavitvi teh naprav.

Podrobnejša pravila urejanja prostora vsebujejo: pogoje, ki jih morajo izpolnjevati območja ali objekti, na katere se prednostno umeščajo FNN (npr. glede vrste in namembnosti območja ali objekta, lege, osončenosti, nosilnosti, ustreznosti elektroenergetskega omrežja, tehnične, tehnološke, prometno-varnostne idr.) in PIP za postavitev FNN, ki so podlaga za dovoljevanje oziroma postavitev naprav (npr. zmogljivost naprav, tehnične pogoje za postavitev in obratovanje naprave, priključevanje na omrežje, delež zelenih površin, urbanistično, arhitekturno in krajinsko oblikovanje in drugo).

Investitorji v FNN (za območja 2. do 5. alineje prvega odstavka te točke) za umeščanje katerih je potrebno skladno z ZUNPEOVE zagotoviti **objavo osnutka elaborata OVE**, morajo tega pripraviti skladno z določili drugega odstavka 12. člena ZUNPEOVE ter ob upoštevanju usmeritev in podrobnejših pravil, ki jih določa Uredba o podrobnejših pravilih urejanja prostora za umeščanje fotonapetostnih naprav in sprejemnikov sončne energije³¹.

Ta uredba določa podrobnejša pravila urejanja prostora za postavitev FNN pri novogradnjah in rekonstrukcijah objektov ter izjeme od njihove obvezne postavitve, podrobnejša pravila urejanja prostora za umeščanje FNN na predpisana prednostna območja in podrobnejša pravila urejanja prostora za umeščanje FNN in sprejemnikov sončne energije na druga območja in objekte. **Podrobnejša pravila urejanja prostora iz te uredbe se ne glede na določbe PIA neposredno uporabljajo pri načrtovanju, dovoljevanju in postavitvi FNN ter v tem delu nadomestijo PIA.** Podrobnejša pravila urejanja prostora iz te uredbe se uporabljajo, če je glede na zmogljivost naprave in vrsto gradbenega posega zanje treba pridobiti GD v skladu z zakonom, ki ureja graditev, ali morebitno mnenje oziroma soglasje občine ali ministrstva za izvajanje posegov v prostor v skladu z zakonom, ki ureja prostor, in v vseh drugih primerih, ko pridobivanje GD ali drugega soglasja ni predvideno oziroma so s posebnimi predpisi predvidena druga morebitna dovoljenja, soglasja ali priglasitve za postavitev FNN.

Skladno z ZUNPEOVE mora **Elaborat OVE vsebovati naslednje vsebine:**

- prikaz območja posega,
- prikaz urbanistične, krajinske oziroma arhitekturne rešitve,
- prikaz gospodarske javne infrastrukture, ki jo je potrebno zagotoviti v času postavitve in obratovanja ter način priključevanja na obstoječo javno infrastrukturo,
- rešitve in ukrepe za varstvo okolja, upravljanje z vodami, ohranjanje narave, varstvo kulturne dediščine ter varstvo pred požarom in naravnimi nesrečami.

Namen Elaborata OVE je priprava strokovnih rešitev, ki jih je potrebno upoštevati pri izdelavi projektne dokumentacije ali druge dokumentacija za postavitev FNN. Za ustrezno izdelavo Elaborata OVE je ministrstvo, pristojno za energijo, pripravilo Navodila za investitorje in pooblaščene prostorske načrtovalce³². Stališče do pripomb javnosti in občin se skupaj s končnim elaboratom OVE na zahtevo investitorja objavi na portalu državne uprave in občine, na mestu objave osnutka elaborata OVE. Dokazilo o objavi se priloži zahtevi za izdajo GD ali zahtevi za drugo upravno odločbo, ki jo za umestitev FNN zahtevajo področni predpisi (12. člen ZUNPEOVE).

³¹. Uredba o podrobnejših pravilih urejanja prostora za umeščanje fotonapetostnih naprav in sprejemnikov sončne energije (Uradni list RS, št. 27/24).

³². Navodila investitorjem v fotonape-
tostne naprave ter pooblaščenim pros-
torskim načrtovanjem načrtovalcem za
pripravo Elaborata OVE so dostopna na
povezavi [portal Energetika – Elaborat OVE](#).

Izdelava Elaborata OVE ni potrebna, če je za postavitev FNN s PIA določeno in grafično prikazano:

- območje posega,
- prikazane urbanistične, krajinske oziroma arhitekturne rešitve, vključno z razmestitvijo posameznih elementov FNN, gospodarsko javno infrastrukturo, ki jo je treba zagotoviti ter načinom priključevanja na gospodarsko javno infrastrukturo, in
- rešitve in ukrepi za varstvo okolja, varstvo pred požarom in naravnimi nesrečami, za upravljanje z vodami, ohranjanje narave in varstvo kulturne dediščine.

2.2.1.4 Obvezna postavitev FNN pri novogradnjah, rekonstrukcijah in na obstoječih objektih

9. člen ZUNPEOVE določa, da je postavitev in obratovanje FNN minimalne nazivne moči ali površine obvezna v spodaj navedenih primerih (preglednica 5), razen kadar njihova postavitev ni izvedljiva ali dopustna ob upoštevanju vrste ali namembnosti objekta, njegove lege ali osončenosti, možnosti priklopa na elektroenergetsko omrežje, ekonomske in tehnične izvedljivosti, zahtev varovanja kulturne dediščine, interesov nacionalne varnosti, obrambe in varstva pred nesrečami, zagotavljanja varnosti v prometu, upravljanja z vodami, varstva gozdov, zagotavljanja zelenih površin ter na naravi temelječih rešitev ali zahtev s področja ohranjanja narave.

Tudi na **obstojećih objektih je postavitev in obratovanje FNN minimalne nazivne moči ali površine obvezna skladno z 11. členom ZUNPEOVE**, razen kadar njihova postavitev ni izvedljiva ali dopustna ob upoštevanju vrste ali namembnosti objekta, njegove lege ali osončenosti, namere rušenja ali rekonstrukcije objekta ali zaradi kompleksnosti lastninsko-pravnih razmerij, možnosti priklopa na elektroenergetsko omrežje, ekonomske in tehnične izvedljivosti, zahtev varovanja kulturne dediščine, interesov nacionalne varnosti, obrambe in varstva pred nesrečami, zagotavljanja varnosti v prometu, upravljanja z vodami, varstva gozdov, zagotavljanja zelenih površin ter na naravi temelječih rešitev ali zahtev s področja ohranjanja narave.

Kriteriji za obvezno postavitev FNN pri novogradnjah in rekonstrukcijah ter obstoječih objektih so predstavljeni v spodnji preglednici.

Obvezna postavitev FNN pri novogradnjah in rekonstrukcijah	Obvezna postavitev FNN na obstoječih objektih
• novogradnje utrjenega parkirišča, katerega tlorisna površina znaša 1.000 m² ali več; • novozgrajeni objekti, katerih tlorisna površina strehe znaša 1.000 m² ali več; • prizidave objekta v vertikalni smeri, kjer je tlorisna površina strehe prizidave 1.000 m² ali več; • prizidave objekta v horizontalni smeri, kjer je tlorisna površina strehe prizidave 1.000 m² ali več in • rekonstrukcije objekta, pri kateri se posega tudi v nosilno konstrukcijo strehe, katere tlorisna površina znaša 1.000 m² ali več.	• na strehi obstoječega objekta, katerega tlorisna površina strehe znaša 1.700 m² ali več in • na obstoječem utrjenem parkirišču, katerega tlorisna površina znaša 1.700 m² ali več.

PREGLEDNICA 5

Obvezna postavitev FNN na obstoječih objektih oziroma pri novogradnjah in rekonstrukcijah.

Izjemo od obvezne postavitve FNN pri novogradnjah, rekonstrukcijah in obstoječih objektih mora dokazovati lastnik objekta skladno z 10. členom ZUNPEOVE in sicer:

- z zavrnjenim dovoljenjem ali soglasjem/SZP ali negativnim mnenjem, ki ga organ, pristojen za odločanje o nameravani postavitvi FNN, izda v postopkih, ki se nanašajo na zgoraj

- navedeno varovanje interesov 9. člena ZUNPEOVE, in iz katerega izhaja, da postavitev FNN ni mogoča, ali
- s strokovno podlago, ki obsega preverjanje izvedljivosti in ekonomičnosti različnih variant v idejni fazi ter vrednotenje stroškovnih in naložbenih kazalnikov ter predlogov najboljše variante (študija izvedljivosti) iz katere izhaja, da je postavitev FNN ekonomsko ali tehnično neizvedljiva.

2.2.1.5 Druga območja umeščanja FNN

Zunaj potencialnih prednostnih območij in predpisanih prednostnih območij se FNN načrtujejo v skladu z zakonom, ki ureja prostor. Ne glede na navedeno, je dopustna postavitev FNN v območju državnega PIA.

Ne glede na navedeno, se lahko za umestitev FNN sprejme OPPN v skladu z zakonom, ki ureja prostor, tudi če umestitev teh naprav ni predvidena v LEK, če se najpozneje hkrati s sprejetjem OPPN ustrezno spremeni ali sprejme tudi LEK.

2.2.1.6 Regulativni peskovniki

Za preskušanje novih in naprednih tehnologij, proizvodov ali pristopov na področju proizvodnje EE z izrabo OVE in njenega shranjevanja, ali za drugačen način uporabe obstoječih, lahko vlada pod pogoji iz 29. člena ZUNPEOVE odobri odstop od posameznih določb predpisov s področja energetike, prostora, graditve, rudarstva, varstva okolja, ohranjanja narave, upravljanja z vodami, varstva kulturne dediščine ter postavitve, obratovanja in priključevanja naprav za proizvodnjo EE, ki onemogočajo ali otežujejo izvedbo projekta. Regulativni peskovnik se lahko odobri za obdobje, ki omogoča preizkus novih in naprednih tehnologij, proizvodov in pristopov ali drugih načinov uporabe obstoječih, a najdlje za obdobje 5 let, vendar se lahko še podaljša za največ 2 leti v primeru, če se med izvajanjem ugotovi, da je iz opravičenih razlogov treba podaljšati obdobje preizkušanja in se lahko kljub podaljšanju to razveljavi v primeru neizvajanja oziroma nepravilnega izvajanja regulativnega peskovnika, ki ga nadzoruje ministrstvo, pristojno za energijo.

Vlada RS z odločbo odobri regulativni peskovnik, če so izpolnjeni pogoji:

- predlagani projekt je v javno korist, saj lahko pomembno prispeva k razvoju proizvodnje EE z izrabo OVE ali njenega shranjevanja,
- odobritev regulativnega peskovnika in izvedba projekta nista v nasprotju s predpisi EU in
- če je javna korist iz 1. alineje večja od teže posega v določbo predpisa iz prejšnjega odstavka, od katere se odstopa, pri čemer se pri presoji upoštevajo varstveni cilji, ki jih zasleduje ta določba.

Odločba se razveljavi v primeru neizvajanja ali nepravilnega izvajanja regulativnega peskovnika.

2.2.1.7 Izdelava projektne dokumentacije

Projektna in druga dokumentacija ali njeni posamezni deli so namenjeni pridobitvi pogojev, mnenj, GD, prijavi začetka gradnje, izvedbi gradnje, pridobitvi UD in evidentiranju ter uporabi objekta. Glede na namen uporabe se projektna dokumentacija med drugim razvršča na:

- projektno dokumentacijo za pridobitev projektnih in drugih pogojev (DPP),
- projektno dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD),

- projektno dokumentacijo za izvedbo gradnje (PZI) in
- projektno dokumentacijo izvedenih del (PID), kar je podrobneje obravnavano v nadaljevanju gradiva.

2.2.1.7.1 Projektna dokumentacija za pridobitev projektnih in drugih pogojev (DPP) ter pridobitev projektnih in drugih pogojev

DPP je namenjena pridobitvi projektnih in drugih pogojev ter vsebuje tiste podatke, na podlagi katerih lahko mnenjedajalec predloži ustrezne podatke v skladu s svojimi pristojnostmi ter določi pogoje za izdelavo dokumentacije za³³:

- izvedbo gradnje,
- izvajanje gradnje,
- izdelavo PID in
- uporabo in vzdrževanje objekta.

Če tako določa poseben predpis (npr. lokacija se nahaja na območju, kjer je predpisan pravni režim varstva), je pridobitev projektnih pogojev obvezna. Projektni in drugi pogoji niso upravni akti. Projektne pogoje, ki jih izdajo mnenjedajalci oziroma nosilci urejanja prostora³⁴, mora investitor pridobiti pred pričetkom gradnje ali rekonstrukcije objekta. S pridobitvijo projektnih pogojev se pridobijo potrebni podatki za izdelavo projekta oz. priključka (tj. mesto priključitve, vrsta priključnega voda itd.) in pogoji za gradnjo in umestitev FNN v bližini obstoječih elektroenergetskih vodov ali naprav ter na varstvenih, varovalnih, zavarovanih ter drugih območjih, na katerih je zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine predpisan pravni režim varstva (npr. lokacija umestitve, način umestitve itd.).

Pristojni mnenjedajalci zagotovijo dostop do informacij, pomembnih za pripravo projektne in druge dokumentacije z njihovega področja, na spletnih straneh, na centraliziran in enostavno dostopen način v prostorskem informacijskem sistemu v skladu z zakonom, ki ureja prostor. Investitor do njih dostopa preko enotne vstopne točke prostorskega informacijskega sistema³⁵.

Mnenjedajalec izda projektne in druge pogoje v 15 dneh od prejema zahteve za izdajo projektnih in drugih pogojev, razen, če je v posebnem zakonu določen daljši rok, vendar ne več kot 30 dni od prejema zahteve za izdajo projektnih in drugih pogojev. Ne glede na navedeno mnenjedajalcu ni treba izdati projektnih in drugih pogojev, če so podatki za pogoje za izdelavo DGD, za izvajanje gradnje in uporabo objekta (projektni in drugi pogoji), enaki javno objavljenim informacijam v skladu s prejšnjim odstavkom, pri čemer mnenjedajalec investitorja obvesti o mestu objave teh informacij³⁵. **Stroškov postopka ni.**

2.2.1.8 Pridobitev soglasja za priključitev (SZP) FNN na javno elektroenergetsko omrežje

Postopek za priključitev na javno elektroenergetsko omrežje se razlikuje glede na to, ali se na omrežje priključuje FNN, za katero je potrebno pridobiti GD, ali pa gre za enostavno FNN za samooskrbo, ki je priključena na interno omrežje stavbe. Četudi v zadnjem primeru ni potrebno pridobiti GD, je potrebno pridobiti **SZP**. Vlogo lahko poda investitor, lastnik obstoječega merilnega mesta ali pooblaščenec. Pri FNN za samooskrbo vlagatelj pri elektro-distribucijskem operaterju pridobi **SZP v primeru novega merilnega mesta** oziroma zaprosi za **spremembo SZP v primeru obstoječega merilnega mesta**.

SZP je odločba, ki se izda po ZUP³⁶ ter podrobno opredeljuje kdo je imetnik soglasja, točno lokacijo namestitve FNN, priključno moč oddaje v distribucijski sistem, podatke o prevzemno

33. Pravilnik o projektni in drugi dokumentaciji ter obrazcih o graditvi objektov, 4.člen; 1. odstavek.

34. Seznam državnih nosilcev urejanja prostora je dostopen na https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Prostor-pomembni-dokumenti/habor_drzavnih_nosilcev_urejanja_prostora.pdf, na lokaciji predvidene investicije pa je treba preveriti tudi lokalne nosilce urejanja prostora. Državni nosilci urejanja prostora so, ne glede na druge zakone, le ministrstva, ki skrbijo za enotno zastopanje vseh resornih javnih interesov. Organi in organizacije, ki v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja sodelujejo pri CPVO po ZUreP-3, so ministrstva, ki so pristojna za posamezna področja CPVO. Seznam državnih nosilcev urejanja prostora se objavi v prostorskem informacijskem sistemu (41. člen, ZUreP-3).

35. 1. odstavek 42. člena GD-1, 4. odstavek 42. člena v delu, ki se nanaša na možnost, da mnenjedajalcu ni treba izdelati projektnih in drugih pogojev, ter 2. odstavek 43. člena GD-1 v delu, ki se nanaša na evidentiranost pristojnosti mnenjedajalca v zbirki območij pristojnosti v prostorskem informacijskem sistemu v skladu z zakonom, ki ureja prostor, se začnejo uporabljati tri leta po uveljavitvi GD-1.

36. Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb)

predajnem mestu (tehnične pogoje/zahteve za priklop, način/vrsto odjema EE itd.) . Soglasje za priključitev izda pristojni elektrodistribucijski operater na podlagi prejete popolne enotne vloge za izdajo SZP za FNN/naprave za individualno samooskrbo/naprave za skupnostno samooskrbo³⁷ ter predpisanih prilog (odvisno glede na moč in vrsto FNN). V kolikor oddaja vlogo pooblaščenec, je potrebno priložiti tudi pooblastilo.

SZP se izda, če so za to dane elektroenergetske in tehnične možnosti. Predpiše se točka priključitve, lokacija prevzemno-predajnega mesta in tehnične pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, da bo mogoča priključitev objekta na distribucijsko omrežje.

2.2.1.9 Projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD)

Na podlagi pridobljenih projektnih pogojev investitor oz. pooblaščen projektantska organizacija (v nadaljevanju projektant) izdelava projektno **dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD)**³⁸ in v nadaljevanju projektno dokumentacijo za izvedbo gradnje (PZI).

Projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD) je namenjena pridobitvi mnenj in GD ter vsebuje podatke, na podlagi katerih pristojni mnenjedajalci ocenijo skladnost dokumentacije s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj. Na tej osnovi se določijo pogoji za izdelavo projektne dokumentacije za izvedbo gradnje, izvajanje gradnje, izdelavo dokumentacije izvedenih del ter uporabo objekta, upravni organ pa odloči o izpolnjevanju pogojev za izdajo GD.

S to dokumentacijo se načrtuje izpolnjevanje tistih bistvenih zahtev, ki so ključne glede vpliva nameravane gradnje na prostor in sosednje objekte. Projektna dokumentacija se izdela kot zbirni prikaz, ki vključuje obrazce, tehnično poročilo ter lokacijske in tehnične prikaze.

ZUNPEOVE v 28c. členu določa, da mora biti, ne glede na določbe predpisov, ki urejajo graditev, **v zahtevi za izdajo GD za posege iz 2. odstavka a28.a člena ZUNPEOVE**³⁹, **ki se načrtujejo na območju za pospešeno uvajanje OVE** in za katere je skladno s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, obvezna predhodna presoja ali PVO, za katere investitor želi izvesti preveritev v skladu s tem členom, pri podatkih o gradnji navedeno, da gre za **preveritev na območju za pospešeno uvajanje OVE**.

Ne glede na določbe predpisov, ki urejajo graditev, mora **DGD za posege iz prejšnjega odstavka vsebovati** tudi:

- opis lastnosti in posebnosti posega, ki vključuje vsaj tehnologijo, dimenzije, predvidene površine za postavitve, način postavitve ter opis posega v prostor in naravo pri izgradnji in poružitvi, opis in značilnosti delovanja;
- navedbo območja za pospešeno uvajanje OVE, na katerem se poseg načrtuje, skupaj z navedbo pravil in ukrepov na tem območju za pospešeno uvajanje OVE ter strokovno pojasnilo, kako so se pravila in ukrepi upoštevali pri načrtovanju ter kako se bodo upoštevala pri gradnji, obratovanju in odstranitvi naprave.

2.2.1.10 Postopki pridobivanja mnenj ali soglasij s strani mnenjedajalcev o sprejemljivosti nameravanega posega

Investitor pred vložitvijo zahteve za izdajo GD pridobi **mnenja pristojnih mnenjedajalcev**. Za posege, za katere ni predpisano GD, je v kolikor je to skladno s predpisi zahtevano, treba pridobiti

biti ustrezna **soglasja pristojnih mnenjedajalcev**. Mnenje se pridobi, če je nameravana gradnja takšna, da je zanj v skladu s predpisi treba pridobiti mnenje pristojnega mnenjedajalca in je pristojnost mnenjedajalca evidentirana v zbirki območij pristojnosti v prostorskem informacijskem sistemu v skladu z zakonom, ki ureja prostor⁴⁰. Za objekt, za katerega izdajo GD je pristojno ministrstvo in je predviden na območju, za katero je sprejet državni prostorski izvedbeni akt, se mnenje ministrstva, pristojnega za prostor, ne pridobi, temveč se o tem odloči v postopku izdaje GD.

V mnenju se mnenjedajalec opredeli glede skladnosti DGD s predpisi iz svoje pristojnosti. Mnenje mora jasno izražati stališča mnenjedajalca in mora biti strokovno in pravno utemeljeno ter obrazloženo. V mnenje se lahko vključijo tudi podatki oziroma pogoji za izvedbo gradnje in uporabo objekta.

Mnenjedajalec mora mnenje podati v 30 dneh od prejema zahteve za izdajo mnenja. Rok za izdajo mnenja se lahko podaljša na zahtevo investitorja.

Če se DGD spremeni tako, da to lahko vpliva na izdana mnenja, mora projektant s spremembo seznaniti posamezne mnenjedajalce in po potrebi pridobiti njihova nova mnenja v delu, v katerem se je projektna rešitev spremenila, spremembe pa morajo biti opisane v dokumentaciji.

Na podlagi DGD pristojni mnenjedajalci (v kolikor je to potrebno in se načrtovani poseg nahaja na varstvenih, varovanih, zavarovanih ter drugih območjih, na katerih je zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov, kulturne dediščine idr. predpisan pravni režim varstva) ocenijo skladnost dokumentacije s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj. Mednje se na primer uvrščajo:

- vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda,
- kulturnovarstveno soglasje in mnenje,
- naravovarstveno soglasje in mnenje,
- mnenje in soglasje pristojnega mnenjedajalca, če je gradnja v varovalnem pasu cestne infrastrukture / v varovalnem pasu gospodarske javne železniške infrastrukture / v varovalnem pasu gospodarske javne plinovodne infrastrukture / v varovalnem pasu elektroenergetske infrastrukture / v varovalnem pasu gospodarske javne vodovodne infrastrukture / v varovalnem pasu gospodarske javne kanalizacijske infrastrukture / v varovalnem pasu gospodarske javne vročevodne infrastrukture / v varovalnem pasu gospodarske javne elektronsko komunikacijske infrastrukture,
- mnenje in soglasje za gradnjo z vidika varovanja letališč,
- mnenje in soglasje za gradnjo z vidika varovanja žižnic,
- mnenje in soglasje nosilca rudarske pravice za izkoriščanje na območjih meja rudniškega prostora,
- mnenje in soglasje pristojnega mnenjedajalca pri vseh posegih v kmetijska zemljišča,
- mnenje in soglasje pristojnega mnenjedajalca pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor.

V postopku izdaje GD je upravni organ vezan na mnenje pristojnega mnenjedajalca, če izpolnjuje zahteve iz 4. odstavka 43. člena GD-1. Če mnenje ne izpolnjuje teh zahtev, upravni organ zahteva dopolnitev takšnega mnenja. V primeru neuspešne dopolnitve mnenja upravni organ odloči s pomočjo mnenja pristojnega organa za nadzor nad mnenjedajalcem ali, ko je mnenjedajalec občina, s pomočjo mnenja župana v skladu s predpisi, ki urejajo lokalno samoupravo, ali s pomočjo izvedenca ali pa odloči upravni organ sam.

V primeru dveh ali več neusklajenih mnenj različnih mnenjedajalcev upravni organ razpiše ustno obravnavo z namenom uskladitve mnenj. V primeru neuspešne uskladitve mnenj upravni organ odloči na način iz prejšnjega odstavka.

37. Primer Enotne vloge je za elektrodistribucijsko podjetje Elektro Ljubljana dostopen na sledeči povezavi <https://www.elektro-ljubljana.si/Enotna-vloga>.

38. Več informacij in priloge dostopno v [Pravilniku o projektni in drugi dokumentaciji ter obrazcih pri graditvi objektov](#) (Uradni list RS, št. 30/23)

39. Ti posegi so: postavitve FNN, ki lahko vključuje tudi naprave, ki združujejo različne vrste tehnologije za proizvodnjo energije iz OVE, nadomestitev stare zmogljivosti za proizvodnjo EE z novo v FNN, nove naprave za shranjevanje energije, ki so na isti lokaciji kot FNN, priključevanje prej navedenih naprav na električno omrežje.

40. 1. odstavek 42. člena GD-1, 4. odstavek 42. člena v delu, ki se nanaša na možnost, da mnenjedajalcu ni treba izdelati projektnih in drugih pogojev, ter 2. odstavek 43. člena GD-1 v delu, ki se nanaša na evidentiranost pristojnosti mnenjedajalca v zbirki območij pristojnosti v prostorskem informacijskem sistemu v skladu z zakonom, ki ureja prostor, se začnejo uporabljati tri leta po uveljavitvi GD-1.

Če mnenje k zahtevi za izdajo GD ni bilo priloženo in investitor izkaže, da ni bilo dano v roku, upravni organ v 5 dneh od vložitve zahteve za izdajo GD pozove mnenjedajalca, da v 15 dneh od prejema poziva poda mnenje. Upravni organ v pozivu mnenjedajalca opozori, da se bo, če mnenja ne bo podal v predpisanem roku, štelo, da je pristojni mnenjedajalec mnenje v skladu s 4. odstavkom 43. člena GD-1 dal in s tem potrdil skladnost DGD s predpisi iz svoje pristojnosti. Upravni organ s tem pozivom istočasno seznani tudi organ, pristojen za nadzor nad mnenjedajalcem, ali v primeru, ko je mnenjedajalec občina, župana v skladu s predpisi, ki urejajo lokalno samoupravo.

Določbe prejšnjega odstavka se ne uporabljajo za mnenja, ki se izdajajo na zahtevo upravnega organa v postopku izdaje integralnega GD v skladu s 65. členom GD-1.

Skladno z 28.c členom ZUNPEOVE **za posege iz 2. odstavka a28.a člena ZUNPEOVE, ki se načrtujejo na območju za pospešeno uvajanje OVE** in za katere je skladno s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, obvezna predhodna presoja ali PVO, za katere investitor želi izvesti preveritev na območju za pospešeno uvajanje OVE, mnenjedajalci na podlagi vloge, ki mora vsebovati DGD za navedene posege z vsebino, ki jo določa ta člen, v okviru priprave mnenja preverijo, ali je gradnja skladna s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE, vsak iz svojega področja. Za navedene posege je pristojni mnenjedajalec k projektni dokumentaciji v postopku pridobitve GD ali CD glede emisij v tla, vode, zraka, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, elektromagnetnega sevanja, vibracij, podnebnih sprememb in ravnanja z odpadki, tudi ministrstvo, pristojno za okolje.

Če mnenjedajalec v preveritvi iz prejšnjega odstavka ugotovi, da ta projektna dokumentacija ne vsebuje dovolj podatkov ali pa podatki niso dovolj natančni, da bi lahko izvedel preveritev, v roku 15 dni od prejema zahteve za izdajo mnenja, investitorja pozove, da projektno dokumentacijo dopolni. Investitor v postavljenem roku (ta ne sme biti krajši od 15 dni), predloži ustrezno dopolnitev. Rok za dopolnitev se lahko na njegovo zahtevo podaljša za dodatnih 15 dni. Če investitor posega v postavljenem roku vloge ne dopolni, se šteje, da je od nameravane zahteve za izdajo mnenja odstopil.

Mnenjedajalec v preveritvi lahko ugotovi, da bo poseg kljub temu, da je skladen s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE, imel nepredvidene škodljive vplive glede na okoljsko občutljivost geografskega območja, na katerem se načrtuje, in ki jih ni mogoče ublažiti s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE, da obstaja velika verjetnost znatnih nepredvidenih škodljivih vplivov, da bo lahko poseg povzročil znatne nepredvidene škodljive vplive na območje Nature 2000, ali da bo poseg imel znatne vplive na okolje v drugi državi članici EU, ki v postopku določitve območja za pospešeno uvajanje OVE niso bili ugotovljeni. V tem primeru to ugotovitev utemelji z dokazi.

Če mnenjedajalec v preveritvi ugotovi, da načrtovan poseg ni skladen s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE ali izvede ugotovitev iz prejšnjega odstavka, poda negativno mnenje, v katerem svojo odločitev obrazloži.

Ne glede na določbe predpisov, ki urejajo graditev, mnenjedajalci za preveritev vplivov izdajo mnenje iz prejšnjega odstavka najkasneje v roku 45 dni od prejema popolne zahteve.

2.2.1.11 Celovita presoja vplivov na okolje (CPVO)

CPVO se izvaja v postopku sprejemanja ali spreminjanja programov ali planov (glej poglavje 2.2.1.2) ter predstavlja pomembno orodje za vključevanje okoljskih vidikov v pripravljanje in sprejemanje načrtov in programov, ki bodo verjetno imeli znatne vplive na okolje. V postopku CPVO je osrednji namen preprečiti ali zmanjšati škodljive vplive načrtovanih dejavnosti na okolje in njihove posledice. Izvaja se v okviru **priprave prostorskih aktov ter drugih planov in programov**, med drugim tudi s področja energetike idr., ki jih na podlagi zakona sprejmejo državni organi ali občine in, ki predstavljajo okvir za prihodnje soglasje za izvedbo določenih projektov oziroma posegov. V postopku s svojimi mnenji sodelujejo pristojna ministrstva in organizacije, vsebinsko pristojna za posamezna področja (vidike) okoljske presoje (biotsko raznovrstnost, prebivalstvo, zdravje ljudi, živalstvo, rastlinstvo, tla, vodo, zrak, podnebne dejavnike, materialne dobrine, kulturno dediščino, krajino, medsebojna razmerja omenjenih dejavnikov).

Postopek CPVO vodi ministrstvo, pristojno za okolje (MOPE). Postopek se začne na podlagi vloge državnega organa ali občine, ki pripravlja plan, program ali njegovo spremembo. MOPE v postopku ugotovi ali je za plan potrebno izvesti CPVO in o tem izda odločbo. **Postopek CPVO je potrebno izvesti v primeru če:**

- se s planom določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je potrebno izvesti PVO po predpisih s področja varstva okolja (pri tem je potrebno upoštevati določbe 89. člena ZVO-2 in določbe Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (v nadaljevanju: Uredba o PVO)⁴¹),
- je za plan zahtevana presoja sprejemljivosti na varovana območja narave po predpisih s področja ohranjanja narave (med varovana območja štejemo zavarovana območja ter posebna varstvena območja in potencialna posebna ohranitvena območja – območja Nature 2000 z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000⁴²),
- ministrstvo oceni, da bi izvedba plana lahko pomembneje vplivala na okolje (pri tem upošteva merila za ocenjevanje pomembnejših vplivov, ki jih določa Uredba o merilih ocenjevanja verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku CPVO⁴³).

V kolikor je za plan potrebno izvesti CPVO, mora državni organ ali občina, ki plan pripravlja, zagotoviti izdelavo **okoljskega poročila**, v katerem so opisani in ovrednoteni vplivi plana na okolje. Podani so tudi predlogi in ocena omilitvenih ukrepov, ki so vključeni v plan, in s katerimi se preprečujejo ali zmanjšujejo škodljivi vplivi plana na okolje. Ustreznost okoljskega poročila preveri MOPE in o tem izda mnenje.

Glede na 26. člen ZUNPEOVE obstajajo izjeme glede izvedbe CPVO, in sicer ne glede na zakon, ki ureja varstvo okolja, in zakon, ki ureja prostor, se za spremembo PIA, za katerega je že bila izvedena CPVO, **ta ne izvede ponovne v primeru če:**

- so za načrtovane posege za postavitev FNN določeni novi ali drugačni PIP, ki sledijo zadnjemu stanju tehnike in
- glede na prostorski akt, ki se spreminja, niso predvideni posegi v nove dele okolja ali varovane prvine ali če gre le za manjše spremembe lokacije posamezne naprave, ki nima pomembnega neposrednega ali daljinskega vpliva na varovana območja.

V okviru postopka CPVO MOPE ugotavlja tudi, ali je na varovanih območjih narave treba izvesti tudi **presojo sprejemljivosti plana po predpisih s področja ohranjanja narave**. Presoja sprejemljivosti je treba izvesti za plan, ki bi lahko pomembno vplival na varovano območje sam po sebi ali v povezavi z drugimi plani. V primeru, da je za plan treba izvesti presojo sprejemljivosti, je sestavni del okoljskega poročila tudi dodatek za presojo sprejemljivosti.

⁴¹. Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2)

⁴². Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)

⁴³. Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 9/09 in 44/22 – ZVO-2)

ZUNPEOVE tudi določa, da se za **vsako območje za pospešeno uvajanje OVE** v postopku CPVO predvidi **usmeritve za prostorsko in izvedbeno načrtovanje** ter pravila, vključno z učinkovitimi omilitvenimi in drugimi ukrepi, ki jih je treba upoštevati pri gradnji ali postavitvi FNN, kot tudi sredstev, potrebnih za priključitev takih naprav na omrežje (**pravila in ukrepi na območjih za pospešeno uvajanje OVE**). Pravila in ukrepi na območjih za pospešeno uvajanje OVE se morajo pripraviti tako, da se z njihovim upoštevanjem postavitev naprav izvede tako, da do škodljivih vplivov na okolje, naravo in vode ne pride, če pa to ni možno, da so škodljivi vplivi čim manjši. Pravila in ukrepe na območju za pospešeno uvajanje OVE v primeru prostorskih ureditev državnega pomena načrtuje ministrstvo, pristojno za prostor, z DPN ali uredbo o najustreznejši varianti, v primeru prostorskih ureditev lokalnega pomena pa občina z OPN in OPPN.

Upravni organ, ki vodi postopek sprejemanja pravil in ukrepov na območjih za pospešeno uvajanje OVE zagotovi sodelovanje javnosti pri pripravi pravil in ukrepov, ki se uporabljajo na območjih za pospešeno uvajanje OVE, z objavo osnutka predpisa ali akta, izvedbo javne razprave in omogočanjem pripomb v skladu z zakonom, ki ureja umeščanje v prostor. Ministrstvo, pristojno za prostor, seznam in grafični prikaz območij za pospešeno uvajanje OVE ter pripadajočih pravil in ukrepov na območjih za pospešeno uvajanje OVE objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave in v prostorskem informacijskem sistemu.

2.2.1.12 Predhodni postopek (PP)

Poseg v okolje, za katerega se izvede **PP**, je poseg v okolje, za katerega se lahko pričakuje, da ima zaradi svojih bistvenih lastnosti pomembne vplive na okolje. Vrste posegov v okolje, za katere se izvede PP, so navedene v prilogi 1 Uredbe o PVO. V njej so določene vrste posegov, za katere bo moral nosilec nameravanega posega v okolje od ministrstva zahtevati, da v PP ugotovi, ali je za nameravani poseg v okolje treba izvesti PVO in pridobiti OVS. Izvede se za posege v okolje, pri katerih se zaradi značilnosti nameravanega posega ali njihove lokacije lahko pričakujejo pomembni vplivi na okolje. Ministrstvo, pristojno za okolje v PP v skladu z ZVO-2 odloči, ali je treba PVO izvesti. V primeru, da je PVO potreben mora investitor že k vlogi za izdajo GD priložiti Poročilo o vplivih na okolje. Vlogo za predhodno presojo vpliva na okolje se lahko vloži elektronsko preko portala SPOT ali fizično na MOPE, kjer je potrebno priložiti ustrezne izpolnjene priloge in plačati stroške⁴⁴.

PP je postopek predhodne presoje, v katerem se ugotovi, ali bo treba za posamezen poseg izvesti PVO in pridobiti OVS. Glede potrebnosti PP je za samostojne FNN pomembna površina, ki naj bi jo zasedla FNN. Po prvem odstavku 28. člena ZUNPEOVE je **PP obvezen za samostojne FNN, ki se umeščajo na površini večji od 4 ha**. S tem se je (ker gre za kasnejši in hierarhično višji predpis) brez izrecne razveljavitve za tovrstne naprave prenehala uporabljati Uredba o PVO, v delu, ki je določala drugačen kriterij (in sicer je bil PP obvezen za samostojne FNN zmogljivostjo vsaj 250 kW ali na površini 0,5 ha⁴⁵. Ne glede na zakon, ki ureja varstvo okolja, in Uredbo o PVO, se ob upoštevanju kumulativnih posegov in prepovedi drobljenja projektov **PP po zakonu, ki ureja varstvo okolja, ne izvaja za samostojne FNN, ki se umeščajo na površini, ki ni večja od 4 ha**. Ne glede na zakon, ki ureja varstvo okolja, se ne izvaja PP v primeru postavitve FNN na objekte, katerih glavni namen ni proizvodnja EE v FNN ali shranjevanje energije. Prejšnji stavek ne velja za postavitev na umetnih vodnih površinah ter za postavitev na zaprtih odlagališčih in odlagališčih v zapiranju (28. člen ZUNPEOVE).

⁴⁴. Več informacij o vlogi za predhodni postopek (PP) je dostopno na <https://spot.gov.si/sl/dejavnosti-in-poklici/dovoljenja/predhodna-presoja-vpliva-na-okolje-predhodni-postopek/>.

⁴⁵. Priloga 1, Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2)

Če je za **vključitev OVE v elektroenergetski sistem potrebna okrepitev obstoječega prenosnega ali distribucijskega omrežja**, za katero je treba izvesti PP po zakonu, ki ureja varstvo okolja, se v PP presoja omeji na morebitni vpliv, ki izhaja iz spremembe ali razširitve v primerjavi z obstoječim omrežjem (28. člen ZUNPEOVE).

Zadnja sprememba ZUNPEOVE⁴⁶ uvaja nov a28.a člen, ki **določa izvajanje PP in PVO na območjih za pospešeno uvajanje OVE**, kar je **podrobneje obravnavano** v poglavju 2.2.1.13 Presoja vplivov na okolje (PVO).

2.2.1.13 Presoja vplivov na okolje (PVO)

Pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, je **treba izvesti PVO in pridobiti okoljevarstveno soglasje** (v nadaljevanju: OVS). Za določene vrste posegov v okolje, ki jih določa Uredba o PVO je namreč zaradi njihove velikosti, obsega, lokacije ali drugih značilnosti, ki lahko vplivajo na okolje, PVO obvezna.

Če je objekt, za katerega je predpisana pridobitev GD, objekt z vplivi na okolje, se postopek izdaje GD in postopek PVO, združita (integralni postopek), GD pa izda MNVP. MOPE je v integralnem postopku mnenjedajalec. Investitor mora **zahtevati za izdajo GD priložiti Poročilo o vplivih na okolje in DGD**. V postopku sodelujejo stranski udeleženci in zainteresirana javnost. V kolikor gre za poseg, ki je hkrati tudi poseg na varovanem območju po predpisih o ohranjanju narave ali bi na to območje lahko vplival, mora nosilec nameravanega posega k vlogi priložiti tudi **dodatek za presojo sprejemljivosti**, pripravljen v skladu s predpisi, ki urejajo presojo sprejemljivosti izvedbe planov in posegov na varovana območja. Za posege v okolje, ko ne gre za gradnjo in ni treba pridobiti GD, je za izdajo OVS pristojno MOPE, Direktorat za okolje. Izdajo OVS za posege v okolje, ki niso gradnja in ne potrebujejo GD, ureja ZVO-2, za posege, za katere je potrebno GD, pa se uporabljajo določila GZ-1, ki urejajo izdajo **integralnega gradbenega dovoljenja**.

Postopek za izdajo OVS, za posege, ki niso gradnja, se na MOPE, Direktoratu za okolje, začne na zahtevo nosilca nameravanega posega, ki zanj zaprosi z vlogo, kateri morata biti priložena poročilo o vplivih na okolje in projekt za izvedbo posega v okolje, izdelan skladno s predpisi, ki urejajo posamezno vrsto posegov v okolje. V kolikor gre za poseg, ki je hkrati tudi poseg na varovanem območju po predpisih o ohranjanju narave ali bi na to območje lahko vplival, mora nosilec nameravanega posega k vlogi priložiti tudi dodatek za presojo sprejemljivosti, pripravljen v skladu z določili Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja⁴⁷. V takem primeru se z izdajo OVS šteje, da je izdano tudi naravovarstveno soglasje. Poročilo o vplivih na okolje mora biti izdelano v skladu z Uredbo o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in načinu njegove priprave⁴⁸.

V postopku PVO se skladno z Uredbo o PVO ugotovijo in ocenijo dolgoročni, kratkoročni, posredni ali neposredni **vplivi nameravanega posega** na človeka, tla, vodo, zrak, biotsko raznovrstnost in naravne vrednote, podnebje in krajino, pa tudi na človekovo nepremično premoženje in kulturno dediščino, ter njihova medsebojna razmerja. Postopek PVO se izvede na podlagi poročila o vplivih na okolje in je podlaga za izdajo OVS.

V postopku PVO je urejen tudi položaj tako imenovane zainteresirane javnosti in nevladnih organizacij, ki imajo položaj stranskega udeleženca v postopku. Ministrstvo, v okviru postopka PVO, pozove občino, na območju katere bo izveden nameravani poseg, da se opredeli glede

⁴⁶. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (ZUNPEOVE-B) (Uradni list RS, 77/2025)

⁴⁷. Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11)

⁴⁸. Uredba o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in načinu njegove priprave (Uradni list RS, št. 36/09, 40/17 in 44/22 – ZVO-2)

skladnosti z občinskimi PIA, prav tako pa pozove ministrstva in organizacije⁴⁹, ki so glede na nameravani poseg pristojne za posamezne zadeve varstva okolja, naravo ali varstvo ali rabo naravnih dobrin, za varstvo kulturne dediščine ali varstvo zdravja ljudi, da se opredelijo, ali je: nameravani poseg v okolje v delu, ki se nanaša na pristojnost mnenjedajalca, sprejemljiv, nameravani poseg v okolje sprejemljiv z vidika njihove pristojnosti pod pogojem, da nosilec posega projekt iz 93. člena ZVO-2 ali poročilo o vplivih na okolje iz 94. člena ZVO-2 dopolni z dodatnimi ukrepi za preprečitev in odpravo ali zmanjšanje ali izravnavo pomembnejših škodljivih vplivov na okolje ali z dodatnimi ali podrobnejšimi informacijami, nameravani poseg v okolje z vidika njihove pristojnosti ni sprejemljiv. Rok za izdajo mnenja je 21 dni. Po končani javni razgrnitvi in javni obravnavi MOPE, izda odločbo o (ne)izdaji OVS. V odločbi navede tudi, kako se je pri odločitvi upoštevalo mnenja in pripombe zainteresirane javnosti, mnenja mnenjedajalcev, odgovore in pojasnila nosilca nameravanega posega in mnenje in pripombe države članice, pridobljene na podlagi 90. člena ZVO-2. **OVS preneha veljati**, če nosilec posega **v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje**. Če nosilec nameravanega posega v okolje v roku ne začne izvajati posega, lahko tri mesece pred iztekom veljavnosti zahteva njegovo podaljšanje.

PVO se izvede za posege, ki lahko pomembno vplivajo na okolje, **pred pridobitvijo GD**. Na podlagi izvedene PVO pristojni organ izda oziroma zavrne izdajo OVS. Za določene vrste posegov v okolje je presoja obvezna, za druge pa se njena obveznost ugotavlja v PP.

PVO se v skladu z 28. členom ZUNPEOVE za FNN **ne izvaja v primeru**:

- postavitve FNN na objekte, katerih glavni namen ni proizvodnja EE v FNN ali shranjevanje energije (slednje ne velja za postavitve na umetnih vodnih površinah) in
- samostojčo FNN, ki se umešča na površini, ki ni večja od 4 ha.

PVO se izvede, če je v PP ugotovljena obveznost njene izvedbe. PVO se v skladu z 28. členom ZUNPEOVE za FNN izvaja v primeru, da gre za samostojče FNN, ki se umeščajo na površini večji od 4 ha, če se v PP ugotovi, da bi lahko imeli ti posegi pomembne vplive na okolje.

Če je za **vkjučitev OVE v elektroenergetski sistem potrebna okrepitev obstoječega prenosnega ali distribucijskega omrežja**, za katero je treba izvesti PP po zakonu, ki ureja varstvo okolja, se v PP presoja omeji na morebitni vpliv, ki izhaja iz spremembe ali razširitve v primerjavi z obstoječim omrežjem. Če se v PP iz prejšnjega stavka ugotovi, da je treba izvesti postopek PVO, se v postopku PVO presoja omeji na morebitni vpliv, ki izhaja iz spremembe ali razširitve v primerjavi z obstoječim omrežjem (28. člen ZUNPEOVE).

a28.a člen ZUNPEOVE opredeljuje **določene posebnosti v zvezi s postopki oz. z izvajanjem PP in PVO na območjih za pospešeno uvajanje OVE**. Ne glede na določbe zakona, ki ureja varstvo okolja, in Uredbo o PVO se **predhodna presoja in PVO ne izvajata za posege na območju za pospešeno uvajanje OVE, ki so skladni s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE, razen, če pristojni organ v postopku izdaje CD ali GD ugotovi, da je PP ali PVO treba izvesti**. Posegi, **za katere velja navedena izjema**, so navedeni v 2. odstavku a28.a člena ZUNPEOVE, in sicer:

- postavitve FNN, ki lahko vključuje tudi naprave, ki združujejo različne vrste tehnologije za proizvodnjo energije iz OVE,
- nadomestitev stare zmogljivosti za proizvodnjo EE z novo v FNN,
- nove naprave za shranjevanje energije, ki so na isti lokaciji kot FNN,
- priključevanje naprav iz prejšnjih alinej na električno omrežje.

Če pristojni organ za izdajo CD ali GD na podlagi preveritve na območjih za pospešeno uvajanje OVE ugotovi, da zgoraj navedeni posegi niso skladni s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE, upravni organ, pristojen za izdajo CD ali GD, zavrne izdajo dovoljenja, to odločitev pa objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

Skladno s 4. odstavkom a28.a člena ZUNPEOVE organ, pristojen za izdajo CD ali GD v primeru, ko je za poseg v skladu z Uredbo o PVO treba izvesti PP, postopek izdaje CD ali GD prekinе in stranko napoti na PP, če na podlagi preveritve na območjih za pospešeno uvajanje OVE ugotovi:

- da zanje obstaja velika verjetnost znatnih nepredvidenih škodljivih vplivov, ki v postopku CPVO niso bili obravnavani,
- da bodo imeli znatne vplive na okolje v drugi državi članici EU,
- da je druga država članica EU zahtevala sodelovanje pri odločanju o posegu, za katerega je PVO obvezna.

Če je za poseg v skladu z Uredbo o PVO treba izvesti PVO v primeru ugotovitve iz prejšnjega odstavka ali ugotovitve iz tretjega odstavka 28.b člena ZUNPEOVE:

- in če se za poseg pridobiva CD, organ, pristojen za njegovo izdajo, pozove investitorja k zagotovitvi ustreznih dodatnih vsebin za namen izvedbe PVO (investitor zagotovi dodatne vsebine za izvedbo PVO v roku 3 mesecev od prejema obvestila s strani pristojnega organa),
- in če se za poseg pridobiva GD, organ, pristojen za njegovo izdajo, postopek ustavi ter stranko napoti k oddaji zahteve za izdajo integralnega GD (investitor poda zahtevo za izdajo integralnega GD v roku 3 mesecev od prejema odločbe o ustavitvi postopka izdaje GD).

V primeru zagotovitve dodatnih vsebin in oddaje zahteve za izdajo integralnega GD v navedenih rokih, se postopek PVO izvede v največ 6 mesecih od ugotovitve iz četrtega odstavka a28.a člena. Ne glede na prejšnji odstavek se lahko rok za izvedbo PVO izjemoma, če je to potrebno zaradi preveritve vpliva na biotsko raznovrstnost in naravne vrednote ali preveritev vpliva na okolje ali na drugo državo članico EU, podaljša za do 6 mesecev. Rok se podaljša z obrazloženim sklepom, ki mora biti izdan pred potekom roka iz prejšnjega odstavka. Če investitor ne poda zahteve za izdajo integralnega GD v predpisanem roku iz zgornje alineje, organu pri izvedbi PVO, navedenih rokov ni treba upoštevati.

28. b člen ZUNPEOVE opredeljuje tudi določene **posebnosti presoje sprejemljivosti vplivov na naravo na območjih za pospešeno uvajanje OVE**, in sicer ne glede na določbe zakona, ki ureja ohranjanje narave, se **presoja sprejemljivosti vplivov na območje Natura 2000 ne izvaja za zgoraj navedene posege iz 2. odstavka a28.a člena ZUNPEOVE, za katere pristojni organ za izdajo CD ali GD ugotovi, da so skladni s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE** in, da **zanje ne obstaja velika verjetnost znatnih nepredvidenih škodljivih vplivov, ki ob določitvi območij za pospešeno uvajanje OVE ter določitvi pravil in ukrepov na območjih za pospešeno uvajanje OVE niso bili ugotovljeni**. Če pristojni organ za izdajo CD ali GD na podlagi **preveritve na območjih za pospešeno uvajanje OVE** ugotovi, da posegi iz 2. odstavka a28.a člena ZUNPEOVE niso skladni s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE, upravni organ, pristojen za izdajo CD ali GD, zavrne izdajo dovoljenja, to odločitev pa objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Pristojni organ za izdajo CD ali GD lahko na podlagi preveritve na območjih za pospešeno uvajanje OVE ugotovi, da za posege iz drugega odstavka a28.a člena ZUNPEOVE obstaja velika verjetnost znatnih nepredvidenih škodljivih vplivov, ki v postopku CPVO niso bili obravnavani.

⁴⁹. Seznam državnih nosilcev urejanja prostora je dostopen na https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Prostor-pomembni-dokumenti/nabor_drzavnih_nosilcev_urejanja_prostora.pdf, na lokaciji pa je treba preveriti tudi lokalne nosilce urejanja prostora.

2.2.1.14 Pridobitev soglasja k projektnim rešitvam

Obvezna priloga k vlogi za priključitev in uporabo distribucijskega sistema in k vlogi za GD je soglasje k projektnim rešitvam, ki ga investitor prejme na podlagi izpolnjene enotne vloge in ga odda pri pristojnemu elektrodistribucijskemu operaterju. Soglasje k projektnim rešitvam preverja izpolnjevanje pogojev, določenih v projektnih pogojih ali v podrobnih prostorskih načrtih glede rešitve umestitve novega objekta v prostor. Izpolnjeni vlogi za izdajo soglasja k projektnim rešitvam se priložita obvezni prilogi PGD oziroma PZI PN in projekt priključka PN na omrežje.

Svetuje se, da se v tej fazi z ustanovitvijo služnostnih pogodb v korist pristojnega elektrodistribucijskega operaterja pridobi tudi pravico graditi elektro priključek na zemljišču tretjih oseb (v kolikor je to potrebno).

2.2.1.15 Energetsko dovoljenje

Če ima **FNN** (velja tudi za ostale PN) **nazivno moč večjo od 10 MW in je priključena na javno elektroenergetsko omrežje**, mora investitor v skladu s 35. členom ZOEE pred pridobitvijo GD in drugih dovoljenj pridobiti **dokončno energetsko dovoljenje**, ki ga izda ministrstvo, pristojno za energijo.

Investitor v FNN iz prejšnjega stavka lahko zahteva izdajo energetskega dovoljenja po sprejetju DPN oziroma po sprejetju uredbe o najustreznejši varianti (35. člen ZOEE).

Z energetskim dovoljenjem se določi (35. člen ZOEE):

- lokacija ali okvirno območje, na katerega se energetsko dovoljenje nanaša,
- vrsta objekta,
- vir energije ali gorivo,
- tehnične podatke o FNN,
- pogoje v zvezi z uporabo javnega dobra ali javne infrastrukture,
- obveznosti imetnika energetskega dovoljenja v zvezi s posredovanjem podatkov ministrstvu, pristojnemu za energijo in
- čas veljavnosti energetskega dovoljenja.

Veljavnost energetskega dovoljenja je **pet let od dneva njegove pravnomočnosti**. Pristojno ministrstvo lahko v času veljavnosti energetskega dovoljenja to na zahtevo investitorja z odločbo podaljša, če investitor iz upravičenih razlogov ni mogel pravočasno izpolniti obveznosti navedene v naslednjem odstavku, vendar skupaj največ za rok veljavnosti iz prejšnjega stavka. Upravičeni razlogi so zlasti tisti, ki niso nastali zaradi investitorjevih opustitev dolžnega ravnanja ali iz vzrokov na njegovi strani (35. člen ZOEE).

Če investitor v tem roku ne vloži popolne zahteve za GD za objekt za proizvodnjo EE oziroma ne vloži popolne zahteve za izdajo **celovitega dovoljenja** za objekt za proizvodnjo EE, **energetsko dovoljenje preneha veljati**. Ta določba velja tudi za vložitev popolne zahteve za izdajo drugega upravnega akta, ki po nastopu svoje veljavnosti daje investitorju pravico začeti gradnjo objekta (35. člen ZOEE).

Celotno trajanje postopka pridobitve energetskega dovoljenja je težko natančno določiti, saj je odvisno od zahtevnosti (nov objekt, menjava, nadgradnja) in vrste investicije, števila prispelih

vlog, priložene (ne)ustrezne dokumentacije itd. Vloga za izdajo energetskega dovoljenja se odda na ministrstvu, pristojnem za energijo.

2.2.1.16 Dokazilo o razpolaganju z zemljiščem/stavbo

Dokazilo, da je investitor lastnik zemljišča/stavbe oziroma da na kakšni drugi pravni oziroma stvarno pravni podlagi ustrezno razpolaga z zemljiščem/stavbo, na katerem bo namestil FNN, zahteva upravna enota oziroma organ, ki izdaja GD, pred pridobitvijo GD, vsekakor pa je to nujen pogoj za izvedbo investicije, zato je to informacijo treba imeti že v fazi kreiranja izhodiščnih podatkov investitorja, torej, ko sprejemamo odločitev, kje bomo FNN postavili. Stvarno pravna razmerja je potrebno urediti ne samo za lokacijo umestitve FNN, temveč tudi za priključitev na omrežje, kjer je v primeru poteka električnega razvoda preko parcel tretjih oseb potrebno treba pridobiti služnostno pravico.

2.2.1.17 Gradbeno dovoljenje in vzdrževalna dela

Postopke lahko opredelimo glede na več kriterijev. Eden izmed pomembnih kriterijev je razlikovanje, ali je za izvedbo investicije potrebno GD ali ne. Gradbena zakonodaja opredeljuje, da je gradnja lahko novogradnja, rekonstrukcija, vzdrževanje objektov, vzdrževalna dela v javno korist, odstranitev in sprememba namembnosti.

Ali je za postavitev (nove) FNN potrebno GD je odvisno od več faktorjev:

- moči FNN
- lege oziroma postavitve (samostojno ali v/na/ob obstoječi legalno zgrajeni objekt)
- ali gre za individualno ali za skupnostno SO in
- načina priklopa naprave.

V kolikor se FNN postavlja v/na ali ob obstoječi legalno zgrajeni objekt je pomembna razlika, **ali se postavlja naprava za samooskrbo v skladu z Uredbo o SO ali manjša naprava za proizvodnjo energije v skladu z Uredbo o MN za OVE in SPTE oziroma gre za FNN, ki se ne uvršča med manjše naprave ali med naprave za samooskrbo, skladno z navedenima uredbama**. V primeru postavitve FNN tako razlikujemo med gradnjo novih energetskih objektov ali vgradnjo naprav na, v ali ob že obstoječe legalno zgrajene objekte oziroma za »dodajanje« naprave k osnovnemu že zgrajenemu objektu. Skladno z Uredbo o razvrščanju objektov⁵⁰ se za enostavni objekt šteje zunanja naprava in zunanja oprema za proizvodnjo in shranjevanje EE iz OVE, ki je opredeljena kot zunanja tehnološka naprava oziroma zunanja grajena oprema, ki se postavlja na objekt ali je postavljena na zunanji ureditvi objekta in služi delovanju objekta. V kolikor ne gre za zunanje naprave in zunanjo opremo se elektrarne in drugi energetske objekte opredeli kot samostojne objekte. Skladno z Uredbo o razvrščanju objektov se FNN z električno močjo na pragu nad 1 MW uvršča med zahtevne objekte.

50. Uredba o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 96/22).

V spodnji preglednici so predstavljeni tipi FNN, kjer je opisano, ali za določen tip potrebujemo GD ali ne.

Tip FNN	Gradbeno dovoljenje (GD) ⁵¹
1) Vgradnja nove FNN za SO na, v ali ob obstoječ legalni objekt in je ta namenjena delovanju objekta (samooskrbi) v skladu z Uredbo o SO	
Individualna SO do 50 kW	FNN se v tem primeru priključi na notranjo nizkonapetostno električno inštalacijo stavbe (v kateri se porablja proizvedena EE) za merilnim mestom (4. člen Uredba o SO). V praksi gre za postavitev FNN na strehe stanovanjskih ali poslovnih stavb in gre za najpogostejši tip samooskrbe. GD v tem primeru ni potrebno , saj so FNN priključene na notranjo inštalacijo stavbe in se uporabljajo za »delovanje stavbe«, zato se njihova postavitve šteje za vzdrževalna dela skladno s točko 4 priloge 3 (Vzdrževanje objekta) Uredbe o razvrščanju objektov. Ne glede na to, pa tudi ta gradnja ne sme biti v nasprotju s PIA, predpisi, s katerimi se podrobneje določijo bistvene in druge zahteve, in drugimi predpisi.
SO večstanovanjske stavbe	Gre za samooskrbo končnih odjemalcev v večstanovanjski, poslovno-stanovanjski, stanovanjsko-poslovni, poslovni ali katerikoli drugi stavbi, v katerih sta dva ali več prostorov (bodisi stanovanja, bodisi poslovni prostori), ki so opremljeni vsak s svojim merilnim mestom. FNN za SO se praviloma postavi na streho večstanovanjske stavbe. Naprava za SO je prek prevzemno-predajnega mesta naprave za SO priključena na točki prehoda v razdelilni omarici iz distribucijskega omrežja v skupno notranjo nizkonapetostno inštalacijo večstanovanjske stavbe, na katero so priključena prevzemno-predajna mesta, vključena v samooskrbo te večstanovanjske stavbe (5. člen Uredba o SO). GD ni potrebno, izpolnjeni pa morajo biti pogoji po Uredbi o MN iz OVE in SPTE. Ne glede na to, pa tudi ta gradnja ne sme biti v nasprotju s PIA, predpisi, s katerimi se podrobneje določijo bistvene in druge zahteve, in drugimi predpisi.
Skupnost za oskrbo z energije iz OVE (samooskrbna skupnost)	V primeru samooskrbne skupnosti je FNN prek lastnega prevzemno-predajnega mesta priključena na distribucijsko omrežje. Gre za samooskrbo odjemalcev, ki odjemajo EE prek prevzemno-predajnih mest, priključenih na distribucijsko omrežje v Republiki Sloveniji. Na tak način so koristi sistema samooskrbe lahko deležni tudi npr. tisti, ki živijo v hišah, ki za postavitev naprave za samooskrbo niso primerne, saj je lahko FNN za samooskrbo postavljena na drugem objektu. V primeru samooskrbne skupnosti je naprava za samooskrbo prek prevzemno-predajnega mesta naprave za samooskrbo priključena na distribucijsko omrežje (6. člen Uredba o SO). GD ni potrebno, če so izpolnjeni pogoji po Uredbi o MN iz OVE in SPTE. Ne glede na to, pa tudi ta gradnja ne sme biti v nasprotju s PIA, predpisi, s katerimi se podrobneje določijo bistvene in druge zahteve, in drugimi predpisi.
2) Postavitev nove manjše FNN na, v ali ob obstoječ legalni objekt v skladu z Uredbo o MN iz OVE in SPTE	Za FNN v tem primeru ni potrebno pridobiti GD , vendar pa mora investitor pri vlogi za izdajo soglasja za priključitev priložiti izjavo in potrebne presoje, kot je določeno v prilogi Uredbe o MN iz OVE in SPTE , s katero izjavlja, da je njegova FNN manjša proizvodna naprava in da so bile pri njeni montaži upoštevane predpisane zahteve iz omenjene uredbe.
3) Postavitev nove FNN, ki se ne uvršča med manjše oziroma samooskrbne FNN	Za vse ostale primere FNN oziroma v primeru, da niso izpolnjeni pogoji iz Uredbe o SO, niti pogoji iz Uredbo o MN iz OVE in SPTE (npr. FNN presega moč 1 MW, se ne vgradi na/v ob legalno zgrajen objekt, se ne gradi na funkcionalnem zemljišču ob objektu), ne gre za vgradnjo FNN za samooskrbo, temveč za gradnjo novega energetskega objekta/FNN s klasifikacijo CC-SI 23021, je zanje potrebno pridobiti GD, prijaviti začetek gradnje in pridobiti UD.

PREGLEDNICA 6
Potreba po pridobitvi gradbenega dovoljenja (GD) glede na tip FNN.

Če zgoraj navedeni pogoji niso izpolnjeni (npr. naprava za samooskrbo ni »ob objektu«, saj bo postavljena na oddaljeno zemljišče, naprava se vgrajujejo na obstoječ legalno zgrajen objekt in ni namenjena delovanju objekta, ipd.), je **GD potrebno**, čeprav gre morda za FNN za individualno samooskrbo. Drug kriterij, od katerega je odvisno, ali mora investitor pridobiti GD, je velikost FNN.

Zahtevo za izdajo GD vloži investitor ali njegov pooblaščenec z obveznimi prilogami kot jih določa GD-1. Investitor ali njegov pooblaščenec izpolnjeno zahtevo podpiše in odda na pristojen organ. Gradnja se lahko začne na podlagi pravnomočnega GD in prijave začetka gradnje. Izpolnjeno zahtevo za izdajo GD se pošlje na upravno enoto, na katere območju leži zemljišče predvidene gradnje oziroma na Ministrstvo za naravne vire in prostor za objekte »državnega pomena« (navedeni v 4. odstavku 9. člena Gradbenega zakona-GZ-1) in za objekte z vplivi na okolje (kar določa Uredba o PVO). Če je zahteva za izdajo GD nepopolna, upravni organ najpozneje v 15 dneh od njenega prejema zahteva dopolnitev.

Upravni organ izda GD, če:

- je predložena DGD, izdelana v skladu s predpisom iz 10. odstavka 39. člena GD-1 in sta jo podpisala projektant in vodja projektiranja, ki je bil v času izdelave projektne dokumentacije vpisan v imenik pristojne poklicne zbornice, razen za spremembo namembnosti in nezahtevni objekt,
- so k nameravani gradnji pridobljena mnenja v skladu s 4. odstavkom 43. člena GD-1, iz katerih

⁵¹. Podrobnejša pojasnila v zvezi z gradbenim dovoljenjem za proizvodne naprave so na voljo na portalu Energetika Ministrstva za okolje, podnebje in energijo (MOPE).

- izhaja, da je mnenjedajalec potrdil skladnost DGD s predpisi iz svoje pristojnosti, če upravni organ v skladu z 2. in 3. odstavkom 47. člena GD-1 ugotovi, da je nameravana gradnja v skladu s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj, ali se šteje, da je mnenje dano v skladu s 4. odstavkom 47. člena GD-1,
- bo za novozgrajene objekte zagotovljena minimalna komunalna oskrba, razen za nezahtevne objekte, ki so pomožni objekti v skladu s predpisi, ki urejajo prostor,
 - nameravana gradnja ne bo škodljivo vplivala na varstvene cilje varovanih območij, njihovo celovitost in povezanost, če je za objekt, za katerega se zahteva GD, treba izvesti presojo sprejemljivosti v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave,
 - je investitor v zemljiški knjigi vpisan kot lastnik ali imetnik stvarne pravice, ki mu daje pravico graditi na tuji nepremičnini, na kateri je predvidena gradnja, ali pa to pravico izkazuje z dokazili iz 3. točke prvega odstavka, drugega, tretjega ali četrtega odstavka 46. člena GD-1,
 - je plačano nadomestilo za degradacijo in uzurpacijo, če je to predpisano v 106. členu GD-1, ali je plačan prvi obrok nadomestila za degradacijo in uzurpacijo, če je odobreno njegovo obročno odplačevanje in
 - so nadomestila in prispevki, določeni s posebnimi zakoni, plačani oziroma so na drug način izpolnjene investitorjeve obveznosti.

Rok za izdajo odločbe o zahtevi za izdajo GD je dva meseca od vložitve popolne zahteve za izdajo GD, razen če je potrebno usklajevanje z mnenjedajalci ali nadomeščanje mnenja v skladu s 47. členom GD-1. V tem primeru je rok za izdajo odločbe tri mesece od vložitve popolne zahteve za izdajo GD.

GD preneha veljati, če investitor ne začne z gradnjo v 5 letih od njegove pravnomočnosti. Ne glede na navedeno, GD po 5 letih preneha veljati tudi, če so bila izvedena le pripravljalna dela na gradbišču (npr. ograditev in priprava gradbišča, odstranitev vegetacije, gradnja gradbiščnih priključkov na komunalne vode, utrditev zemljišča ali izvedba izkopov ali nasipov, ki niso konstrukcijski del objekta). Ne glede na navedeno, lahko upravni organ v času veljavnosti GD na zahtevo investitorja podaljša veljavnost GD, če: je GD izdano za objekt iz četrtega odstavka 9. člena GD-1, ne gre za objekt z vplivi na okolje in so razlogi za podaljšanje takšni, da nanje investitor nima vpliva (na primer naravna nesreča, višja sila ali pri lokacijsko povezanih dovoljenjih zamude zaradi sodnih postopkov na enem od povezanih dovoljenj). Investitor vloži zahtevo za podaljšanje veljavnosti GD najpozneje 60 dni pred iztekom njegove veljavnosti. Zahteva mora vsebovati utemeljitev razlogov za podaljšanje in predlog časovnega podaljšanja, ki ne sme biti daljše od petih let. Upravni organ v 60 dneh od vložitve zahteve za podaljšanje veljavnosti GD odloči s sklepom.

Za gradnjo objekta z vplivi na okolje, za katerega je predpisana pridobitev GD, se postopek izdaje GD in postopek PVO iz zakona, ki ureja varstvo okolja, združita (integralni postopek). V integralnem postopku se izda integralno GD, ki vsebuje odločitev o izpolnjevanju pogojev za izdajo GD in odločitev, da nameravana gradnja nima pomembnih škodljivih vplivov na okolje. Rok za izdajo integralnega GD je 5 mesecev od vložitve popolne zahteve, pri čemer rok ne teče v času pridobivanja mnenj, javne objave in pridobivanja mnenja v postopku ugotavljanja čezmejnih vplivov v skladu s predpisom, ki ureja varstvo okolja.

Upravni organi zahteve za izdajo GD v primeru ugotovljenega javnega interesa Republike Slovenije ali občine obravnavajo prednostno⁵².

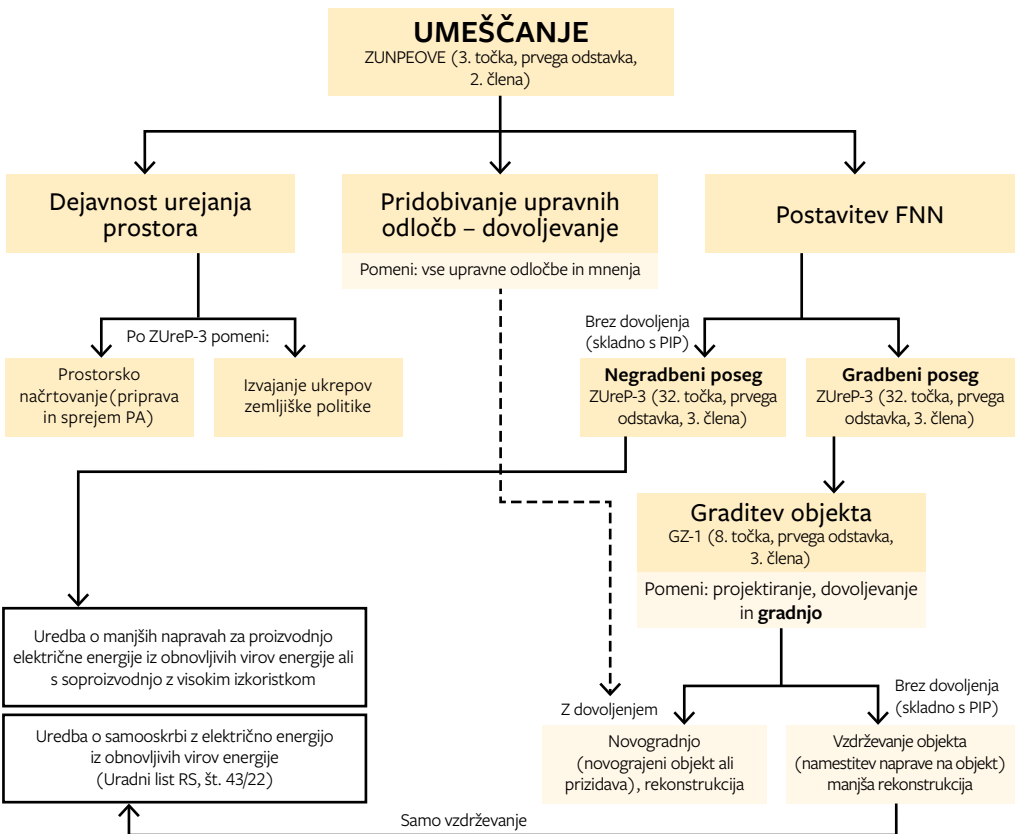
Kadar za **investicijo skladno z zakonodajo GD ni potrebno**, pa je vseeno potrebno preveriti prostorske akte, zgrajeno infrastrukturo na lokaciji in varovalne pasove, ki izhajajo iz LI in **pridobiti potrebne projektne pogoje, soglasja in mnenja**. Dodatno pazljivost zahteva gradnja na zemljiščih, ki imajo poseben status (ogrožena območja, varstvena območja, zavarovana območja, varovana območja, območja in enote registrirane kulturne dediščine ter druga območja s pravnimi

⁵². Skladno z 57.a členom GD-1 je ugotovljeni javni interes med drugim izkazan, če: gre za gradnjo družbene infrastrukture ali GJI v skladu z zakonom, ki ureja prostor, je investitor RS ali občina in je s sklepom pristojnega ministrstva ali pristojne občine ugotovljena nujnost hitre izgradnje objekta. Ugotovljeni javni interes je izkazan tudi, če gre za gradnjo objekta, ki bo financiran ali sofinanciran s sredstvi EU in njenih finančnih mehanizmov, in je prednostna obravnava za pridobitev teh sredstev nujna oz. če gre za: investicije, ki bistveno prispevajo k razvoju slovenskega gospodarstva v skladu s 4. členom Zakona o spodbujanju investicij (Uradni list RS, št. 13/18, 204/21, 29/22, 65/23 in 31/24) oz. investicije, ki so opredeljene kot strateške investicije v skladu s 6. členom navedenega zakona.

režimi varstva), kjer je vedno potrebno upoštevati dodatne omejitve in pridobiti ustrezno soglasje mnenjedajalcev. **Ne glede na to, da za določeno napravo GD ni potrebno, ta gradnja ne sme biti v nasprotju s PIA, predpisi, s katerimi se podrobneje določijo bistvene in druge zahteve, in drugimi predpisi.**

Da je **FNN ob obstoječem objektu**, se praviloma šteje, če se nahaja na gradbeni parceli oz. funkcionalnem zemljišču, ki služi za namene osnovnega objekta, za katerega bo zgrajena FNN za samooskrbo. Funkcionalno zemljišče obsega zaključeno območje⁵³, na katerem se poleg osnovnega objekta nahajajo še drugi objekti, ki so trajno namenjeni redni rabi osnovnega objekta. Tako se lahko FNN brez GD izvede tudi na drugih objektih, ki pa morajo biti v lasti iste osebe, kot je osnovni objekt, kateremu je proizvodnja iz FNN namenjena. V primerih, ko se postavlja FNN ob objekt, oddaljenost od objekta ni definirana s predpisano razdaljo, osnovno pravilo pri tem je, da se FNN postavljajo na obstoječe objekte oziroma na zemljišča, ki pripadajo objektu in ne na sosednje nepremičnine, ki niso v lasti lastnika objekta. Pojem »ob objektu« določa Tehnična smernica TSG-V-006:2018 Razvrščanje objektov: »Dela v zvezi z vzdrževanjem odprtih površin ob objektu se lahko izvajajo le v okviru pripadajočih funkcionalnih površin ob objektu«. Opredelitev se ne nanaša na merljivo oddaljenost od objekta, ampak na funkcionalno zemljišče objekta oz. njegovo gradbeno parcelo, ki je bila upoštevana oziroma prikazana v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja za objekt. Pri tem je treba izpostaviti, da ni treba izvesti kakršnegakoli uradnega postopka ugotavljanja funkcionalnega zemljišča ali določanja gradbene parcele, saj ta za vzdrževalna dela ni predpisan.

Umeščanje in postavitve FNN v prostor se glede na nazivno moč in mesto postavitve dopuščata na podlagi različnih predpisov ter z različnimi postopki, ki so podrobneje prikazani na spodnji shemi. Ne glede na vrsto postopka morajo vse umestitve in postavitve FNN upoštevati PIP iz Uredbe o podrobnejših pravilih urejanja prostora za umeščanje FNN in sprejemnikov sončne energije ter posamezne PIP iz PIA občin, če to določa navedena uredba.

SLIKA 2
Sistem umeščanja, urejanja prostora, dovoljevanja in graditve po treh zakonih (ZUNPEOVE, ZUreP-3 in GZ-1)⁵⁴

⁵³ Tehnična smernica TSG-V-006:2018; Razvrščanje objektov, poglavje 3.1 Vzdrževalna dela, ki imajo vpliv na prostorsko zaznavnost.

⁵⁴ MNVP. (maj 2025). Državni prostorski red, Uredba o podrobnejših pravilih urejanja prostora za umeščanje fotonapetostnih naprav in sprejemnikov sončne energije, Priporočilo. Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Prostorski-red/Priporocila_k_uredbi_OVE.pdf.

Velikost FNN	Postopek		Naprava oz. objekt	Obrazložitev in pravna podlaga
	Prostorsko načrtovanje	Gradbeno dovoljenje		
≤ 1 MW	OPN, OPPN, Odlok o urejenosti naselij in krajine	Enostavni objekt ali vzdrževalna dela, GD ni potrebno	Naprava za samooskrbo	Uredba o SO (priključna moč naprave za individualno SO (v kW) ne sme presegati 0,8-kratnika priključne moči odjema prevzemno-predajnega mesta) in je priključena na notranjo nizkonapetostno inštalacijo iste stavbe. Moč individualne FNN za SO ne sme presegati 50 kW. Postavitev FNN za SO mora biti v skladu s PIP in Uredbo o podrobnejših pravilih urejanja prostora za umeščanje fotonapetostnih naprav in sprejemnikov sončne energije (v nadaljevanju: Uredba o PPUP FNN).
	OPN, OPPN, Odlok o urejenosti naselij in krajine	GD ni potrebno Obrazec (ne spada pod GZ-1, ampak pod ZSROVE)	Manjša FNN (v, na ali ob objektu), lahko tudi za SO	Uredba o MN iz OVE in SPTE (dopustne velikosti za FNN: 0 – 1 MW), izpolnitev zahtev iz priloge. Manjša FNN se namesti na, v ali ob objekt in mora biti v skladu s pogoji iz uredbe in ne sme biti v nasprotju s PIP, Uredbo o PPUP FNN ter drugimi predpisi. Pridobljena morajo biti ustrezna soglasja, če to določajo področni predpisi (npr. kulturnovarstveno soglasje).
	OPN, OPPN, Odlok o urejenosti naselij in krajine	GD	Objekt – FNN (ki ni v, na ali ob objektu in ima lastnosti objekta)	Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP): 2. člen: objekti morajo biti v skladu s PIA in predpisi o urejanju prostora 3. člen, 25. točka: objekt je s tlemi povezana stavba ali gradbeni inženirski objekt, narejen iz gradbenih proizvodov, proizvodov in naravnih materialov, skupaj z vgrajenimi inštalacijami in tehnološkimi napravami, ki jih objekt potrebuje za svoje delovanje Spadajo med manj zahtevne objekte (Uredba o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 96/22)), Priloga 1: Klasifikacija objektov: 23021 – FNN moči ≤ 1 MW je manj zahteven objekt Za pridobitev GD je potrebna podlaga v občinskem prostorskem aktu (OPN ali OPPN) oziroma podrobnejših pravilih urejanja prostora
1–10 MW	OPN, OPPN	GD	Objekt	(1 MW FNN potrebuje približno 1 ha površine.) Spadajo med zahtevne objekte (Uredba o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 96/22)), Priloga 1: Klasifikacija objektov: SE: 23021 – nad 1 MW je zahteven objekt Za pridobitev GD je potrebna podlaga v občinskem prostorskem aktu (OPN ali OPPN), kar pomeni, da objekti ne smejo biti v nasprotju s prostorskimi predpisi, torej mora imeti OPN ali OPPN določeno ustrezno namensko rabo prostora (načeloma in priporočljivo glede na namen se določi območje energetske infrastrukture – E), ter izpolnjevati morajo PIP, ki dopuščajo umestitev FNE v prostor. Za pridobitev GD je potrebna skladnost FNN z Uredbo o PPUP FNN. Če OPN nima določene NRP in predpisanih PIP za umeščanje FNN, se umestitev načrtuje z OPPN za proizvodne naprave za izkoriščanje OVE v skladu s 131. členom ZUreP-3.
≥ 10 MW	DPN ali UNV	GD/ID ali CD	Objekt	ZUreP-3, 53. člen, 2. točka: elektrarne z nazivno električno močjo najmanj 10 MW so prostorske ureditve državnega pomena Postopek: DPN (+ GD/ID) ali UNV + CD Za pridobitev GD je potrebna skladnost FNN z Uredbo o PIP.

PREGLEDNICA 7
Povzetek sistema dovoljevanja FNN v prostoru glede na velikost (moč) naprave/objekta⁵⁵

⁵⁵ MNVP. (maj 2025). Državni prostorski red, Uredba o podrobnejših pravilih urejanja prostora za umeščanje fotonapetostnih naprav in sprejemnikov sončne energije, Priporočilo. Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Prostorski-red/Priporocila_k_uredbi_OVE.pdf

ZUNPEOVE določa, da če pristojni organ za izdajo CD ali GD na podlagi **preveritve na območjih za pospešeno uvajanje OVE** ugotovi, da posegi iz 2. odstavka a28.a člena ZUNPEOVE (navedeni v poglavju 2.2.1.13 Presoja vplivov na okolje (PVO)) **niso skladni s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE**, upravni organ, pristojen za izdajo CD ali GD, zavrne izdajo dovoljenja, to odločitev pa objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

2.2.1.18 Projektna dokumentacije za izvedbo gradnje (PZI) in prijava začetka gradnje

Namen **PZI** je zagotovitev strokovnih navodil za zakoličenje objekta, izvajanje gradnje in dokazovanje izpolnjevanja bistvenih in drugih zahtev. PZI se izdelava v skladu z izdanim GD in dopustnimi manjšimi odstopanji od GD, poročilom o vplivih na okolje, če gre za objekt z vplivi na okolje, konservatorskim načrtom, če gre za objekte, varovane v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, in drugimi strokovnimi podlagami. PZI vsebuje zbirni načrt, načrte in priloge. Priloge PZI so elaborati in študije. K prijavi začetka gradnje je treba obvezno priložiti PZI⁵⁶. **Pravnomočno GD in prijava začetka gradnje objekta sta pogoj za novogradnjo, rekonstrukcijo in spremembo namembnosti zahtevnega, manj zahtevnega in nezahtevnega objekta. Gradnja se lahko začne po preteku osmih dni od prijave začetka gradnje.** Če je izdano GD za več objektov in se gradnja izvaja za posamični objekt ali če se gradnja objekta izvaja v več etapah, lahko investitor prijavi začetek gradnje posamičnega objekta ali posamezne etape.

2.2.2 Postopek izbire izvajalca in izgradnje FNN ter priključitve na javno elektroenergetsko omrežje/interno inštalacijo objekta

2.2.2.1 Razpisna dokumentacija in izbira izvajalca

Po pridobitvi ustreznih dovoljenj za umestitev FNN v prostor sledi izbiranje ponudnika opreme in izvajalca del. Če investitor, ki je subjekt javnega prava, namerava za namene izvedbe projekta pridobiti nepovratna sredstva oziroma kakšno drugo obliko financiranja, je praviloma zahtevano, da za izbiro izvajalca upošteva načela javnega naročanja, kar pomeni pridobitev vsaj treh ponudb.

2.2.2.2 Sklenitev Pogodbe o izgradnji priključka ter gradnja proizvodne naprave in priključka

Po podpisu pogodbe z izbranim izvajalcem se prične **postopek gradnje FNN**. Trajanje gradnje je odvisno od lokacije, tipa in velikosti FNN.

Vzporedno z gradnjo FNN se izvede tudi postopek **gradnje priključka na električno omrežje**. Za izvedbo elektro-montažnih del (izgradnjo priključka) investitor izbere izvajalca, s katerim podpiše Pogodbo o izgradnji priključka. Izvajalec izvede vse aktivnosti za izgradnjo priključka. Določeno je, da mora investitor **vsaj osem dni pred začetkom del na priključku o nameri obvestiti elektrodistribucijskega operaterja, ki izvaja nadzor nad gradnjo priključka**. Nadzor gradnje priključka obsega preverjanje ustreznosti priključka glede na veljavno zakonodajo in priporočila, tehnične pogoje iz predhodno izdanih dokumentov (projektni pogoji itd.) ter izvajanje pripadajočih stikalnih manipulacij.

2.2.2.3 Začasen priklop za potrebe izvedbe meritev in preizkus delovanja

V primeručasne priključitve objekta za potrebe meritev in preskušanja električne inštalacije se priloži izpolnjena izjava izvajalca inštalacijskih del začasno priključitev objekta za potrebe pregleda in preskušanja električne inštalacije⁵⁷ pri čemer priklop za potrebe meritev in preskušanja električne inštalacije objekta lahko načeloma traja največ 14 dni.

2.2.2.4 Projektna dokumentacija izvedenih del (PID) in obratovalna navodila/ navodila za uporabo

PID je prikaz izvedenega stanja. Namenjen je evidentiranju izvedene gradnje, obratovanju in vzdrževanju objekta v njegovem življenjskem ciklu in je obvezni sestavni del vloge za UD. PID prikazuje odstopanja od projektne dokumentacije za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja, ki je bila sestavni del GD, ter od PZI, ki je bila priložena k prijavi začetka gradnje, na način, ki omogoča jasno prepoznavnost spremenjenih delov ali lastnosti objekta. PID vsebuje zbirni načrt in druge predpisane načrte. **Če med gradnjo ni prišlo do odstopanj od PZI**, se načrti PID ne izdelujejo, **pač pa se zanje štejejo načrti PZI**. Če je med gradnjo prišlo do dopustnih **manjših odstopanj, se izdelajo načrti, ki so bili spremenjeni**⁵⁸.

Navodila za obratovanje pri FNN oziroma **navodila za uporabo pri manjših FNN** (27. člen SONDSEE) so dokument ali sklop navodil, ki opisuje, kako pravilno upravljati, vzdrževati in nadzorovati FNN, da zagotovimo njeno varno, učinkovito in dolgotrajno delovanje. Namenjena so lastniku ali upravljavcu FNN in vključujejo praktične informacije o vsakodnevni uporabi sistema, reševanju morebitnih težav ter osnovnih vzdrževalnih postopkih. Pogosto so del tehnične dokumentacije, ki jo zahteva elektrodistribucijski operater ali pa jo zagotovi proizvajalec opreme. Prilagojena so specifičnemu sistemu, običajno pa zajemajo naslednje vsebine:

- naziv in splošne tehnične podatke o postroju (pregled vgrajenih komponent, tehnične specifikacije);
- obratovalne podatke o postroju (opis sistema);
- enopolno shemo in podrobne podatke o postroju;
- način in potek stikalnih manipulacij na postroju (način vklopa in izklopa sistema, spremljanje delovanja prek zaslona razsmernika ali aplikacije, ravnanje s presežki energije);
- način dostopa distribucijskega operaterja do postroja;
- odgovorne osebe za obratovanje postroja in odgovorne osebe distribucijskega operaterja.
- navodila za uporabo – vzdrževanje (čiščenje panelov, preverjanje povezav in kablov, priporočeni intervali za strokovni pregled);
- varnostna opozorila (prepoved poseganja v sistem brez strokovne usposobljenosti, postopki ob izpadu elektroenergetskega sistema ali okvari, ravnanje ob različnih vremenskih razmerah, ki vplivajo na sistem);
- reševanje težav (pogoste napake in rešitve, kontaktni podatki za tehnično podporo);
- pravne in tehnične zahteve (obveznosti lastnika glede poročanj okvar operaterju, navodila za skladnost z elektroenergetskim sistemom) itd.

Za FNN z nazivnim tokom do 16 A po fazi na NN nivoju, ki ustrezajo zahtevam standarda SIST EN 50549-1, mora lastnik ali uporabnik sistema predložiti distribucijskemu operaterju **navodilo za uporabo v slovenskem jeziku**.

Navodila za obratovanje oziroma uporabo so potrebna ob priključitvi FNN (distribucijski operater lahko zahteva osnovna obratovalna navodila kot dokazilo, da lastnik zna upravljati s FNN), med obratovanjem FNN, saj jih lastnik lahko uporablja za vzdrževanje naprave in za pomoč pri ukrepanju ob težavah.

56. Pravilnik o projektni in drugi dokumentaciji ter obrazcih pri graditvi objektov (Uradni list RS, št. 30/23).

57. Priloga 53 – ELES obrazci. Dostopno na: <https://www.sodo.si/sl/za-odjemalce/prikljucevanje/obrazci>

58. Pravilnik o projektni in drugi dokumentaciji ter obrazcih pri graditvi objektov (Uradni list RS, št. 30/23) (19. in 21. člen).

2.2.2.5 Sklenitev Pogodbe o nakupu in prodaji EE ali Pogodbe o SO z izbranim dobaviteljem

Skladno s pravili delovanja trga z EE **morajo imeti vsi odjemalci ter tudi vsi proizvajalci sklenjeno pogodbo za prodajo EE, oddane v javno elektroenergetsko omrežje**. Elektro-distribucijski operater kupcu tako prizna količine proizvedene EE in jo lahko porabi na trgu oziroma proda dalje. Pogodbo o prodaji EE je potrebno skleniti še pred priključitvijo na sistem, saj je pogoj za pogodbo o uporabi sistema, ki se sklene z elektrodistribucijskim operaterjem. V kolikor pogodba ne bi bila sklenjena, vendar bi FNN vseeno obratovala, bi oddane količine EE predstavljale zmanjševanje izgub v omrežju, vendar niti trgovec oziroma dobavitelj niti Center za podpore ne bi imela temelja za plačilo te EE, saj je ne bi mogla prevzeti. **Takšne FNN tvegajo, da jih elektrodistribucijski operater odklopi**.

Proizvajalci, ki ne bodo vstopili v podporno shemo in proizvajalci, ki bodo prejeli podporo⁵⁹ za proizvedeno EE v obliki obratovalne podpore (v nadaljevanju: OP) sklenejo pogodbo o prodaji EE z enim od dobaviteljem, proizvajalci, ki bodo vstopili v podporno shemo z vrsto podpore OP sklenejo pogodbo o zagotavljanju podpore kot obratovalno podporo EE, proizva-jalci, ki bodo prejeli podporo za proizvedeno EE v obliki zagotovljenega odkupa sklenejo Eko pogodbo s Centrom za podpore ali pogodbo o zagotavljanju podpore kot zagotovljen odkup EE proizvedene iz OVE v primeru vstopa v podporno shemo, proizvajalci s FNN za samooskrbo sklenejo pogodbo o samooskrbi z izbranim dobaviteljem.

Kot pogodba šteje tudi **Eko pogodba** Centra za podpore. Ta se lahko pridobi le za nove FNN, ki še niso bile priključene na omrežje, ter se je upravičenec že vnaprej odločil, da bo kot obliko podpore izbral zagotovljeni odkup. Eko Pogodba ima z zakonom omejeno trajanje na dvanajst mesecev in ne pomeni nikakršnega zagotovila glede pridobivanja podpore. FNN, ki imajo Eko Pogodbo oziroma pogodbo s Centrom za podpore za zagotovljeni odkup, ne smejo imeti ločene tržne pogodbe za prodajo energije. FNN, ki imajo podporo kot OP pa morajo imeti sklenjeno tržno pogodbo za prodajo EE oddane v omrežje – pri čemer je v tem primeru Center za podpore ne more skleniti, pač pa mora biti sklenjena z enim od trgovcev/dobaviteljev EE.

Pogodba o SO, ki se sklene med dobaviteljem in odjemalcem (lastnik FNN za SO), mora vse-bovati določbe o prodaji EE kakor tudi o odkupu presežka proizvedene EE v FNN. Na podlagi Uredbe o SO (tretji odstavek 10. člena) in ZSROVE se stranki dogovorita o načinu obračuna prevzete/oddane EE in sicer prosto določita trajanje obračunskega obdobja in način obračuna dobavljene EE. Kadar je v obračunskem obdobju proizveden višek EE, mora dobavitelj ta višek odkupiti in ga ovrednotiti. Plačilo mora odražati tržno vrednost te EE, pri določitvi odkupne cene pa se lahko upošteva tudi dolgoročna vrednost SO iz OVE za omrežje, okolje in družbo.

2.2.2.6 Vloga za priključitev in uporabo distribucijskega sistema

Za končni prevzem in priklop merilnega mesta mora investitor izvajalcu nalog (pristojnemu elektrodistribucijskemu operaterju) posredovati še dodatno dokumentacijo, in sicer:

- izpolnjeno vlogo za priključitev in uporabo distribucijskega sistema s prilogami;
- izjavo izvajalca o izpolnjevanju pogojev ločilnega mesta;
- poročilo o preizkusu zaščitnih naprav na ločilnem mestu.

Investitor mora v **vlogi za priključitev in uporabo distribucijskega sistema** obvezno na-vesti svoje kontaktne podatke, ki služijo za vzpostavitev kontakta z investitorjem z namenom dogovora končnega termina **prevzema in priklopa merilnega mesta**. Navedena vloga za

priključitev in uporabo distribucijskega sistema se vloži pri pristojnem elektrodistribucijskem operaterju. Tehnični pregled in priključevanje objekta se izvede na osnovi predložene doku-mentacije. Pri pregledu priključka predstavnik elektrodistribucijskega operaterja preveri, ali so izpolnjeni pogoji predpisani v Projektnih pogojih in SZP.

Elektrodistribucijski operater začne postopek pregleda merilnega mesta na podlagi **vloge za priključitev in uporabo distribucijskega sistema, ki jo mora podati investitor oziroma njegov pooblaščenec**. V primeru **neizpolnjevanja vseh pogojev**, se priključitev in prevzem merilnega mesta **zavrne**.

2.2.2.7 Sklenitev Pogodbe o uporabi sistema za proizvodnjo ali Pogodbe o uporabi sistema za SO ter prevzem in priklop merilnega mesta

Vzporedno s pregledom merilnega mesta se s strani krajevno pristojnega elektrodistribucijskega operaterja pripravi **pogodba o uporabi sistema**, na podlagi katere se lahko naredi prevzem in priklop merilnega mesta. Za pripravo omenjene pogodbe mora investitor na krajevno pristojno elektrodistribucijsko podjetje posredovati Pogodbo o nakupu in prodaji električne energije ali Pogodbo o SO, podpisano z izbranim dobaviteljem oziroma podjetjem Borzen, d. o. o.. Po uspešno izvedenem pregledu izpolnjevanja pogojev iz soglasja za priključitev **imetnik SZP in pristojni elektrodistribucijski operater skleneta pogodbo o uporabi sistema**, in sicer v primeru proizvajalca EE pogodbo o uporabi sistema za proizvodnjo, v primeru samooskrbe pa **pogodbo o uporabi sistema za SO**.

2.2.2.8 Tehnični pregled in uporabno dovoljenje (UD)

Kadar je za izvedbo in umestitev FNN potrebno GD, investitor **zahtevo za izdajo UD vloži pri upravnem organu, ki je izdal GD**⁶⁰, na osnovi česar se **skliče tehnični pregled**, kar pomeni pregled ustreznosti izvedbe. Upravni organ po popolnosti zahteve za izdajo UD s sklepom imenuje komisijo za tehnični pregled in določi datum tehničnega pregleda. O tehničnem pregledu se vodi zapisnik. Na osnovi tehničnega pregleda objekta upravni organ izda UD. S tehničnem pregledom se preveri:

- ali je objekt izveden v skladu z GD ob upoštevanju dopustnih manjših odstopanj iz 79. člena GZ-1,
- ali sta projekt izvedenih del (PID) in dokazilo o zanesljivosti objekta izdelana s predpisi,
- ali je objekt zgrajen v skladu z s pogoji in ukrepi, določenimi v GZ-1,
- ali je izvedena minimalna komunalna oskrba objekta,
- ali je treba za objekt, za katerega je bila izvedena PVO, ali za objekt iz predpisov, ki urejajo varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnostjo, izvesti poskusno obratovanje.

V primeru nepravilnosti, se v zapisniku določi rok, s katerim morajo biti te odpravljene.

Kadar je za izvedbo potrebno GD, mora investitor po dokončanju gradnje **vložiti zahtevo za izdajo UD najkasneje v 30 dneh po prejemu obvestila nadzornika, da je gradnja končana** (priloge k zahtevi za izdajo UD so navedeni v drugem odstavku 80. člena GZ-1). V primeru da v predpisanem roku ne vloži zahteve za izdajo UD, jo lahko vloži izvajalec, nadzornik ali druga oseba, ki je lastnik ali imetnik stvarnih pravic na nepremičnini. To vloži pri upravnem organu, ki je izdal GD. Upravni organ izda UD v 15 dneh od vložitve popolne zahteve za izdajo UD. UD za zahteven objekt in objekt z vplivi na okolje se izda v posebnem ugotovitvenem postopku na podlagi tehničnega pregleda. V nasprotnem primeru se izda brez posebnega ugotovitvenega postopka in opravljenega tehničnega pregleda.

⁶⁰. Izpolnjena zahteva se vloži na up-ravno enoto, na katere območju leži objekt, na Ministrstvo za naravne vire in prostor za objekte državnega pome-na (kar določa četrty odstavek 9. člena Gradbenega zakona, ki določa, da je ministrstvo pristojno za graditev, pristojno za izdajo dovoljenj, odločb in evidentiranje za naslednje objekte: elek-trarne z nazivno električno močjo nad 10 MW, elektroenergetski vodi napeto-sti 110 kV in več s pripadajočimi funk-cionalnimi objekti) in za objekte z vplivi na okolje (kar določa Uredba o posegih v okolje, za katere je potrebno izvesti PVO). Zahteva se lahko vloži elektron-sko: <https://e-uprava.gov.si/si/podrocja/vloge/vloga.html?id=1354&lang=si>

⁵⁹. Možnosti izbire podporne sheme in pogoji za njen vstop so podrobneje razloženi v poglavju 5. Sofinanciranje, prodaja in podpore za proizvedeno elek-trično energijo.

Upravni organ izda UD pod naslednjimi pogoji, in sicer če:

- je GD, na podlagi katerega se je objekt zgradil, pravnomočno,
- je evidentirana popolna prijava začetka gradnje, če je predpisana,
- je zahteva za izdajo UD popolna,
- je komisija na tehničnem pregledu ugotovila, da so izpolnjeni pogoji iz četrtega odstavka 83. člena GZ-1, če je bil tehnični pregled izveden,
- iz predloženih poročil o prvih meritvah in iz obratovalnega monitoringa izhaja, da emisije pri obratovanju objekta ne presegajo s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, določenih mejnih vrednosti, oziroma da so izpolnjeni pogoji sevalne oziroma jedrske varnosti, določeni s predpisi, ki urejajo varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, če gre za objekt, za katerega je bilo odrejeno poskusno obratovanje, in
- je predloženo potrdilo občine o plačnem komunalnem prispevku, če tako določa zakon, ki ureja prostor, če gre za spremembo namembnosti.

Če se zahteva za izdajo UD zavrne, ker je objekt zaradi nepravilnosti nevaren ali neskladen in nepravilnosti ni mogoče odpraviti, ali če je objekt nelegalen, **upravni organ o tem obvesti gradbene oziroma druge inšpektorje.**

2.2.2.9 Pridobitev deklaracije za FNN

Deklaracijo za FNN lahko **pridobijo lastniki FNN**, ki s svojo PN proizvajajo EE z izkoriščanjem sončne energije ali s kombinacijo drugih OVE oziroma tehnologij.

Tudi končni odjemalci s SO imajo skladno s tretjim odstavkom 38. člena ZSROVE pravico do pridobitve deklaracije za svojo FNN za SO in PoI za proizvedeno EE v FNN, oddano v distribucijsko omrežje.

V deklaraciji za FNN so opredeljeni podatki o proizvajalcu, PN, vhodnem energentu, opis PN, veljavnost deklaracije in seznam merilnih ter registriranih mest. **Deklaracija se izda za obdobje do pet let. Veljavna deklaracija je pogoj za prejemanje podpore za proizvedeno EE in izdajo PoI.** Pridobljena deklaracija se vpiše v **Register deklaracij za proizvodne naprave**⁶¹.

Deklaracijo za FNN izda na zahtevo proizvajalca v upravnem postopku pri Agenciji za energijo (v nadaljevanju: AGEN). Vloga za izdajo deklaracije za FNN, ki se prvič vpisuje v register deklaracij, ter na kateri so bile izvedene spremembe, se vloži pisno ali v elektronski obliki pri AGEN na predpisanem obrazcu iz Priloge I, ki je sestavni del Uredbe o izdaji deklaracij za proizvodne naprave in potrdil o izvoru električne energije⁶².

Vloga za izdajo deklaracije za FNN, pri kateri ni bilo sprememb in je v register deklaracij že bila vpisana, se vloži pisno ali v elektronski obliki pri AGEN na predpisanem obrazcu iz Priloge II, ki je sestavni del Uredbe o izdaji deklaracij za proizvodne naprave in PoI EE.

Proizvajalcu se izda deklaracija za FNN, če s projektno dokumentacijo oziroma s pridobljenimi dovoljenji in soglasji izkaže, da:

- je FNN zgrajena oziroma nameščena skladno s predpisi s področja energetike, gradnje in varstva okolja,
- FNN obratuje v skladu s predpisi s področja energetike, gradnje in varstva okolja,
- je za FNN urejen dostop do javnega elektroenergetskega omrežja,
- so na FNN zagotovljene meritve in registracija vseh energijskih tokov skladno s 4. členom omenjene Uredbe.

Ne glede na zgornji odstavek, se deklaracija izda tudi v primeru, če proizvajalec FNN iz potrjenega projekta na javnem pozivu za vstop v podporno shemo vloži vlogo za izdajo deklaracijo do poteka roka in z dokazili dokaže, da zaradi zamud, ki so nastale izključno na strani izvajalca del za postavitev FNN, pred potekom roka iz sklepa AGEN o potrditvi projekta na javnem pozivu za vstop v podporno shemo, ni mogel pridobiti UD ali odločbe o poskusnem obratovanju skladno s predpisi s področja graditve objektov in, če proizvajalec izkaže, da je za FNN izdano pravnomočno GD, je za FNN urejen dostop do javnega elektroenergetskega omrežja, so na FNN zagotovljene meritve in registracije vseh energijskih tokov (kot narekuje 4. člen navedene Uredbe), je pri pristojnemu organu vložil zahtevo za izdajo UD ali odločbo o poskusnem obratovanju, in če v roku 6 mesecev od dneva vložitve vloge za izdajo deklaracije predloži UD ali odločbo o poskusnem obratovanju.

2.2.2.10 Pridobitev potrdila o izvoru (PoI) EE – odprtje računa proizvajalca

PoI je javna listina, izdana v elektronski obliki, katere namen je končnim odjemalcem EE dokazati izvor EE, ki so jo kupili. Izda jo AGEN na zahtevo proizvajalca. Standardna **enota za izdajanje PoI je 1 MWh**. Izdaja PoI in transakcije z njimi se izvajajo v elektronski obliki v okviru Registra potrdil o izvoru, ki ga vodi AGEN. PoI se lahko na zahtevo proizvajalca izdajo za vso neto količino EE, proizvedeno v proizvajalčevih FNN med veljavnostjo deklaracije za posamezno FNN. Transakcije s PoI predstavljajo prenos PoI med računi v registru potrdil o izvoru, prenos PoI v oziroma iz druge države in razveljavitev PoI. Transakcije so možne do izteka njihove veljavnosti, kar predstavlja 12 mesecev od zadnjega dneva proizvodnje zadevne enote energije, za katero so bila PoI izdana⁶³.

Proizvajalci EE, ki želijo pridobiti PoI in z njimi opravljati transakcije, in **trgovci**, ki želijo izvajati transakcije s PoI v registru potrdil o izvoru, **se morajo registrirati in v registru potrdil o izvoru odpreti račun proizvajalca ali račun trgovca**. Trgovci pa PoI, ki jih pridobijo od proizvajalcev ali drugih trgovcev, za dokazovanje izvora EE pri prodaji le-te končnim odjemalcem razveljavijo, običajno na svoj račun, lahko pa tudi na ime (običajno večjega) končnega odjemalca. Razveljavljeno PoI je na voljo na računu uporabnika registra v elektronski ali pisni (PDF) obliki.

Proizvajalci in trgovci oziroma njihovi pooblaščenici odprejo račun tako, da na AGEN pisno ali v elektronski obliki posredujejo Vlogo za odprtje računa v registru⁶⁴ in se registrirajo v Registru potrdil o izvoru⁶⁵. **Pogoj za odprtje računa proizvajalca je veljavna deklaracija za FNN.** Proizvajalcem se **podpora za EE, proizvedeno iz OVE ali v SPTE**, lahko zagotovi le za **neto proizvedeno EE, za katero so bila izdana PoI**.

2.2.2.11 Pridobitev odločbe o dodelitvi podpore in sklenitev pogodbe o zagotavljanju podpore

Možnosti izbire podporne sheme in pogoji za njen vstop so podrobneje razloženi v poglavju 5. Sofinanciranje, prodaja in podpore za proizvedeno električno energijo⁶⁶.

61. Register deklaracij za proizvodne naprave je dostopen na naslednji povezavi: <https://www.agen-rs.si/izvajalci/ove-ure/obnovljivi-viri-in-soproizvodnja/register-deklaracij-za-proizvodne-naprave>.

62. Uredba o izdaji deklaracij za proizvodne naprave in potrdil o izvoru električne energije (Uradni list RS, št. 182/20, 121/21 – ZSROVE in 53/24)

63. Agencija za energijo. (11. 8. 2025). Potrdila o izvoru električne energije. Dostopno na: <https://www.agen-rs.si/izvajalci/ove-ure/obnovljivi-viri-in-soproizvodnja/potrdila-o-izvoru-elektricne-energije>.

64. Vloga za odprtje računa v registru je dostopna na: <https://www.agen-rs.si/izvajalci/ove-ure/obnovljivi-viri-in-soproizvodnja/potrdila-o-izvoru-elektricne-energije>.

65. Register Potrdil o izvoru je dostopen na: <https://poi.borzen.si/register/Default.aspx>.

66. Ta korak ni obvezen in je potreben le v primeru, da investitor to želi.

2.3 POSTOPKI PRI OBNOVI IN REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČIH FNN

GZ-1 gradnjo definira kot izvedbo gradbenih in drugih del, povezanih z gradnjo, ki obsega novogradnjo, pa tudi rekonstrukcijo, manjšo rekonstrukcijo, vzdrževanje objekta, vzdrževalna dela v javno korist, odstranitev in spremembo namembnosti. Podrobneje definira tudi navedene izraze, v povezavi z obnovami oziroma rekonstrukcijami:

- **rekonstrukcija:** spreminjanje tehničnih značilnosti obstoječega objekta, pri čemer se spreminjajo njegovi konstrukcijski elementi, zmogljivost ali izvedejo druge izboljšave, pri čemer se mora ohraniti vsaj del konstrukcijskih elementov obstoječega objekta, in se gabariti objekta praviloma ne povečajo, lahko pa se zmanjšajo. Povečanje gabaritov je v okviru rekonstrukcije mogoče le zaradi usklajevanja z bistvenimi zahtevami, kot jih za objekte določajo predpisi, ki urejajo graditev. Rekonstrukcija je tudi takšna sprememba namembnosti, zaradi katere se objekt razvrsti v višjo vrsto zahtevnosti v skladu s predpisom, ki ureja razvrščanje objektov glede na zahtevnost gradnje;
- **manjša rekonstrukcija:** dela, ki niso vzdrževanje objekta in niso rekonstrukcija, so pa izboljšava ali zamenjava več posameznih konstrukcijskih elementov, s katero se ne ogroža stabilnost konstrukcije, zamenjava elementov javnega vodovoda, javne kanalizacije, večji preboji konstrukcije, vgradnja dvigal v notranjosti objekta in manjše povečanje prostornine, ki ne poveča bruto tlorisne površine objekta, ter prizidava zunanjega stopnišča ali dvigala, ki ne povezuje več kot treh etaž;
- **vzdrževanje objekta:** dela, namenjena ohranjanju uporabnosti in vrednosti objekta, izboljšave, ki upoštevajo napredek tehnike, in manjši inštalacijski preboji.

Energetsko dovoljenje je treba pridobiti tudi za vsako rekonstrukcijo objektov, ki spreminja energetske parametre objekta in katere obseg sprememb je tak, da je za rekonstrukcijski poseg treba pridobiti GD.

Skladno s 5. členom GZ-1 je pravnomočno GD in prijava začetka gradnje objekta pogoj za rekonstrukcijo in spremembo namembnosti zahtevnega, manj zahtevnega in nezahtevnega objekta ter za odstranitev zahtevnega ali manj zahtevnega objekta, ki se dotika objekta na tuji sosednji nepremičnini ali je od njega oddaljen manj kot en meter. Ne glede na navedeno se rekonstrukcija, ki je nujna za zmanjšanje ali odpravo posledic naravnih in drugih nesreč in s katero se vzpostavi prejšnje stanje objekta, pri čemer se lega, gabariti, namembnost in zunanost objekta ne spremenijo, in se z deli začne najpozneje v treh mesecih po naravni ali drugi nesreči, izvaja le na podlagi prijave začetka gradnje.

GD ni potrebno za vzdrževanje objektov in vzdrževalna dela v javno korist, za izvrševanje izrečenega inšpekcijskega ukrepa, pri manjši rekonstrukciji (pri tem je treba upoštevati pogoje za izvedbo manjše rekonstrukcije, skladno s 7. členom GZ-1).

Za investitorje je pomemben podatek, ali je pred začetkom gradnje ali rekonstrukcije objekta treba pridobiti projektne pogoje. S tem se namreč pridobijo potrebni podatki za izdelavo projekta oz. priključka (t.j. mesto priključitve, vrsta priključnega voda itd.) in pogoje za gradnjo v bližini obstoječih elektroenergetskih vodov ali naprav. Investitor oz. uporabnik omrežja mora v primeru rekonstruiranega objekta pridobiti **SZP FNN na elektrodistribucijsko omrežje** v naslednjih primerih: priključevanja več kot tri leta odklopljenega objekta, spremembe priključne moči, spremembe tehničnih karakteristik na prevzemno-predajnem mestu.

Kot je navedeno v ZSROVE, je **obnova FNN zlasti popolna ali delna zamenjava naprav ali sistemov in obratovalne opreme, za spremembo zmogljivosti ali povečanje učinkovitosti ali zmogljivosti te FNN.**

Kot je navedeno v 28. členu ZUNPEOVE, za obnovo FNN, kadar se z obnovo njena tlorisna površina ne poveča in je obnova v skladu z morebitnimi ukrepi za ublažitev vplivov na okolje, določenimi za prvotno FNN (vendar to ne velja za postavitev FNN na umetnih vodnih površinah), se PVO ne izvaja. V kolikor je za obnovo FNN potrebno izvesti PP po zakonu, ki ureja varstvo okolja, se v PP presoja omeji na morebitni vpliv, ki izhaja iz spremembe ali razširitve v primerjavi s prvotno FNN. Če se v PP ugotovi, da je treba izvesti PVO se v postopku PVO prav tako presoja omeji na morebitni vpliv, ki izhaja iz spremembe ali razširitve v primerjavi s prvotno FNN.

Skladno z a28.a členom ZUNPEOVE se, ne glede na določbe zakona, ki ureja varstvo okolja, in Uredbo o PVO, **predhodna presoja in PVO ne izvajata za posege na območju za pospešeno uvajanje OVE, ki so skladni s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE, razen, če pristojni organ v postopku izdaje CD ali GD ugotovi, da je PP ali postopek PVO treba izvesti. Med posegi, za katere velja navedena izjema je med drugim tudi nadomestitev stare zmogljivosti za proizvodnjo EE z novo v FNN ter priključevanje teh naprav na električno omrežje.** Če pristojni organ za izdajo CD ali GD na podlagi preveritve na območjih za pospešeno uvajanje OVE iz 28.c člena ZUNPEOVE ugotovi, da ti posegi niso skladni s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE, upravni organ, pristojen za izdajo CD ali GD, zavrne izdajo dovoljenja, to odločitev pa objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Organ, pristojen za izdajo CD ali GD v primeru, ko je za poseg v skladu z Uredbo o PVO treba izvesti PP, postopek izdaje CD ali GD prekine in stranko napoti na PP, če na podlagi preveritve na območjih za pospešeno uvajanje OVE ugotovi:

- da zanje obstaja velika verjetnost znatnih nepredvidenih škodljivih vplivov, ki v postopku CPVO niso bili obravnavani,
- da bodo imeli znatne vplive na okolje v drugi državi članici EU,
- da je druga država članica EU zahtevala sodelovanje pri odločanju o posegu, za katerega je PVO obvezna.

Če je za poseg v skladu z Uredbo o PVO treba izvesti PVO v primeru ugotovitve iz prejšnjega odstavka ali ugotovitve iz tretjega odstavka 28.b člena ZUNPEOVE

- in če se za poseg pridobiva CD, organ, pristojen za njegovo izdajo, pozove investitorja k zagotovitvi ustreznih dodatnih vsebin za namen izvedbe PVO (investitor zagotovi dodatne vsebine za izvedbo PVO v roku 3 mesecev od prejema obvestila s strani pristojnega organa),
- in če se za poseg pridobiva GD, organ, pristojen za njegovo izdajo, postopek ustavi ter stranko napoti k oddaji zahteve za izdajo integralnega GD (investitor poda zahtevo za izdajo integralnega GD v roku 3 mesecev od prejema odločbe o ustavitvi postopka izdaje GD).

28. b člen ZUNPEOVE opredeljuje tudi določene **posebnosti presoje sprejemljivosti vplivov na naravo na območjih za pospešeno uvajanje OVE**, in sicer ne glede na določbe zakona, ki ureja ohranjanje narave, se **presoja sprejemljivosti vplivov na območje Natura 2000 ne izvaja za zgoraj navedene posege (iz 2. odstavka a28.a člena ZUNPEOVE), za katere pristojni organ za izdajo CD ali GD ugotovi, da so skladni s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE** in, da zanje ne obstaja velika verjetnost znatnih nepredvidenih škodljivih vplivov, ki ob določitvi območij za pospešeno uvajanje OVE ter določitvi pravil in ukrepov na območjih za pospešeno uvajanje OVE niso bili ugotovljeni. Če pristojni organ za izdajo CD ali GD na podlagi preveritve na območjih za pospešeno uvajanje OVE ugotovi, da ti posegi niso skladni s pravili in ukrepi na območju za pospešeno

uvajanje OVE, upravni organ, pristojen za izdajo CD ali GD, zavrne izdajo dovoljenja, to odločitev pa objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Pristojni organ za izdajo CD ali GD lahko na podlagi preveritve na območjih za pospešeno uvajanje OVE ugotovi, da za te posege obstaja velika verjetnost znatnih nepredvidenih škodljivih vplivov, ki v postopku CPVO niso bili obravnavani.

Za posege iz 2. odstavka a28.a člena ZUNPEOVE, ki se načrtujejo na območju za pospešeno uvajanje OVE in za katere je skladno s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, obvezna predhodna presoja ali PVO, je pristojni mnenjedajalec k projektni dokumentaciji v postopku pridobitve GD ali CD glede emisij v tla, vode, zraka, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, elektromagnetnega sevanja, vibracij, podnebnih sprememb in ravnanja z odpadki, tudi ministrstvo, pristojno za okolje.

Ne glede na določbe predpisov, ki urejajo graditev, mora biti v zahtevi za izdajo GD za navedene posege, za katere investitor želi izvesti **preveritev, pri podatkih o gradnji navedeno, da gre za preveritev na območju za pospešeno uvajanje OVE**. Ne glede na določbe predpisov, ki urejajo graditev, mora DGD za navedene posege vsebovati tudi:

- opis lastnosti in posebnosti posega, ki vključuje vsaj tehnologijo, dimenzije, predvidene površine za postavitve, način postavitve ter opis posega v prostor in naravo pri izgradnji in poružitvi, opis in značilnosti delovanja;
- navedbo območja za pospešeno uvajanje OVE, na katerem se poseg načrtuje, skupaj z navedbo pravil in ukrepov na tem območju za pospešeno uvajanje OVE ter strokovno pojasnilo, kako so se pravila in ukrepi upoštevali pri načrtovanju ter kako se bodo upoštevala pri gradnji, obratovanju in odstranitvi naprave.

Mnenjedajalci na podlagi vloge, ki mora vsebovati DGD, v okviru priprave mnenja preverijo, ali je gradnja skladna s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE, vsak iz svojega področja. Če mnenjedajalec v preveritvi ugotovi, da DGD ne vsebuje dovolj podatkov ali pa podatki niso dovolj natančni, da bi lahko izvedel preveritev, v roku 15 dni od prejema zahteve za izdajo mnenja investitorja pozove, da projektno dokumentacijo dopolni. Investitor v postavljenem roku, ki ne sme biti krajši od 15 dni, predloži ustrezno dopolnitev. Rok za dopolnitev se lahko na njegovo zahtevo podaljša za dodatnih 15 dni. Če investitor posega v postavljenem roku vloge ne dopolni, se šteje, da je od nameravane zahteve za izdajo mnenja odstopil. Mnenjedajalec v preveritvi lahko ugotovi, da bo poseg kljub temu, da je skladen s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE, imel nepredvidene škodljive vplive glede na okoljsko občutljivost geografskega območja, na katerem se načrtuje, in ki jih ni mogoče ublažiti s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE, da obstaja velika verjetnost znatnih nepredvidenih škodljivih vplivov, da bo lahko poseg povzročil znatne nepredvidene škodljive vplive na območje Nature 2000, ali da bo poseg imel znatne vplive na okolje v drugi državi članici EU, ki v postopku določitve območja za pospešeno uvajanje OVE niso bili ugotovljeni. V tem primeru to ugotovitev utemelji z dokazi. Če mnenjedajalec v preveritvi ugotovi, da načrtovan poseg ni skladen s pravili in ukrepi na območju za pospešeno uvajanje OVE ali izvede ugotovitev iz prejšnjega odstavka, poda negativno mnenje, v katerem svojo odločitev obrazloži. Ne glede na določbe predpisov, ki urejajo graditev, mnenjedajalci za preveritev vplivov izdajo mnenje, v primeru, da zmogljivost naprave za proizvodnjo EE ne presega 150 kW in da gre za nadomestitev stare zmogljivosti z novo, najkasneje v roku 30 dni od prejema popolne zahteve.

Skladno z 28.c členom ZUNPEOVE se preveritev na območju za pospešeno uvajanje OVE, kjer mnenjedajalci na podlagi vloge, ki mora vsebovati DGD z vsebino, določeno v 28.c členu ZUNPEOVE, v okviru priprave mnenja preverijo, ali je gradnja skladna s pravili in ukrepi na

območju za pospešeno uvajanje OVE, vsak iz svojega področja, ne izvede za posege obnove FNN, kadar se z obnovo njena tlorisna površina ne poveča in je obnova v skladu s pravili in ukrepi, določenimi za prvotno FNN.

Če je za gradnjo razumljivo, da je potrebno GD, se pojem »rekonstrukcija« pogosto napačno uporablja in se zamenjuje z obnovo oz. vzdrževalnimi deli, za katere GD ni potrebno. Za rekonstrukcijo je GD potrebno pridobiti.

V spodnji preglednici so predstavljene lastnosti obnove in rekonstrukcije glede na klasifikacijo FNN. Podatki so osnovani glede na predvideno življenjsko dobo posameznih delov in celotne FNN, obstaja tudi realna možnost, da se napravo obnovi oz. rekonstruira kasneje, če je ustrezno vzdrževana.

	Obnova oz. investicijsko vzdrževanje	Rekonstrukcija
FNN za SO po Uredbi o SO	Po 15 letih je treba zamenjati razsmernik; življenjska doba FN modulov je nad 25 let.	Po izteku življenjske dobe se FN module in ostalo opremo zamenja z novo. GD za FNN, skladne z Uredbo o SO ni potrebno. Pred pričetkom rekonstrukcije je potrebno pridobiti projektne pogoje in SZP .
Manjša FNN po Uredbi o MN iz OVE in SPTE	Po 15 letih je treba zamenjati razsmernik; življenjska doba FN modulov je nad 25 let.	Po izteku življenjske dobe se FN module in ostalo opremo zamenja z novo. GD za rekonstrukcijo manjše FNN skladne z Uredbo o MN iz OVE in SPTE, ni potrebno. Pred pričetkom rekonstrukcije je potrebno pridobiti projektne pogoje in SZP . Investitor mora zahtevati za priključitev manjše FNN, ki jo vloži pri pristojnem distribucijskem operaterju, priložiti izpolnjen obrazec, določen v Prilogi, ki je sestavni del navedene uredbe. Z njim investitor izjavlja, da je njegova FNN manjša PN in, da so bile pri njeni montaži upoštewane vse zahteve oziroma pogoji za montažo in priključitev manjših PN, ki so navedeni v omenjeni uredbi.
FNN, ki ne spada med manjšo ali FNN za SO	Po 15 letih je treba zamenjati razsmernik; življenjska doba FN modulov je nad 25 let.	Po izteku življenjske dobe se FN module in ostalo opremo zamenja z novo. GD za rekonstrukcijo je potrebno. Pred pričetkom rekonstrukcije je potrebno pridobiti projektne pogoje in SZP . Prav tako je potrebno pridobiti vsa ostala zahtevana soglasja in mnenja pristojnih mnenjedajalcev, skladno s predpisi.

PREGLEDNICA 8

Lastnosti obnove in rekonstrukcije ter potrebni postopki glede na tip FNN.

Sestavne dele FNN, katere se je nadomestilo z novimi, je potrebno odstraniti in obravnavati skladno z Uredbo o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18, 84/18 – ZIURKOE, 108/20 in 44/22 – ZVO-2).

3 PRIKLJUČEVANJE PROIZVODNIH NAPRAV

3.1 ZAHTEVE GLEDE LEGALNOSTI GRADNJE FNN

Na omrežje je možno priključiti samo legalno zgrajene FNN. Za FNN, za katere ne veljajo izjeme (t.j. ne gre za FNN skladno z Uredbo o SO ali za FNN skladne z Uredbo o MN iz OVE in SPTE), je potrebno GD, prijava začetka gradnje in pridobitev UD.

3.2 ZAHTEVE GLEDE INŠTALACIJ IN SKLADNOSTI

FNN oziroma njena oprema mora biti pred priključitvijo in tekom obratovanja skladna z zahtevami Uredbe RfG, SONDSEE, Pravilnika o omogočanju dostopnosti električne opreme na trgu, ki je načrtovana znotraj določenih napetostnih mej⁶⁷, Pravilnika o elektromagnetni združljivosti⁶⁸, Pravilnika o radijski opremi⁶⁹, RoHS, WEEE.

Primer zahtev po skladnosti za PN za **TIP A**⁷⁰ (nazivna moč od 800 – 150 kW) pravi, da mora PN imeti:

- logični vmesnik (vhod), ki zagotavlja prenehanje oddaje izhodne delovne v 5 sekundah po prejemu navodila na vhodu,
- frekvenčno stabilnost,
- zmanjšanje delovne moči pri povišani frekvenci,
- zdržnost pri spremembi frekvence in
- avtomatski vklop v omrežje.

Zahteve so izpolnjene, če je oprema na seznamu odobrene opreme, ki je objavljen na spletni strani operaterja kombiniranega prenosnega in distribucijskega elektroenergetskega omrežja ELES.

Električne inštalacije morajo izpolnjevati zahteve iz Pravilnika o zahtevah za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah⁷¹, Tehnične smernice TSG_N-002:2021, Pravilnika o zaščiti stavb pred delovanjem strele⁷², Pravilnika o požarni varnosti v stavbah⁷³, Tehnične smernice TSG-1-001: 2019 Požarna varnost v stavbah, Tehnične smernice TSG-N-002: 2021 Nizkonapetostne električne inštalacije, Tehnične smernice TSG-N-003: 2021 Zaščita pred delovanjem strele.

3.3 SOGLASJE ZA PRIKLJUČITEV (SZP) IN SKLENITEV POGODBE O PRIKLJUČITVI FNN NA JAVNO ELEKTRODISTRIBUCIJSKO OMREŽJE

Osnovni dokument, ki ga je treba pridobiti za priključitev na omrežje, je **SZP**. To izdaja operater kombiniranega prenosnega in distribucijskega elektroenergetskega omrežja (ELES) v upravnem postopku na podlagi vloge investitorja oz. njegovega pooblaščenca (npr. izvajalca FNN na ključ).

Pred izdajo SZP je možno pridobiti informacijo o možnosti priključitve, ki pa je merodajna samo na dan izdaje. V njej je navedena največja priključna moč FNN, ki jo je še mogoče priključiti na obstoječe distribucijsko omrežje, vendar z izdajo informacije investitorju ni zagotovljena priključna moč za vključitev FNN v omrežje. Zato potencialnim investitorjem priporočamo, da pred izgradnjo pridobijo SZP, saj jim šele izdano SZP zagotavlja priključitev FNN s priključno močjo, navedeno v SZP.

⁶⁷. Pravilnik o omogočanju dostopnosti električne opreme na trgu, ki je načrtovana za uporabo znotraj določenih napetostnih mej (Uradni list RS, št. 39/16)

⁶⁸. Pravilnik o elektromagnetni združljivosti (Uradni list RS, št. 39/16 in 9/20)

⁶⁹. Pravilnik o radijski opremi (Uradni list RS, št. 3/16, 9/20, 124/23 in 30/25)

⁷⁰. Za ostale razrede so zahteve glede skladnosti opredeljene v SONDSEE (Priloga 5, poglavje XVII)

⁷¹. Pravilnik o zahtevah za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah (Uradni list RS, št. 140/21 in 199/21 – GZ-1)

⁷². Pravilnik o zaščiti stavb pred delovanjem strele (Uradni list RS, št. 140/21 in 199/21 – GZ-1)

⁷³. Pravilnik o požarni varnosti v stavbah (Uradni list RS, št. 31/04, 10/05, 83/05, 14/07, 12/13, 61/17 – GZ in 199/21 – GZ-1)

SZP se v procesnem smislu izda po določbah ZUP. V skladu z omenjenim zakonom je rok za izdajo soglasja za priključitev 30 oz. 60 dni po prejemu popolne vloge – odvisno, ali gre za skrajšan ali posebni ugotovitven postopek glede na določila ZUP. Skrajšan postopek je v primerih, ko za ugotovitev dejstev ni treba opraviti posebnih dejanj v postopku (v postopku se lahko odloči takoj na podlagi vloge). V primeru nepopolne vloge se vlagatelja v roku petih delovnih dni pozove k dopolnitvi vloge.

ZSROVE določa krajše roke pri izdaji soglasij za priključitev PN za samooskrbo v primeru obstoječega prevzemno-predajnega mesta, in sicer 15 oz. 30 dni po prejemu popolne vloge – odvisno, ali gre za skrajšan ali posebni ugotovitven postopek glede na določila ZUP. V primeru nepopolne vloge se vlagatelja najpozneje 5 dni po prejemu vloge pozove k dopolnitvi vloge. Prav tako 50. člen ZSROVE navaja, da postopki izdaje dovoljenj, soglasij ali mnenj in drugih posamičnih upravnih aktov potrebnih za priključitev na omrežje, obratovanje ter vključitev energije iz OVE v omrežja za ogrevanje in hlajenje veljajo za:

- FNN, vključno s tistimi, ki združujejo različne OVE,
- toplotne črpalke in
- objekte za shranjevanje EE oziroma toplote na isti lokaciji.

Postopek izdaje dovoljenj iz prejšnjega odstavka zajema vse faze od popolnosti vloge za izdajo dovoljenja do izdaje odločbe. V primeru, da projekt ne sovпада z drugimi fazami upravnega postopka, trajanje postopka izdaje dovoljenj ne vključuje:

- časa, v katerem se FNN, njihovi priključki na omrežje in povezana omrežna infrastruktura, potrebna za zagotovitev stabilnosti, zanesljivosti in varnosti omrežja gradijo ali obnavljajo in
- časa za upravne postopke, potrebne za velike nadgradnje omrežja zaradi zagotavljanje stabilnosti zanesljivosti in varnosti omrežja.

Postopek izdaje dovoljenj se razlikuje glede na projekte, in sicer ali gre za FNN na potencialnih ali predpisanih prednostnih območjih umeščanja naprav, ki proizvajajo EE iz OVE in ki so določena z ZUNPEOVE ali pa projekte izven teh območij, kar prikazuje spodnja preglednica.

Lokacija projekta	Osnovni rok	Možno podaljšanje
Potencialno prednostna območja OVE, predpisana prednostna območja skladno z ZUNPEOVE	Postopek izdaje dovoljenja sme trajati največ eno leto oziroma v primeru projektov na morju največ dve leti .	V izjemnih okoliščinah se lahko rok iz stavka zgoraj levo podaljša za največ šest mesecev z obrazloženim sklepom, ki mora biti izdan pred potekom roka iz tega stavka.
	Ne glede na navedeno, sme na prednostnih območjih postopek trajati največ 6 mesecev, če gre za: - obnove FNN, - postavitev nove FNN, kjer inštalirana zmogljivost ne presega 150 kW in - objekte za shranjevanje EE na isti lokaciji.	Le v primeru izjemnih okoliščinah se lahko rok na prednostnih območjih podaljša in sicer za največ tri mesece z obrazloženim sklepom, ki mora biti izdan pred iztekom rok, navedenem v stavku levo spodaj.
Izven prednostnih območij	Postopek izdaje dovoljenja sme trajati največ dve leti oziroma v primeru projektov na morju največ tri leta .	V izjemnih okoliščinah, na primer kadar je potrebna PVO, se lahko rok podaljša za največ šest mesecev z obrazloženim sklepom, ki mora biti izdan pred potekom roka, navedenem v stavku levo zgoraj.
	Ne glede na navedeno, sme postopek trajati največ eno leto oziroma v primeru projektov na morju največ dve leti, v primeru: - obnove FNN, - postavitve nove FNN, kjer inštalirana zmogljivost ne presega 150 kW in - objekte za shranjevanje EE na isti lokaciji.	Le v primeru izjemnih okoliščin se lahko rok, naveden levo spodaj podaljša, in sicer za največ tri mesece z obrazloženim sklepom, ki mora biti izdan pred iztekom navedenega roka.

PREGLEDNICA 9

Rok postopka izdaje dovoljenj glede na lokacijo projekta.

ZSROVE določa tudi **trajanje postopkov izdaje dovoljenj za postavitev FNN** in sicer:

- ne glede na navedene roke, v skladu z 50.c členom ZSROVE, postopek izdaje dovoljenj za postavitev FNN na objektih, katerih glavni namen ni proizvodnja EE v FNN ali shranjevanje energije, sme trajati **največ tri mesece**, razen v primeru postavitve na umetnih vodnih površinah, kjer ta določba ne velja. Če gre za FNN z največjo priključno močjo do 50 kW, ki niso namenjene samooskrbi, sme postopek **trajati največ en mesec od prejema popolne vloge** (zanje se smiselno uporabljajo določbe o enostavnem priključevanju in pridobitvi pravice do priključitve v omrežje uporabnika sistema za števcem.

Po pridobitvi SZP ter pridobitvi vseh potrebnih soglasij in dovoljenj sledi izgradnja FNN in njena priključitev na omrežje. FNN se v skladu s Pravilnikom o tehničnih zahtevah za priključitev PN električne energije na distribucijsko omrežje in o izvajanju 5. člena Uredbe Komisije (EU) št. 2016/631 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za zahteve za priključitev proizvajalcev električne energije na omrežje (v nadaljevanju: Uredba RfG⁷⁴) razvrščajo na štiri tipe. V kateri tip se FNN uvršča, je odvisno od njene priključne moči, kar prikazuje spodnja preglednica.

Proizvodna naprava	Napetostni nivo	Priključna moč
TIP A	manjši od 110 kV	800 W do vključno 150 kW
TIP B	manjši od 110 kV	od 150 kW do 5 MW
TIP C	manjši od 110 kV	od vključno 5 MW do 20 MW
TIP D	manjši od 110 kV in enaka ali večja od 110 kV	priključna moč enaka ali večja od 20 MW

PREGLEDNICA 10

Tipi PN glede na napetostni nivo in priključno moč.

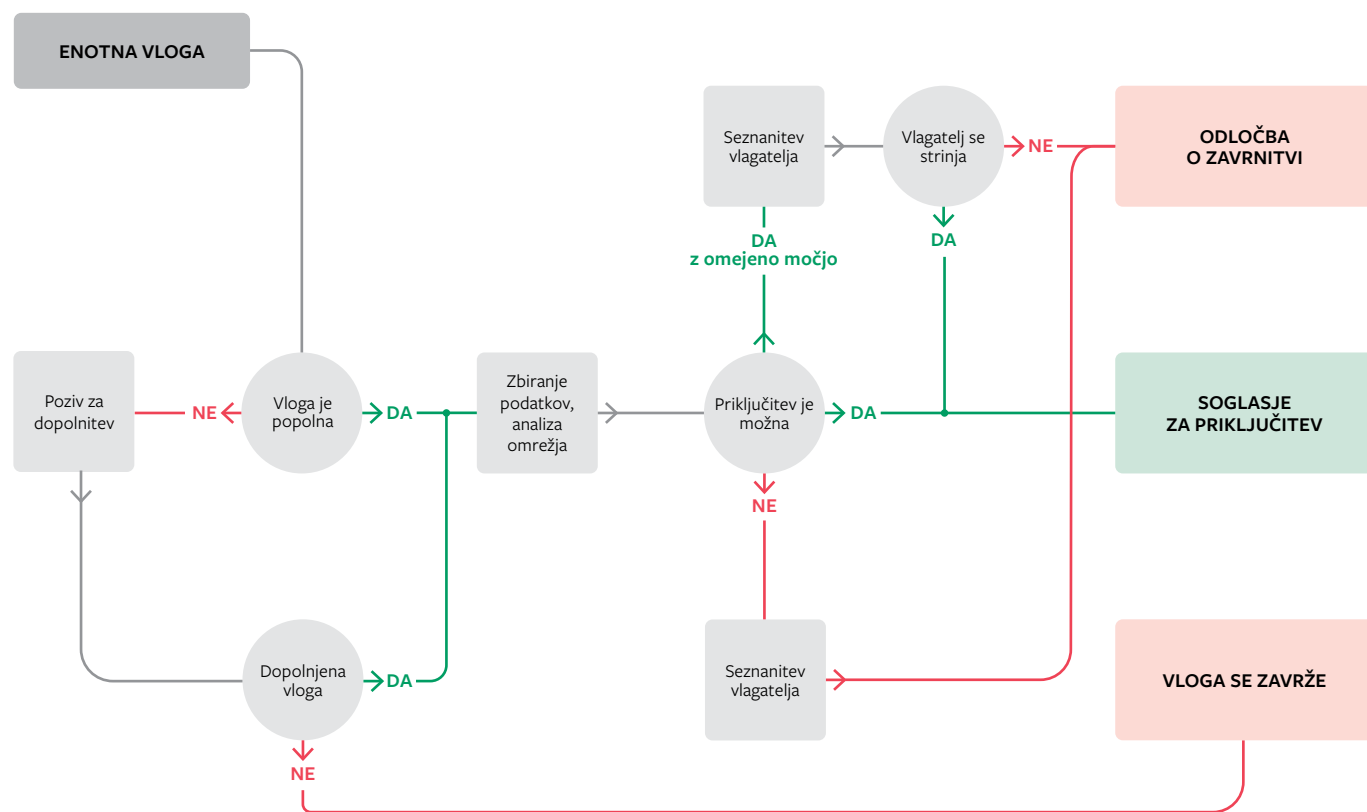
74. Uredba o vzpostavitvi kodeksa omrežja za zahteve za priključitev proizvajalcev električne energije na omrežje (Dostopno na: <https://www.eles.si/pregled-eu-uredb/dostop-do-omrezja>).

Tehnične zahteve in dokazila za priključitev se z velikostnim razredom stopnjujejo in so za vsakega izmed razredov podrobneje določene v Prilogi 5 SONDSEE.

3.4 PRIKLJUČEVANJE FNN NA PODLAGI ENOTNE VLOGE

3.4.1 Enotna vloga za izdajo soglasja za priključitev FNN

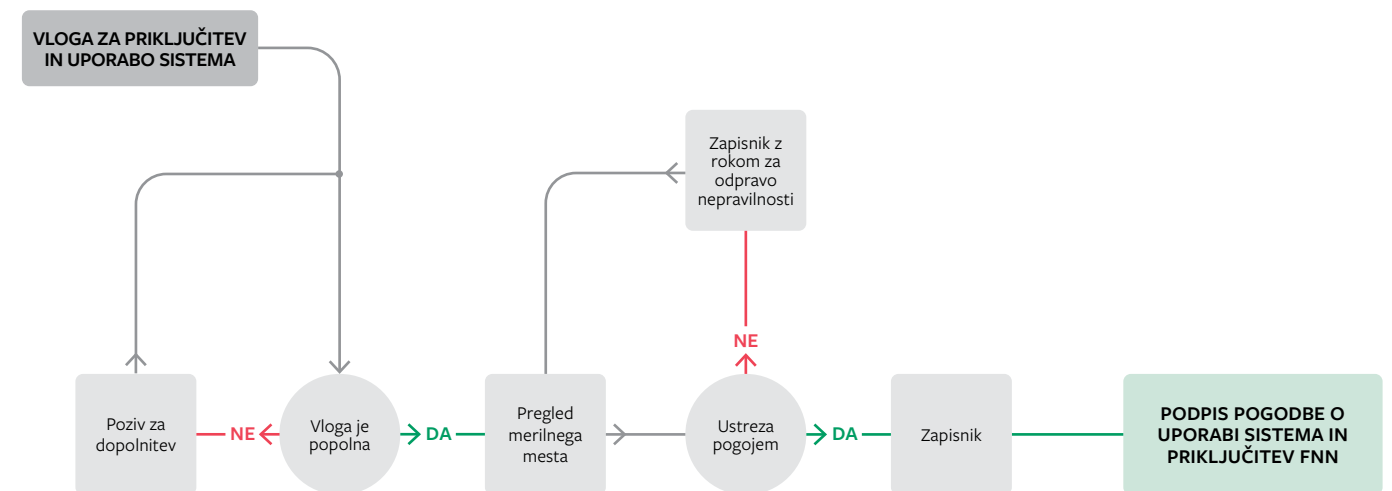
Vloga za izdajo SZP se posreduje elektrodistribucijskemu podjetju, ki upravlja z omrežjem na lokaciji, kjer se bo gradila FNN. Vloga se vloži na predpisanem obrazcu, imenovanem Enotna vloga, lahko tudi preko spletne aplikacije. V vlogi je treba navesti podatke o uporabniku, FNN in predložiti tehnično dokumentacijo za postavitve oziroma gradnjo FNN, ki zajema vse potrebne podatke, na osnovi katerih bo lahko ELES v SZP določil tehnične pogoje in način vključitve FNN v omrežje. Dodatno je treba predložiti tudi dokazilo o lastništvu objekta na/v katerem se bo montirala FNN, če investitor v FNN in lastnik objekta nista ista oseba oziroma dokazilo o pravici postavitve FNN (npr. za samooskrbo) na/v večstanovanjski ali poslovno-stanovanjski stavbi.

SLIKA 3
Potek izdaje SZP na podlagi enotne vloge.

3.4.2 Vloga za priključitev in uporabo sistema

Lastniki FNN oziroma njihovi pooblaščenici morajo po izgradnji FNN za izvedbo fizične priključitve na omrežje na pristojno elektrodistribucijsko podjetje posredovati Vlogo za priključitev in uporabo sistema. K vlogi je potrebno predložiti dokazila o legalnosti gradnje, skladnosti FNN z veljavno zakonodajo, dokazila/ meritve o ustreznosti inštalacij in kopijo pogodbe o nakupu in prodaji EE ali pogodbe o samooskrbi. Po preverbi vseh predloženih dokazil in ogledu na lokaciji FNN s strani pooblaščenice osebe distribucijskega operaterja, odgovorna oseba distribucijskega operaterja sestavi zapisnik. V primeru neizpolnitve zahtev, se priključitev ne izvede, investitorju pa se določi rok za odpravo nepravilnosti in zatem opravi ponoven pregled.

SLIKA 4:
Potek priključitve FNN na podlagi SZP, izdanega po enotni vlogi.

3.5 PRIKLJUČEVANJE FNN ZA SAMOOSKRBO NA PODLAGI ENOSTAVNE VLOGE

FNN za samooskrbo končnih odjemalcev (v skladu z Uredbo o SO), katerih priključna moč **ne presega 50 kW**, je možno priključiti na omrežje z vložitvijo **enostavne vloge za priključitev** (42. čl. ZSROVE in 9. čl. Uredbe o SO). Celoten postopek od izdaje SZP do same priključitve poteka hitreje kot v primeru podaje enotne vloge za izdajo SZP za FNN. Vsebina vloge je določena z Uredbo o SO in je dostopna na spletnih straneh ELES in elektrodistribucijskih podjetij.

Enostavna vloga se posreduje pisno ali po elektronski pošti elektrodistribucijskemu podjetju, ki potrdi prejem popolne enostavne vloge za priključitev najpozneje v **treh delovnih dneh** od prejema ali pa v tem roku vlagatelj pozove k njeni dopolnitvi.

V enostavni vlogi je treba navesti podatke o uporabniku, merilnem mestu, podatke o FNN za SO, podatke o izvajalcu elektro montažnih del, o plačniku neposrednih stroškov priključevanja, predviden datum priključitve in predložiti naslednjo tehnično dokumentacijo ter ostala dokazila za izvedbo FNN za SO:

- enopolna shema z vrisano točko priključitve v interno NN omrežje,
- tehnični podatki o FN modulih, razsmernikih, optimizatorjih,
- izjave EU o skladnosti, certifikati za posamezni energijski modul/ali/in FNN za SO, s katerimi se dokazuje izpolnjevanje zahtev Uredbe RfG in SONDSEE,
- dokazilo o lastništvu objekta v oz. na katerem se bo izvedla PN, če investitor v PN in lastnik nista ista oseba
- katastrski načrt z osnovnim objektom z merilnim mestom, za katerim bo priključena FNN za SO in objekti na/v/ob katerih bodo nameščeni FN moduli, optimizatorji, razsmerniki,
- dokazilo o pravici postavitve FNN za SO na/v večstanovanjski ali poslovno stanovanjski stavbi ali kot samostojnega objekta
- kopija pogodbe o samooskrbi.

Enostavna vloga vsebuje tudi izjavi, da je nizkonapetostna električna inštalacija v objektu, na katero bo priključena FNN za SO, pripravljena in sposobna za priklop FNN za SO, skladno s Pravilnikom o zahtevah za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah in Tehnično smernico TSG_N_002:2021 ter, da FNN za SO izpolnjuje zahteve iz Uredbe o SO.

Distribucijski operater lahko za FNN za SO, katerih priključna moč ne presega 50 kW, v enem mesecu po prejemu popolne enostavne vloge z odločbo zavrne priključitev zaradi utemeljenih varnostnih pomislov oziroma tehnične nezdružljivosti komponent sistema ali predlaga drugačne pogoje za priključitev.

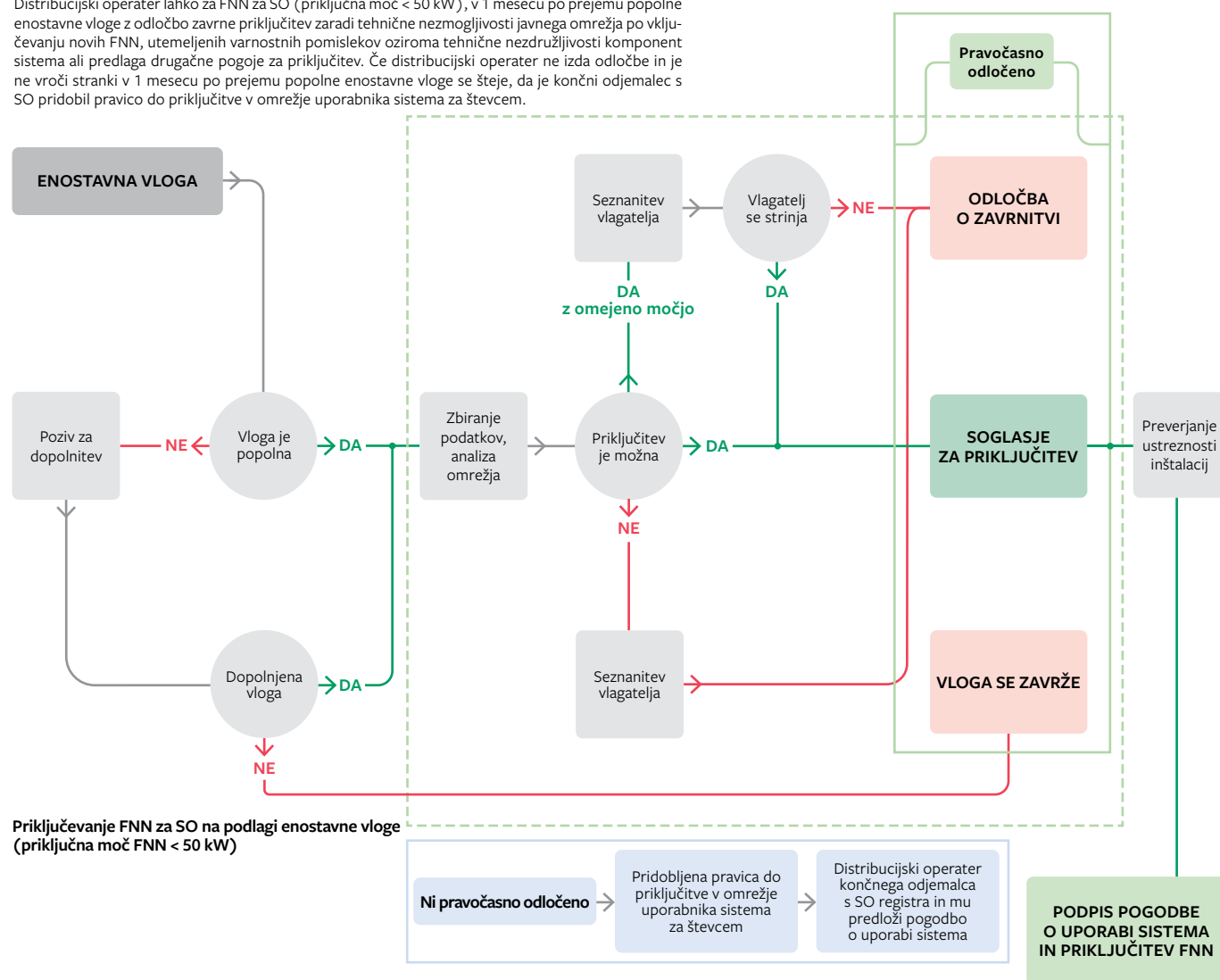
Če distribucijski operater ne izda odločbe iz prejšnjega odstavka in je ne vroči stranki v enem mesecu po prejemu popolne enostavne vloge se šteje, da je končni odjemalec s SO pridobil pravico do priključitve v omrežje uporabnika sistema za števecem.

V tem primeru distribucijski operater v 15 dneh po pridobitvi pravice do priključitve končnega odjemalca s SO registrira in mu predloži pogodbo o uporabi sistema.

V primeru, da je vloga zavržena, distribucijski operater predlaga drugačne pogoje za priključitev (v kolikor je to izvedljivo) v smislu ohranitve stabilnosti, zanesljivosti in varnosti omrežja.

Izvajalec nalog distribucijskega operaterja pred priklopom opravi pregled o čemer sestavi zapisnik, v katerem opredeli rok za odpravo morebitnih nepravilnosti. V primeru, da uporabnik v zastavljenem roku iz zapisnika izvajalcu nalog distribucijskega operaterja ne dostavi dokazil o odpravi nepravilnosti (npr. kopije merilnega poročila), se takšen objekt odklopi.

Distribucijski operater lahko za FNN za SO (priključna moč < 50 kW), v 1 mesecu po prejemu popolne enostavne vloge z odločbo zavrne priključitev zaradi tehnične nezdružljivosti javnega omrežja po vključevanju novih FNN, utemeljenih varnostnih pomislov oziroma tehnične nezdružljivosti komponent sistema ali predlaga drugačne pogoje za priključitev. Če distribucijski operater ne izda odločbe in je ne vroči stranki v 1 mesecu po prejemu popolne enostavne vloge se šteje, da je končni odjemalec s SO pridobil pravico do priključitve v omrežje uporabnika sistema za števecem.

SLIKA 5:
Potek priključitve FNN za SO po enostavnem postopku.

3.6 NAČINI VKLJUČITVE V DISTRIBUCIJSKI SISTEM

Zakonodaja dopušča različne načine priključitve odjemalcev in PN ter njihovih kombinacij v omrežje. Gre za t. i. tipske sheme, ki so opisane v nadaljevanju.

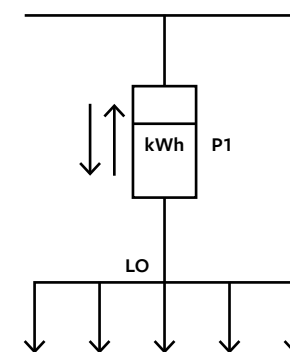
3.6.1 Tipska priključna shema za proizvodno napravo – PS.1

Najbolj poznana je splošna priključna shema PS.1. Po tej tipski shemi so priključeni gospodinski odjemalci (npr. stanovanjske hiše), pri čemer gre za samostojno neposredno vključitev odjemalca v distribucijsko omrežje. Tudi PN je lahko samostojno priključena neposredno na distribucijsko omrežje po tipski shemi PS.1 in proizvedeno EE oddaja v omrežje preko števca P2 za namene prodaje oz. prejemanje podpore za neto proizvedeno EE v obliki zagotovljenega odkupa ali obratovalne podpore, pri tem pa ni nujno, da obstaja lasten odjem proizvedene EE.

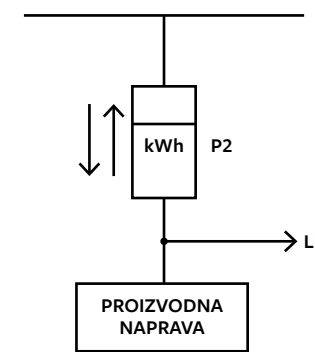
Splošna tipska shema PS.1 se lahko deli na naslednje tipe:

- **Tip A:** za odjem končnega odjemalca,
- **Tip B:** za PN ali HEE ali PEV ali podobnih naprav in
- **TIP C:** za kombinacijo obeh predhodnih namenov.

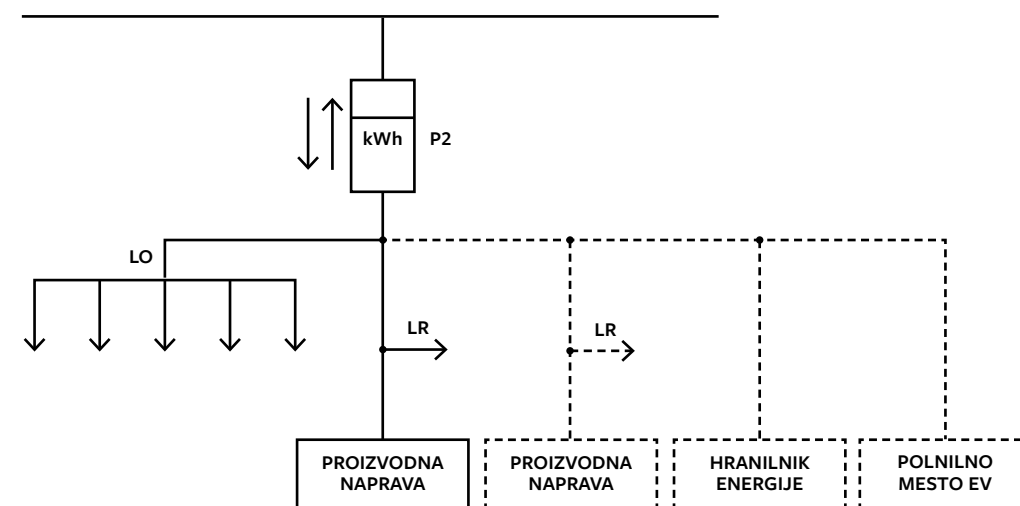
Tipi splošne priključne tipske sheme PS.1 so prikazani na spodnjih slikah.

SLIKA 6
Splošna tipska shema PS.1 – A – za odjem končnega odjemalca.

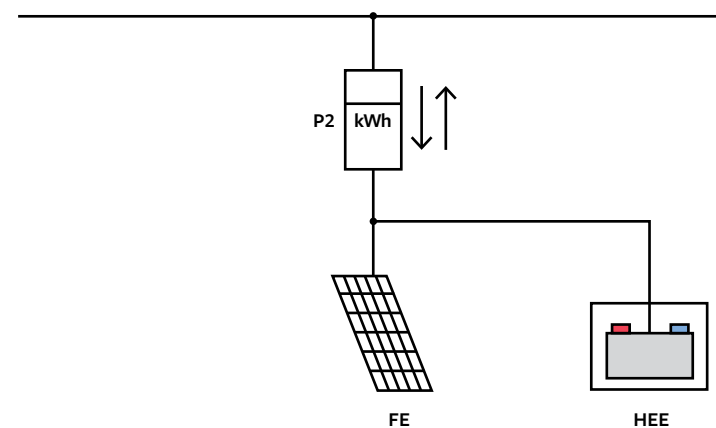

SLIKA 7
Tipska shema PS.1 – B za PN ali HEE ali PEV ali podobnih naprav.

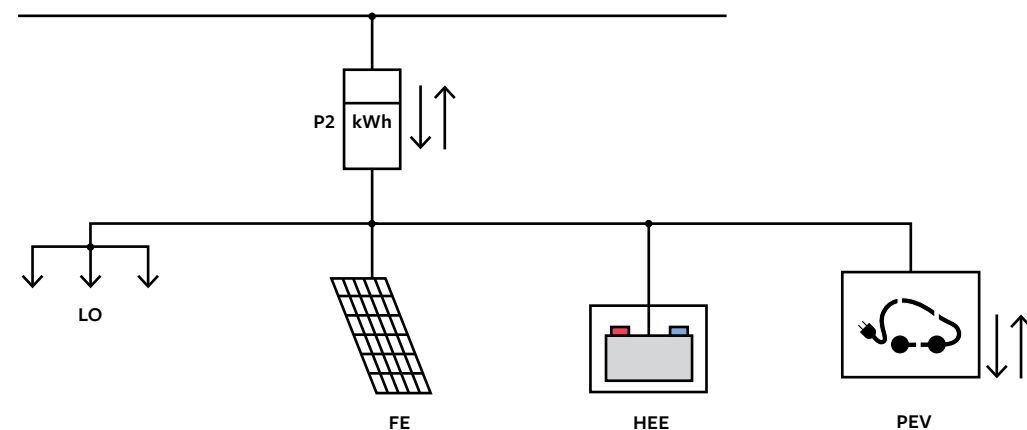

SLIKA 8
Tipska shema PS.1 – C za kombinacijo obeh predhodnih dveh namenov.

K PN je možno dodati tudi hranilnik električne energije (HEE). Spodnji sliki prikazujeta primer FNN s HEE in primer izvedbe tipske sheme PS.1 s priključkom za električno vozilo (PEV).

SLIKA 9
Tipska shema PS.1 – FNN (FE) s HEE.

SLIKA 10
Primer izvedbe tipske sheme PS.1 – FNN (FE) s HEE in s priključkom za električno vozilo (PEV).

Dopustna je razširitev omenjene sheme na več PN, hranilnikov električne energije (HEE), polnilnic za električna vozila (PEV) in lasten odjem (LO), pri tem pa mora biti lastnik PN oziroma naprav in lastnega odjema ista oseba. Slika 9 prikazuje eno izmed tipskih shem, katera ponuja možnost priključitve na primeru FNN s hranilnikom energije. Pri tem je potrebno upoštevati pogoje SONDSEE (84. člen).

Splošna tipska shema PS.1 se za PN uporablja v naslednjih primerih:

- ko je ob postavitvi PN prisoten lasten odjem ali če ni prisoten,
- ko sta lastnik PN in lastnik lastnega odjema ista pravna ali fizična oseba,
- ko lastnik PN ne bo zaprosil za podporo proizvedeni EE oziroma se strinja, da je osnova za določitev podpore izmerjena energija na števcu P2 oddana v javno omrežje in
- ko se lastnik PN strinja, da bo prejemal potrdilo o izvoru za energijo na osnovi količin EE izmerjenih na števcu P2, ki je bila oddana v javno omrežje.

Splošna tipska shema PS.1 se za HEE in polnilna mesta EV uporablja v naslednjih primerih:

- ko je ob postavitvi HEE ali polnilnega mesta EV prisoten lasten odjem ali če ni prisoten,
- ko sta lastnik HEE ali polnilnega mesta EV in lastnik lastnega odjema ista pravna ali fizična oseba,
- ko bo storitve HEE ali polnilnega mesta EV koristil samo lastnik lastnega odjema in
- ko lastnik polnilnega mesta EV ne bo želel izbrati drugega dobavitelja kot ga ima izbranega za lastni odjem.

Navidezna priključna moč odjema ali oddaje (vsota vseh priključenih PN, HEE ali polnilnih mest EV) ne sme presegati prenosne zmogljivosti priključka na javno omrežje in mora izpolnjevati enega izmed pogojev navedenih v 84. členu SONDSEE.

3.6.2 Tipska priključna shema za proizvodno napravo – PS.2

Tipska priključna shema PS.2 je namenjena za registracijo podpor za PN, sistemskih storitev, ki jih uporabniki distribucijskega sistema nudijo distribucijskemu operaterju, in posebnih storitev, ki jih uporabniki distribucijskega sistema nudijo sistemskemu operaterju, agregatorju, dobavitelju in drugim tretjim osebam.

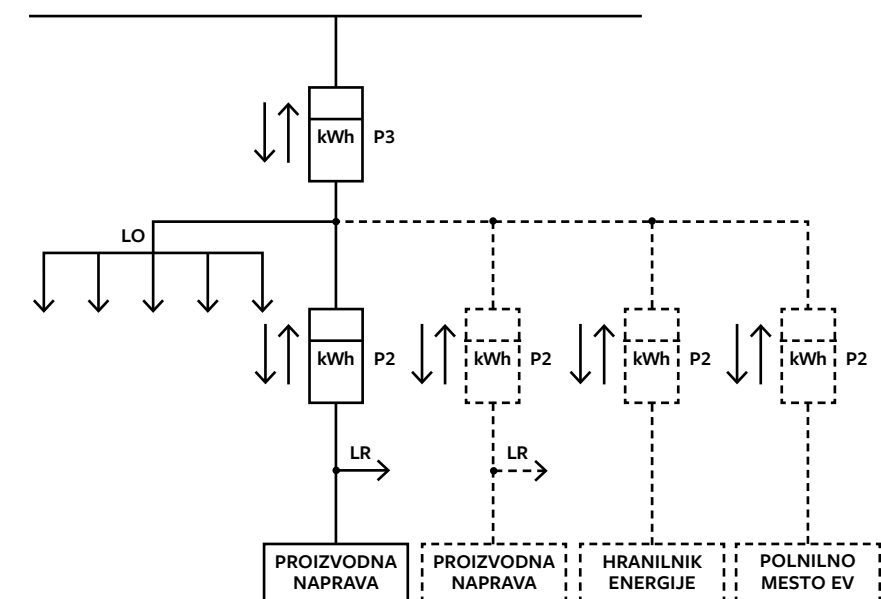
Splošna tipska priključna shema PS.2 se za PN uporablja v naslednjih primerih:

- ko je ob postavitvi PN prisoten lasten odjem,
- ko sta lastnik PN in lastnik lastnega odjema različni pravni ali/in fizični osebi, pri čemer mora lastnik lastnega odjema biti tudi lastnik merilnega mesta P3,
- ko bo lastnik PN zaprosil za podporo proizvedeni EE oziroma se ne strinja, da je osnova za določitev podpore izmerjena energija na števcu P3 oddana v javno omrežje in
- ko se lastnik PN ne strinja, da bo prejemal potrdilo o izvoru za energijo na osnovi količin EE izmerjenih na števcu P3, ki je bila oddana v javno omrežje.

Splošna tipska shema PS.2 se za HEE in polnilna mesta EV uporablja v naslednjih primerih:

- ko je ob postavitvi HEE ali polnilnega mesta EV prisoten lasten odjem,
- ko sta lastnik HEE ali polnilnega mesta EV in lastnik lastnega odjema različni pravni ali/in fizični osebi, pri čemer mora lastnik lastnega odjema biti tudi lastnik merilnega mesta P3,
- ko bo lastnik HEE ali polnilnega mesta EV storitve le-teh nudil tudi tretjim osebam in
- ko bo lastnik polnilnega mesta EV želel izbrati drugega dobavitelja kot je izbran na merilnem mestu P3.

Pri tem je potrebno upoštevati pogoje SONDSEE v 88., 89. in 90. členu SONDSEE.

SLIKA 11
Tipska shema PS.2.

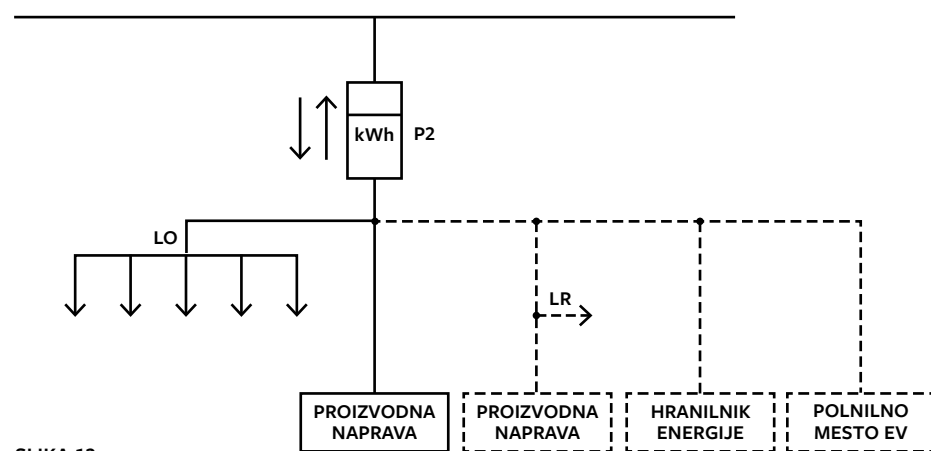
Pri tej tipski shemi je prisoten lasten odjem, tako da se del proizvedene EE porabi v notranjem omrežju, na katerega je PN priključena. Če lastnik PN ni hkrati tudi lastnik merilnega mesta odjema, mora s priključitvijo soglašati tudi lastnik objekta oz. odjemnega mesta, preko katerega se obračunava odjem objekta. Če proizvajalec izpolni pogoje za vstop v podporno shemo, je možna pridobitev obratovalne podpore ali zagotovljenega odkupa za vso neto proizvedeno EE, izmerjeno na merilnem mestu P2. Neporabljena EE se odda preko števca P3 v javno distribucijsko omrežje in se proda na trgu.

3.6.3 Tipska priključna shema za proizvodno napravo – PS.3

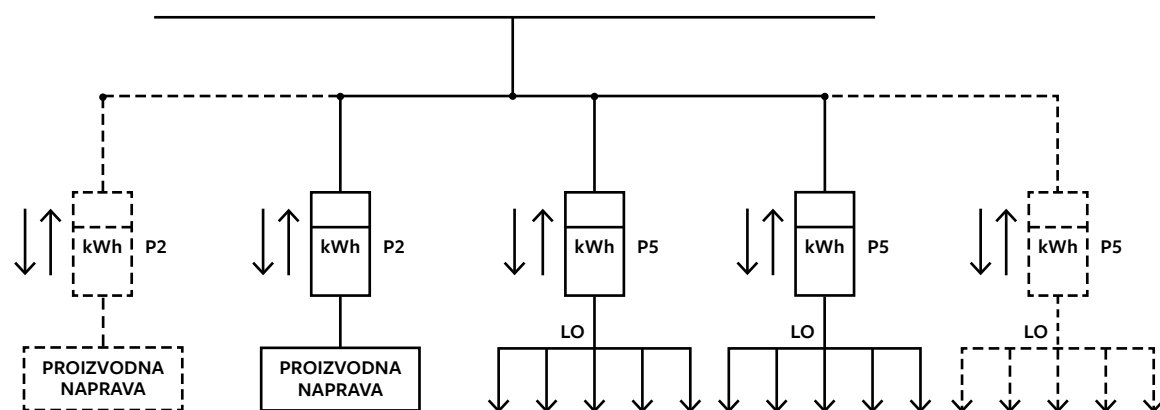
Tipska shema PS.3 se deli na naslednja tipa:

- **Tip A:** namenjena individualni samooskrbi ali
- **Tip B:** namenjena skupnostni samooskrbi z najmanj eno PN in najmanj 2 končnima odjemalcema.

Tipa tipske sheme PS.3 sta prikazana na spodnjih slikah.

SLIKA 12
Tipska shema PS.3 – A.

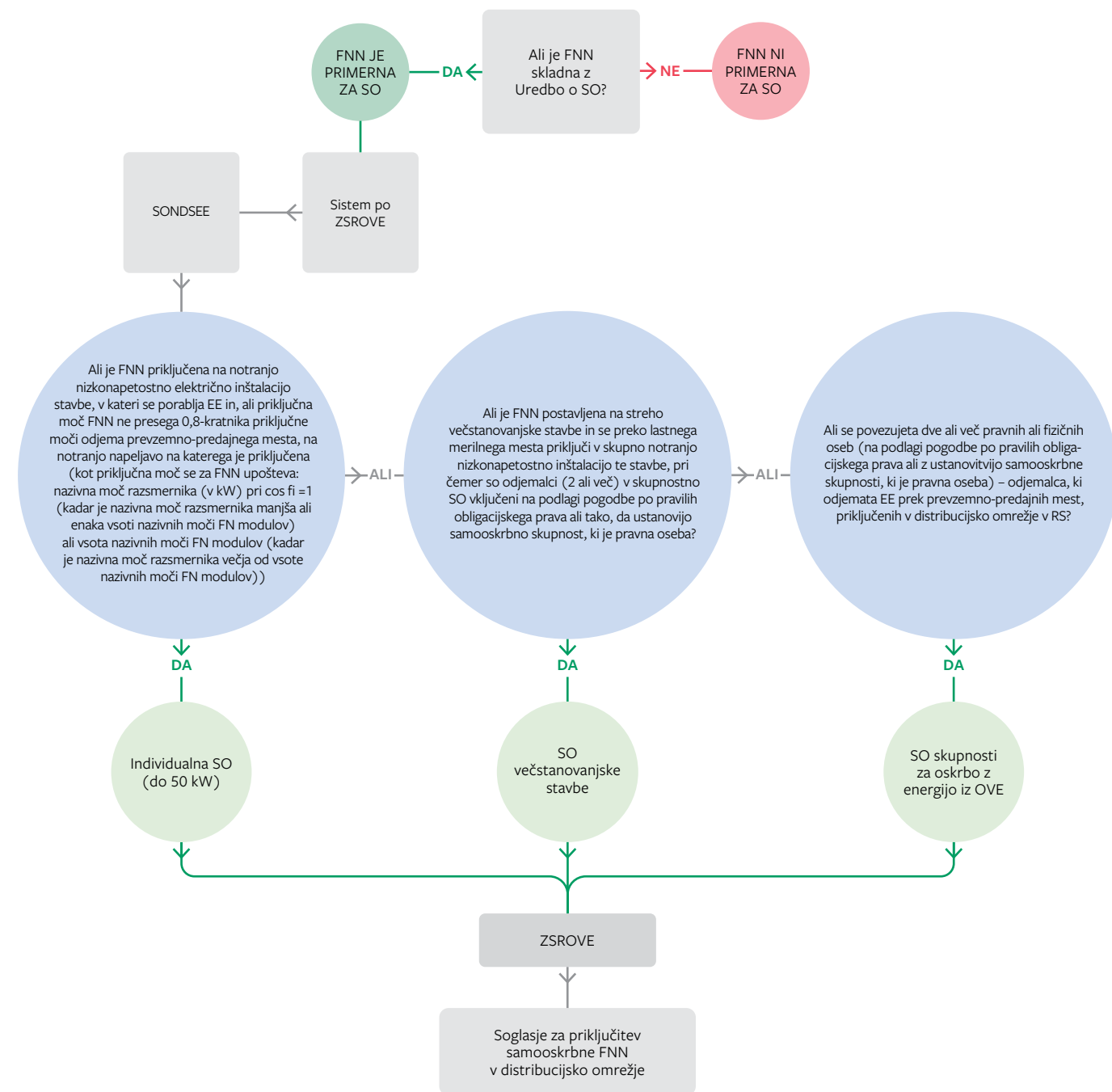
SLIKA 13
Tipska shema PS.3 – B.

Splošna tipska shema PS.3A je namenjena za priključevanje individualne samooskrbe. Uporabnik sistema je dolžan v svoji interni inštalaciji zagotoviti selektivnost vseh ustreznih predpisanih zaščit, tako da ne bo prihajajo do neželenih delovanj le-teh. Splošna tipska shema PS.3B je namenjena za priključevanje skupnostne samooskrbe, energetske skupnosti državljanov in skupnosti na področju obnovljivih virov.

Pogoj za uporabo splošne tipske sheme PS.3A za individualno samooskrbo je, da navidezna priključna moč oddaje (vsota vseh priključenih PN, HEE ali polnilnih mest EV) ne sme biti večja od 80 % priključne moči odjema na merilnem mestu, skladno s predpisi, ki urejajo samooskrbo (91. in 92. člen SONDSEE).

3.6.4 Primernost naprave za samooskrbo

Samooskrba je v skladu z Uredbo o SO proizvodjanje EE iz OVE za celotno ali delno pokrivanje lastnega odjema EE z napravo za samooskrbo (v primeru individualne samooskrbe) oziroma potreba po EE v skupnostno samooskrbo vključenih odjemalcev z napravo za samooskrbo (v primeru skupnostne samooskrbe). Spodnja slika grafično prikazuje, kdaj gre za samooskrbo.

SLIKA 14
Kdaj gre za samooskrbo?

3.6.5 Samooskrba skladno s pogoji ZSROVE in sistemom urejenim po EZ-1

S koncem leta 2024 se je zaključila možnost vstopa v t.i. način SO z neto merjenjem EE, ki je bil omogočen z Energetskim zakonom (EZ-1, 315.a člen) in Uredbo o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 17/19 in 197/20) – neveljaven predpis že vse od začetka leta 2016. Posebnosti tovrstne SO je bilo enoletno obračunsko obdobje in netiranje oddane EE s prevzeto EE v obračunskem obdobju (kWh za kWh).

Letno netiranje (letni obračun) je bil zelo učinkovit ukrep za spodbujanje investicij v FNN za SO, a ga Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU⁷⁵ **ne dopušča več**.

Lastniki FNN za SO, ki so vključeni v ta način obračuna trenutno lahko ohranjajo tovrstni način obračuna, dokler ne naredijo spremembe na FNN za SO, ki bi zahtevala izdajo novega SZP. Lahko pa prostovoljno preidejo na nov način obračuna po novi zakonodaji, ki je opisan v nadaljevanju. Prehod v obratni smeri ni mogoč.

ZSROVE ukinja letni obračun kot ga je poznal stari EZ-1 in prepušča obračun prevzete/oddane EE trgu, torej odnosu med dobaviteljem in končnim odjemalcem za SO. Kot je zapisano v V. poglavju ZSROVE, končni odjemalec z dobaviteljem sklene pogodbo o samooskrbi. To je vrsta pogodbe o dobavi EE in mora poleg obveznih sestavin, določenih z zakonom, ki ureja oskrbo z EE, vsebovati tudi določbe o odkupu EE, proizvedene v FNN za SO, ki je bila oddana v omrežje. Pogodba o samooskrbi lahko vsebuje tudi določbe o določanju obračunskih količin za potrebe obračuna dobavljene EE.

Končni odjemalec s SO lahko za proizvedeno EE sklene tudi pogodbo o nakupu EE iz OVE, vendar se mora v tem primeru registrirati za opravljanje dejavnosti proizvodnje EE.

Z Uredbo o SO so določeni podrobnejši pogoji za posamezne vrste SO, način obračuna EE in način obračuna dajatev za končne odjemalce s SO, kakor tudi pogoji za priključitev naprave za SO.

Za EE, prevzeto iz javnega omrežja, plačujejo končni odjemalci s SO omrežnino, ki je ne-izključujoča in odraža stroške in koristi SO, ter druge javne dajatve, ki se obračunavajo na količino EE, prevzete iz javnega omrežja. Končnemu odjemalcu v skupnostni samooskrbi se pri določitvi višine omrežnine upošteva obseg uporabe omrežja. Prav tako končni odjemalci s SO ne plačajo sorazmernega dela prispevka glede na priključno moč za zagotavljanje podpor proizvodnji energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz OVE. Še naprej pa velja, da za EE, oddano v omrežje, končni odjemalec s SO ne plača omrežnine in drugih javnih dajatev. Prav tako to velja za lastno proizvedeno EE iz OVE, ki je lahko tudi shranjena in ostane v njegovi stavbi. Končni odjemalec s SO za EE, prevzeto iz omrežja, ne plača prispevka na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti.

ZSROVE tudi razširja **možnost samooskrbne skupnosti OVE na celotno distribucijsko omrežje v Republiki Sloveniji**. To v praksi pomeni, da se bodo pod pogoji iz V. poglavja ZSROVE v skupnost OVE lahko povezali posamezni končni odjemalci iz distribucijskega omrežja ne glede na lokacijo FNN za SO in stavbe, ki jo želijo vključiti v samooskrbo.

Akt o metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (v nadaljevanju: Omrežninski akt) določa način obračunavanja omrežnine in sicer glede na priključno moč merilnega mesta ter na količino prevzele EE iz javnega omrežja. Trenutno sta predpisani dve sezoni

(višja sezona = november → februar; nižja sezona = marec → oktober) in pet časovnih blokov. Omrežninski akt je bil v času nastajanja tega priročnika v reviziji.

Omrežnina za moč za posamezni časovni blok se izračunava tako, da se zmnoži dogovorjeno obračunsko moč⁷⁶ posameznega bloka (v kW) z vrednostjo tarifne postavke za moč za posamezni časovni blok (EUR/kW). Mesečni znesek omrežnine za moč je seštevek vrednosti omrežnine za moč vseh nastopajočih časovnih blokov v mesecu. **Omrežnina za energijo** se izračuna kot zmnožek prevzete energije iz omrežja (v kWh) in tarifne postavke za energijo (EUR/ kWh) za posamezni časovni blok. Mesečni znesek omrežnine za energijo je seštevek vrednosti omrežnine za energijo vseh nastopajočih časovnih blokov v mesecu.

Odjemalci z nameščeno FNN za SO po sistemu letnega obračuna (net-metering) **vsak mesec plačajo omrežnino za moč glede na dogovorjeno obračunsko moč**. Omrežnina za prevzeto EE se plača le v primeru, če je količina prevzete EE iz omrežja v opazovanem koledarskem letu presega količino EE, ki je bila v tem obdobju oddana v omrežje. Takrat se omrežnina za EE izračuna kot zmnožek neto prevzete EE iz omrežja (primanjkljaj prevzete EE) in enotne tarifne postavke za omrežnino za EE.⁷⁷

3.6.6 Skupnostna samooskrba

Skupnostna samooskrba po Uredbi o SO pomeni **SO večstanovanjske stavbe in SO skupnosti za oskrbo z energijo iz OVE**, za celotno ali delno pokrivanje potreb **vsaj dveh odjemalcev, povezanih v skupnostno samooskrbo**, z eno ali več napravami za SO. **SO večstanovanjske stavbe** je samooskrba končnih odjemalcev v večstanovanjski, poslovno-stanovanjski, stanovanjsko-poslovni ali poslovni stavbi s poslovnimi prostori, ki imajo lastna prevzemno-predajna mesta, ali drugi stavbi z dvema ali več prevzemno-predajnimi mesti, priključenimi na skupno notranjo nizkonapetostno inštalacijo te stavbe. V SO večstanovanjske stavbe se lahko povežejo odjemalci, ki odjemajo EE za lastne potrebe prek dveh ali več prevzemno-predajnih mest iste večstanovanjske stavbe in ki v SO lahko vključijo tudi eno ali več prevzemno-predajnih mest, prek katerega oziroma katerih se z EE oskrbujejo skupni prostori ali skupne naprave večstanovanjske stavbe ali ki v SO vključijo dve ali več prevzemno-predajnih mest skupne rabe. V primeru SO večstanovanjske stavbe je naprava za SO prek prevzemno-predajnega mesta naprave za SO priključena na točki prehoda v razdelilni omarici iz distribucijskega omrežja v skupno notranjo nizkonapetostno inštalacijo večstanovanjske stavbe, na katero so priključena prevzemno-predajna mesta, vključena v SO te večstanovanjske stavbe. **V SO skupnosti za oskrbo z energijo iz obnovljivih virov** se lahko vključijo odjemalci, ki odjemajo EE prek prevzemno-predajnih mest, priključenih na distribucijsko omrežje v RS. V primeru samooskrbne skupnosti je naprava za SO prek prevzemno-predajnega mesta naprave za SO priključena na distribucijsko omrežje.

Skupne določbe glede skupnostne SO so sledeče. Lastnik naprave za skupnostno SO lahko prodaja svoj količinski delež proizvodnje, pri čemer se obravnava kot proizvajalec skladno z zakonom, ki ureja oskrbo z EE. **Odjemalci se v skupnostno SO vključijo na podlagi pogodbe po pravilih obligacijskega prava ali tako, da ustanovijo skupnost na področju energije iz obnovljivih virov, ki je pravna oseba, pod pogoji, določenimi v zakonu, ki ureja spodbujanje rabe obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: skupnost OVE)**. Če so odjemalci v skupnostno samooskrbo vključeni na podlagi pogodbe po pravilih obligacijskega prava, ta določa zlasti medsebojna razmerja, režim določanja ključa delitve proizvodnje, ključ delitve proizvodnje, pravice in obveznosti tretje osebe in odjemalca glede upravljanja naprave. Če je lastnik ali upravljavalec naprave za SO tretja oseba, mora biti stranka te pogodbe. Za obveznosti na podlagi te pogodbe ne velja solidarna odgovornost. Če so odjemalci v skupnostno SO

75. Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0944>)

76. Dogovorjena obračunska moč v skladu z 2. členom Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Ur. list RS, št. 146/22, 161/22, 50/23, 71/23, 117/23, 5/24, 30/24, 49/24, 107/24 in 27/25) pomeni vnaprej določeno obračunsko moč uporabnika sistema, ki ne sme biti večja od priključne moči iz soglasja za priključitev, pri čemer priključna moč iz soglasja za priključitev za potrebe določitve obračunske moči pomeni tudi moč, določeno z dejanskim omejevalcem toka na prevzemno predajnem mestu.

77. Primerjava izračuna letnega stroška omrežnine po starem in novem sistemu za povprečnega gospodinjkega odjemalca je dostopna na: https://www.uro.si/documents/d/guest/uro-clanek-izracun-letnega-zneska-omreznine-oktober-2024_2_11_2024_final.

vključeni prek skupnosti OVE, lahko vsebine iz prejšnjega stavka določa akt, ki je podlaga za ustanovitev ali delovanje skupnosti OVE, vsakokratni ključ delitve proizvodnje pa se lahko podrobneje določi tudi v ločeni pogodbi. V primeru odklopa prevzemno-predajnega mesta, vključenega v skupnostno SO skladno z določbami zakona, ki ureja oskrbo z EE, mora oseba, pooblaščen za komunikacijo z distribucijskim operaterjem v zvezi z izvajanjem skupnostne SO in za spremembe podatkov skupnostne SO, takoj sporočiti spremenjen ključ delitve proizvodnje, ki velja od odklopa naprej. Če tega ne stori, količinski delež proizvodnje, ki pripada odklopljenemu prevzemno-predajnemu mestu, pripade lastniku naprave za skupnostno SO, če je registriran kot proizvajalec skladno z zakonom, ki ureja oskrbo z EE, nasprotno pa se realizacija neodplačno upošteva v bilančni skupini ali podskupini distribucijskega operaterja za namen pokrivanja izgub.

Tipska shema za skupnostno samooskrbo (PS.3 – B) je opisana *v poglavju 3.6.3 Tipska priključna shema za proizvodno napravo – PS.3.*

3.6.7 Primeri dobrih praks skupnostne samooskrbe po tipski shemi PS.3B

Skupnostna samooskrba s FNN za SO postaja v Sloveniji vse bolj uveljavljen model za trajnostno in dostopno energetska oskrbo lokalnih skupnosti. Primer dobre prakse s skupnostno samooskrbo predstavlja občina Kanal ob Soči, ki je vzpostavila lastno energetska skupnost⁷⁸. S skupno energetska oskrbo občanom, ki so se vključili v samooskrbo, omogoča stabilnejšo oskrbo in nižje stroške EE.

Občina je najprej objavila javni razpis za sklenitev služnostne pravice na strehi javnih objektov za namestitve FNN, kar je omogočeno z 51. in 72. členom Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti⁷⁹. Slednji omogoča neposredno oddajo služnosti najugodnejšem ponudnikom, s čimer občina odpira možnost sodelovanja več ponudnikov, brez potrebe po javnem pozivu. Pogodba o ustanovitvi služnosti se sklene po metodi neposredne pogodbe, pri čemer obveznost objave namere ni potrebna. Skladno z določili 40. člena ZSROVE je lahko lastnik naprave za SO tudi tretja oseba, ki s končnim odjemalcem za SO sklene pogodbo. Pogodba ureja pravice in obveznosti tretje osebe ter končnega odjemalca glede upravljanja naprave (namestitve, obratovanje, meritve in vzdrževanje PN). Po sklenitvi služnostne pravice je bila vzpostavljena skupnostna FNN, ki deluje po tipski shemi PS3.B, ki je namenjena za priključevanje skupnostne samooskrbe, energetske skupnosti državljanov in skupnosti na področju OVE (91. člen, SONDSEE). Delitev proizvedene EE so določili glede na profile porabe posameznih gospodinjstev oziroma podjetij, s čimer so zagotovili ustrezen delež porazdelitve. Vsota delitve proizvodnje se mora definirati na **pet decimalk natančno**, pri čemer mora biti vsota vseh deležev iste skupnostne samooskrbe enaka 100,00000 %. Po ustrezni delitvi, se delež porazdelitve, posreduje distribucijskemu operaterju. Spodnja preglednica prikazuje delitev proizvodnje, ki so ga izvedli v sklopu realizacije skupnostne samooskrbe Kanal ob Soči.

78. Več primerov dobrih praks skupnostne samooskrbe je objavljenih na spletni strani Borzen – primeri dobrih praks samooskrbe – <https://borzen.si/sl-si/toc-ka-ove/strokovna-gradiva/studije-primerov>

79. Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (ZSPDSLS-1) (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23 – ZORR)

Naziv člana	Lokacija	Ključ delitve proizvodnje [%]
Občina Kanal ob Soči	Občina Kanal	4,08717
Občina Kanal ob Soči	Delavnica	0,57273
Občina Kanal ob Soči	TIC	5,49065
Občina Kanal ob Soči	Čistilna naprava Kanal	18,37887
Občina Kanal ob Soči	Čistilna naprava Deskle	13,68857
Osnovna šola Kanal	Šola	22,21628
Osnovna šola Kanal	Kuhinja	6,24977
Osnovna šola Kanal	Športna dvorana	18,00603
Kulturno društvo Svoboda Deskle	Kulturno društvo Svoboda Deskle	2,19392
Osnovna šola Deskle	OŠ Deskle	9,11601

PREGLEDNICA 11

Primer ključa delitve proizvodnje članov skupnostne samooskrbe Kanal ob Soči.

Članom skupnosti je bila določena fiksna cena EE v višini 88 €/MWh, kar omogoča stabilno in predvidljivo obračunavanje stroškov, ki ni odvisno od nihanja cen EE na trgu.

4 PRAVNO ORGANIZACIJSKI STATUSI IN DAVČNO-FINANČNI VIDIK

80. Fizična oseba s statusom n.d.d.k. z velikostnimi omejitvami za PN kot to določa 19. člen Uredbe o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji (Uradni list RS, št. 57/15, 36/18, 151/22 in 4/25).

81. V Register fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost proizvodnje EE (REZ), se vpišejo osebe, ki želijo v pravnem položaju zasebnika opravljati dejavnost proizvodnje EE, dejavnost pa opravljajo le z eno PN na OVE ali SPTE z nazivno močjo do 50 kW. Več o tem: https://www.ajpes.si/Registri/Drugi_registri/Proizvajalci_elektricne_energije/Splosno.

82. Kot določa Uredba o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji, morate pri opravljanju dopolnilnih dejavnostih na kmetiji izpolnjevati dva osnovna pogoja: 1. kmetija mora imeti v uporabi najmanj 1 ha primerljivih kmetijskih površin ali najmanj 10 čebeljih družin; 2. letni dohodek iz dopolnilnih dejavnosti na kmetiji ne sme presegati 3 povprečnih letnih plač na zaposlenega v RS v preteklem letu oz. 5 povprečnih letnih plač na območju z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost.

Lastniki FNN imajo lahko različne pravno organizacijske statute. Pravnoorganizacijski status vpliva na davčno-finančni vidik, ki je poleg tega odvisen še od drugih dejavnikov, kot so velikost PN, ostale dejavnosti, ki se opravljajo itd.

Investitorji v FNN so lahko tako pravne kot tudi fizične osebe, pri čemer pa pravno organizacijski status investitorja vpliva tudi na finančno-davčni vidik.

Najpogostejše pravno organizacijske oblike, ki so vključene v izvajanje investicije v FNN so:

- fizične osebe (samo v primeru SO),
- nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji (n.d.d.k.)⁸⁰,
- fizične osebe, vpisane v register fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost proizvodnje EE (REZ)⁸¹. Gre za fizične osebe, ki želijo v pravnem položaju zasebnika opravljati dejavnost proizvodnje EE, dejavnost pa opravljajo le **z eno FNN z nazivno močjo do 50 kW**. Fizične osebe, vpisane v register, imajo možnost vstopa v podporno shemo oziroma prodaje EE. Registrirana dejavnost je pogoj za zakonito prodajo EE oziroma izdajo računov,
- samostojni podjetniki (s. p.),
- družbe z omejeno odgovornostjo (d. o. o.), delniške družbe (d. d.), ostale, manj pogoste oblike družb (d. n. o, k. d. ...),
- zadruga (z.o.o.) in
- zavodi (javni in zasebni).

V spodnji preglednici je predstavljenih nekaj primerov najpogostejših pravno organizacijskih statusov in značilnosti, ki so za njih pomembne in relevantne pri investicijah v FNN.

Pravno organizacijski status	Fizična oseba, ZAPOSLEN	Fizična oseba, UPOKOJENEC	Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji (n.d.d.k.); DOPOLNILNA DEJAVNOST NA KMETIJI ⁸²
Davčna stopnja	Dobava in montaža FNN je obdavčena po nižji stopnji DDV (9,5 % DDV), če je zaračunana neposredno investitorju, ob pogoju, da se montira na stan. objekt, ki je del socialne politike (stanovanje je del socialne politike, če v večstanovanjski stavbi ne presega 120 m² ali v enostanovanjski stavbi ne presega 250 m² uporabne površine stan. objekta), in predstavlja pripadajoči del takega objekta, in sicer ne glede na to, ali FNN nadomesti strešno kritino ali ne in zaradi namestitve FNN stan. objekt ne spremeni namembnosti. Gradbeni elementi ali inštalacije, naprave in oprema mora biti v lasti lastnikov stanovanjskega objekta. Pri tem je pomembno še, da se storitev uvršča pod šifro F standardne klasifikacije dejavnosti - F/GRADBENIŠTVO. Podrobneje Tehnična smernica TSG-V-006:2022 za razvrščanje objektov, FNN klasificira med elektrarne in druge energetske objekte – 23021 in so kot take obdavčene po splošni stopnji DDV. Če gre za dobavo in montažo FNN, ki ne predstavlja pripadajočega dela stan. objekta (jo je mogoče odstraniti brez uničenja strehe ali spremembe zgradbe oziroma ni trajno spojena z nepremičnino), je dobava in montaža FNN obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV). Če davčni zavezanec dobavi le FNN (brez montaže), ni opravljena storitev, temveč dobava blaga, ki je obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV)⁸³.	Dobava in montaža FNN je obdavčena po nižji stopnji DDV (9,5 % DDV), če je zaračunana neposredno investitorju, ob pogoju, da se montira na stan. objekt, ki je del socialne politike (stanovanje je del socialne politike, če v večstanovanjski stavbi ne presega 120 m² ali v enostanovanjski stavbi ne presega 250 m² uporabne površine stan. objekta), in predstavlja pripadajoči del takega objekta, in sicer ne glede na to, ali FNN nadomesti strešno kritino ali ne in zaradi namestitve FNN stan. objekt ne spremeni namembnosti. Gradbeni elementi ali inštalacije, naprave in oprema mora biti v lasti lastnikov stan. objekta. Pri tem je pomembno še, da se storitev uvršča pod šifro F standardne klasifikacije dejavnosti - F/GRADBENIŠTVO. Podrobneje Tehnična smernica TSG-V-006:2022 za razvrščanje objektov, FNN klasificira med elektrarne in druge energetske objekte – 23021 in so kot take obdavčene po splošni stopnji DDV. Če gre za dobavo in montažo FNN, ki ne predstavlja pripadajočega dela stan. objekta (jo je mogoče odstraniti brez uničenja strehe ali spremembe zgradbe oziroma ni trajno spojena z nepremičnino), je dobava in montaža FNN obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV). Če davčni zavezanec dobavi le FNN (brez montaže), ni opravljena storitev, temveč dobava blaga, ki je obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV)⁸³.	Nosilci so zavezanci k plačilu davka od dohodkov iz dejavnosti, pod kar se šteje dohodek brez znižanj, povečanj in davčnih olajšav, kot je izkazan v davčnem obračunu akontacije dohodnine. Zavezanec lahko davčno osnovo ob upoštevanju pogojev ugotavlja tudi z upoštevanjem normiranih odhodkov. Dobava in montaža FNN je obdavčena po nižji stopnji DDV (9,5 % DDV), če je zaračunana neposredno investitorju, ob pogoju, da se montira na stan. objekt, ki je del socialne politike (stanovanje je del socialne politike, če v večstanovanjski stavbi ne presega 120 m² ali v enostanovanjski stavbi ne presega 250 m² uporabne površine stan. objekta), in predstavlja pripadajoči del takega objekta, in sicer ne glede na to, ali FNN nadomesti strešno kritino ali ne in zaradi namestitve FNN stan. objekt ne spremeni namembnosti. Gradbeni elementi ali inštalacije, naprave in oprema mora biti v lasti lastnikov stan. objekta. Pri tem je pomembno še, da se storitev uvršča pod šifro F standardne klasifikacije dejavnosti - F/GRADBENIŠTVO. Podrobneje Tehnična smernica TSG-V-006:2022 za razvrščanje objektov, FNN klasificira med elektrarne in druge energetske objekte – 23021 in so kot take obdavčene po splošni stopnji DDV. Če gre za dobavo in montažo FNN, ki ne predstavlja pripadajočega dela stan. objekta (jo je mogoče odstraniti brez uničenja strehe ali spremembe zgradbe oziroma ni trajno spojena z nepremičnino), je dobava in montaža FNN obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV). Če davčni zavezanec dobavi le FNN (brez montaže), ni opravljena storitev, temveč dobava blaga, ki je obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV)⁸³.

Pravno organizacijski status	Fizična oseba, ZAPOSLEN	Fizična oseba, UPOKOJENEC	Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji (n.d.d.k.); DOPOLNILNA DEJAVNOST NA KMETIJI ⁸²
Dohodninska osnova	Prihodek od prodane EE se šteje v dohodninsko osnovo	Kadar upokojenec npr. s svojo samooskrbno FNN ne ustvarja dobička, se mu slednje ne šteje v dohodninsko osnovo. V primeru prodaje EE pa prihodek vpliva na plačilo dohodnine, saj se tovrstni dohodek šteje kot dohodek iz drugega pravnega razmerja. ⁸⁴	Gre v prihodek dopolnilne dejavnosti (koliko gre v kmetijsko dejavnost in koliko v osebno uporabo – od tega sta odvisna tudi DDV in amortizacija). Najpogostejše: 30/70 %. Dohodki, prejeti v okviru opravljanja te dejavnosti, se štejejo za dohodek iz dejavnosti. Za ugotavljanje davčne osnove obstajata dva načina. ⁸⁵
Potreba po registraciji dejavnosti	Če oseba prodaja EE, mora imeti registrirano dejavnost (npr. biti vpisana v REZ – Register fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost proizvodnje EE).	Če bi upokojenec želel viške EE tudi prodajati, mora imeti registrirano dejavnost (npr. biti vpisan v REZ – Register fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost proizvodnje EE).	Dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji ⁸⁶ (proizvodnja in prodaja EE iz OVE)
Višina minimalnih mesečnih stroškov (leto 2025) ⁸⁷	/	Prispevek za zavarovanje za primer invalidnosti ali smrti po stopnji 8,85 odstotka od zneska izplačila	/

83. FURS. (julij 2025). Davek na dodano vrednost. Stopnje DDV. Dostopno na: https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.fu.gov.si%2Ffileadmin%2FInternet%2FDavki_in_druge_dajave%2FPodrocja%2FDavek_na_dodano_vrednost%2FOpis%2FStopnje_DDV.docx&wdOrigin=BROWSELINK

84. Prihodek v polletju koledarskega leta ne sme presegati treh povprečnih neto plač v RS iz preteklega koledarskega leta.

85. Nosilec dopolnilne dejavnosti se z davčnega stališča obravnava kot fizična oseba z dejavnostjo, zato je tudi dohodek iz tega naslova obdavčen na ta način (ne po katastrskem dohodku). Davčna osnova se lahko ugotavlja na dva načina: z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov ((na podlagi vodenja knjigovodstva se izračuna dohodninska osnova in dohodnina odmeri po dohodninski lestvici v informativnem izračunu (skupaj z drugimi dohodki); od ugotovljene davčne osnove, tj. dobička, morajo zavezanci plačati akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti. Pri izračunu akontacije dohodnine se upoštevajo stopnje dohodnine iz davčne lestvice), z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov ((od ustvarjenih prihodkov (iz evidence prihodkov dejavnosti) se odšteje normirane odhodke v višini deleža prihodkov po lestvici; dohodnina od dohodka iz dejavnosti se od izračunane osnove odmeri po 20 % davčni stopnji in se šteje kot dokončen davek); zavezanci ugotovijo davčno osnovo na način, da od ustvarjenih prihodkov odštejejo normirane odhodke v višini 80 % prihodkov, dohodnina od dohodka iz dejavnosti se odmeri po 20 % davčni stopnji in se šteje kot dokončen davek). Po ZDoh-2 lahko normirane odhodke uveljavljajo tisti nosilci dopolnilne dejavnosti, ki: začenjajo z opravljanjem dejav-

nosti – za 2 leti, če je začel z opravljanjem dejavnosti v zadnjih šestih mesecih prvega leta, ne glede na prihodek, v davčnem letu pred tem davčnim letom ne presežejo 50.000 EUR prihodkov iz dejavnosti ali povprečje prihodkov iz dejavnosti dveh zaporednih predhodnih let ne presega 150.000 EUR.

86. Za opravljanje dopolnilne dejavnosti mora nosilec dejavnosti pridobiti dovoljenje, ki ga na njegovo zahtevo izda krajevno pristojna upravna enota. Stroški postopka znašajo 18,10 EUR. Dostopno na: <https://e-uprava.gov.si/podrocja/vloge/vloga.html?id=595&lang-si>

87. V znesek niso všteti stroški za FNN.

88. Novoustanovljeni d. o. o.: Osnovni kapital mora znašati vsaj 7.500 EUR, vsak osnovni vložek pa najmanj 50 EUR. Osnovni vložek je lahko zagotovljen v denarju ali kot stvarni vložek ali stvarni prevzem. Kot stvarni vložek se lahko zagotovijo premičnine in nepremičnine, pravice in podjetje ali del podjetja. Za stvarni vložek se šteje tudi plačilo za premoženjske predmete, ki jih je družba prevzela in jih prišteje družbenikove-mu vložku. Če se za ustanovitev družbe zagotovijo tudi stvarni vložki, morajo družbeniki pred prijavo za vpis v register sestaviti in podpisati poročilo o stvarnih vložkih. Novoustanovljeni d. o. o. običajno ni zavezanec za DDV, kar pomeni, da si ne poračunava DDV. Mali davčni zavezan-ci so oproščeni obračunavanja DDV. Obstoječi d. o. o. ima že urejeno poslovanje, kar pomeni, da ni bistvenega povečanja stroškov.

89. d.d: Najnižji znesek osnovnega kapitala je 25.000 EUR, najnižji nominalni znesek delnice je 1 EUR. Višji nominalni zneski se morajo glasiti na večkratnik 1 EUR-a. Delnice se lahko vplačujejo v denarju ali s stvarnimi vložki ali pa s stvarnim prevzemom (družba prevzame sedanje ali prihodnje obrate ali druge

premoženjske predmete), vendar mora biti vsaj tretjina osnovnega kapitala plačana v denarju.

90. Osnovni kapital za ustanovitev evropske zadruge ne sme biti manjši od 30.000 EUR.

91. Če je s.p. DDV zavezanec, se pri določenih transakcijah uporablja obrnjena davčna obveznost po 76.a členu ZDDV-1.

92. Če kot fizična oseba kupiš FNN in jo namestiš na stanovanjsko stavbo, plačaš 9,5 % DDV, če pa ustanoviš s. p., lahko SE kot ustanovni kapital preneseš na pravno osebo.

93. FURS. (julij 2025). Davek na dodano vrednost. Stopnje DDV. Dostopno na: https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.fu.gov.si%2Ffileadmin%2FInternet%2FDavki_in_druge_dajave%2FPodrocja%2FDavek_na_dodano_vrednost%2FOpis%2FStopnje_DDV.docx&wdOrigin=BROWSELINK

94. Upoštevati je treba trenutno veljavno dohodninsko lestvico. **Za leto 2025** (če neto letna davčna osnova v evrih znaša): do višine 9.210,26 EUR po 16 %; nad 9.210,26 EUR do 27.089,00 EUR po 26 %; nad 27.089,00 EUR do 54.178,00 EUR po stopnji 33 %; nad 54.178,00 EUR do 78.016,32 EUR po stopnji 39 %; nad 78.016,32 EUR pa po stopnji 50 %. V primeru rednega s. p.-ja se lahko uveljavljajo tudi davčne olajšave (splošna olajšava, posebne osebne olajšave, posebne olajšave za vzdrževane osebe).

95. V znesek niso všteti stroški za FNN.

96. Osnova za minimalne prispevke za s.p. predstavlja 60 % povprečne bruto plače. Prispevki se spreminjajo vsako leto, običajno januarja, glede na novo povprečno plačo. Pomembno je redno spremljati objave FURS in ZZZS. Višini

prispevkov sta enaki tako za navaden s.p. kot za normiran s.p..

97. V primeru popoldanskega s.p. je višina minimalnih stroškov določena kot pavšalni prispevek za zdravstveno zavarovanje in dolgotrajno oskrbo ter pokojninsko in invalidsko zavarovanje (za primer poškodbe pri delu in poklice bolezni za primer invalidnosti ali smrti, ki bi bila posledica poklicne bolezni ali poškodbe pri delu).

98. Popoldanski s.p. je oblika samostojnega podjetništva, ki jo odpre oseba, ki je že zaposlena za polni delovni čas pri drugem delodajalcu. Ker so ti zavarovani že prek zaposlitve, imajo popoldanski s.p.-ji precej nižjo finančno obremenitev. Prispevki so pavšalni, ne glede na zaslužek, in jih določa država. Popoldanski s.p. jih plačuje vsak mesec, tudi če nima prihodkov.

Pravno organizacijski status	NAVADNI s.p.	NORMIRANI s.p.	Gospodarske družbe ^{88, 89} DAVČNI ZAVEZANEC (d.d., d.o.o.)	ZADRUGA ⁹⁰
Davčna stopnja ⁹¹	Od 16 do 50 % (glede na davčno lestvico) ⁹² Dobava in montaža FNN je obdavčena po nižji stopnji DDV (9,5 % DDV), če je zaračunana neposredno investitorju, ob pogoju, da se montira na stan. objekt, ki je del socialne politike (stanovanje je del socialne politike, če v večstanovanjski stavbi ne presega 120 m² ali v enostanovanjski stavbi ne presega 250 m² uporabne površine stan. objekta), in predstavlja pripadajoči del takega objekta, in sicer ne glede na to, ali FNN nadomesti strešno kritino ali ne in zaradi namestitve FNN stan. objekt ne spremeni namembnosti. Gradbeni elementi ali inštalacije, naprave in oprema mora biti v lasti lastnikov stan. objekta. Pri tem je pomembno še, da se storitev uvršča pod šifro F standardne klasifikacije dejavnosti – F/GRADBENIŠTVO. Podrobneje Tehnična smernica TSG-V-006:2022 za razvrščanje objektov, FNN klasificira med elektrarne in druge energetske objekte – 23021 in so kot take obdavčene po splošni stopnji DDV. Če gre za dobavo in montažo FNN, ki ne predstavlja pripadajočega dela stan. objekta (jo je mogoče odstraniti brez uničenja strehe ali spremembe zgradbe oziroma ni trajno spojena z nepremičnino), je dobava in montaža FNN obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV). Če davčni zavezanec dobavi le FNN (brez montaže), ni opravljena storitev, temveč dobava blaga, ki je obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV) ⁹³ . Obračun DDV je pri davčnih zavezancih predmet obrnjene davčne obveznosti po 76.a členu ZDDV-1 (skladno s tem členom mora DDV plačati davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, kateremu se opravijo naslednje dobave: gradbena dela, vključno s popravili, čiščenjem, vzdrževanjem, rekonstrukcijo in rušenjem v zvezi z nepremičninami).	Dobava in montaža FNN je obdavčena po nižji stopnji DDV (9,5 % DDV), če je zaračunana neposredno investitorju, ob pogoju, da se montira na stan. objekt, ki je del socialne politike (stanovanje je del socialne politike, če v večstanovanjski stavbi ne presega 120 m² ali v enostanovanjski stavbi ne presega 250 m² uporabne površine stan. objekta), in predstavlja pripadajoči del takega objekta, in sicer ne glede na to, ali FNN nadomesti strešno kritino ali ne in zaradi namestitve FNN stan. objekt ne spremeni namembnosti. Gradbeni elementi ali inštalacije, naprave in oprema mora biti v lasti lastnikov stan. objekta. Pri tem je pomembno še, da se storitev uvršča pod šifro F standardne klasifikacije dejavnosti – F/GRADBENIŠTVO. Podrobneje Tehnična smernica TSG-V-006:2022 za razvrščanje objektov, FNN klasificira med elektrarne in druge energetske objekte – 23021 in so kot take obdavčene po splošni stopnji DDV. Če gre za dobavo in montažo FNN, ki ne predstavlja pripadajočega dela stan. objekta (jo je mogoče odstraniti brez uničenja strehe ali spremembe zgradbe oziroma ni trajno spojena z nepremičnino), je dobava in montaža FNN obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV). Če davčni zavezanec dobavi le FNN (brez montaže), ni opravljena storitev, temveč dobava blaga, ki je obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV) ⁹³ . Obračun DDV je pri davčnih zavezancih predmet obrnjene davčne obveznosti po 76.a členu ZDDV-1 (skladno s tem členom mora DDV plačati davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, kateremu se opravijo naslednje dobave: gradbena dela, vključno s popravili, čiščenjem, vzdrževanjem, rekonstrukcijo in rušenjem v zvezi z nepremičninami).	Če gre za dobavo in montažo FNN, ki ne predstavlja pripadajočega dela stan. objekta (jo je mogoče odstraniti brez uničenja strehe ali spremembe zgradbe oziroma ni trajno spojena z nepremičnino), je dobava in montaža FNN obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV). Če davčni zavezanec dobavi le FNN (brez montaže), ni opravljena storitev, temveč dobava blaga, ki je obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV) ⁹³ . Obračun DDV je pri davčnih zavezancih predmet obrnjene davčne obveznosti po 76.a členu ZDDV-1 (skladno s tem členom mora DDV plačati davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, kateremu se opravijo naslednje dobave: gradbena dela, vključno s popravili, čiščenjem, vzdrževanjem, rekonstrukcijo in rušenjem v zvezi z nepremičninami).	Če gre za dobavo in montažo FNN, ki ne predstavlja pripadajočega dela stan. objekta (jo je mogoče odstraniti brez uničenja strehe ali spremembe zgradbe oziroma ni trajno spojena z nepremičnino), je dobava in montaža FNN obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV). Če davčni zavezanec dobavi le FNN (brez montaže), ni opravljena storitev, temveč dobava blaga, ki je obdavčena po splošni stopnji DDV (22 % DDV) ⁹³ . Obračun DDV je pri davčnih zavezancih predmet obrnjene davčne obveznosti po 76.a členu ZDDV-1 (skladno s tem členom mora DDV plačati davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, kateremu se opravijo naslednje dobave: gradbena dela, vključno s popravili, čiščenjem, vzdrževanjem, rekonstrukcijo in rušenjem v zvezi z nepremičninami).
Dohodninska osnova	Prihodek od prodane EE se šteje v dohodninsko osnovo ⁹⁴ .	4% efektivne stopnje prihodkov (od ustvarjenega prometa).	/	/
Potreba po registraciji dejavnosti	Registrirana dejavnost: dejavnost proizvodnje EE.	Registrirana dejavnost: dejavnost proizvodnje EE.	Registrirana dejavnost: dejavnost proizvodnje EE.	Registrirana dejavnost: dejavnost proizvodnje EE.
Višina minimalnih mesečnih stroškov (leto 2025) ⁹⁵	Minimalni prispevki za s.p. (prispevki za PIZ, ZZ, starš. varstvo, zaposlovanje, dolgotrajno oskrbo (september 2025)): 614,83 € ⁹⁶ Popoldanski s.p. ^{97, 98} (prispevki za PIZ, ZZ, dolgotrajno oskrbo (april-december 2025)): 105,75 €	Minimalni prispevki za s.p. (prispevki za PIZ, ZZ, starš. varstvo, zaposlovanje, dolgotrajno oskrbo (september 2025)): 614,83 € ⁹⁶ Popoldanski s.p. ^{97, 98} (prispevki za PIZ, ZZ, dolgotrajno oskrbo (april-december 2025)): 105,75 €	Obratovalni stroški (banka, računovodstvo).	Obratovalni stroški (banka, računovodstvo).

PREGLEDNICA 12

Primeri najpogostejših pravno organizacijskih statusov in značilnosti, ki so relevantne pri investicijah v FNN.

Končna odločitev naj temelji na presoji vašega konkretnega finančnega položaja (zaposlen, upokojenec, drugi prihodki in dejavnosti, aktivna kmetija, že lastnik podjetja). Priporočamo, da se o tem posvetujete s svojim finančnim ali davčnim svetovalcem.

5 SOFINANCIRANJE, PRODAJA IN PODPORE ZA PROIZVEDENO ELEKTRIČNO ENERGIJO

5.1 NEPOVRATNA SREDSTVA IN SOFINANCIRANJE TER KREDITIRANJE

Agencija za energijo (v nadaljevanju: **AGEN**) – podpira ukrepe za zmanjšanje rabe energije, energetske sanacije stavb, uvedbo naprednih tehnologij v energetiki ter projekte za pospeševanje uporabe sončne, vetrne, hidro in geotermalne energije, z namenom doseganja trajnostnih energetske ciljev in prehoda v nizkoogljično družbo. AGEN je skladno s 23. členom ZSROVE obvezana objaviti javni poziv investitorjem in promotorjem k prijavi projektov PN OVE in SPTE za vstop v podporno shemo. Javne pozive AGEN izvede v dvokrožnem konkurenčnem postopku v okviru določil iz dolgoročnega časovnega načrta za doseganje ciljev spodbujanja proizvodnje in rabe obnovljivih virov, ki ga v skladu z 19. členom ZSROVE sprejme Vlada RS.

Banke – nekatere banke v svojih programih poleg klasičnih kreditov ponujajo tudi namenske kredite, ki so namenjeni investicijam v ukrepe učinkovite rabe energije ali rabe OVE.

Borzen, operater trga z elektriko, d.o.o. (Center za podpore) – zagotavlja nepovratna sredstva in financiranje za projekte, ki spodbujajo rabo OVE, učinkovito rabo energije in trajnostno energetiko. Družba Borzen, d.o.o. skladno z zakonodajo ter objavljenimi javnimi pozivi, investitorjem v OVE (pravne in fizične osebe) omogoča dodelitev neposrednih nepovratnih sredstev za investicije v nove PN za proizvodnjo električne in toplotne energije iz OVE ter za hranilnike električne energije in toplote v kombinaciji s proizvodnjo energije (naložbena pomoč za PN, hranilnike ali kombinacijo obojega). Center za podpore je prav tako operativni izvajalec podporne sheme za proizvodnjo elektrike iz OVE in SPTE⁹⁹.

Eko sklad – osnovna dejavnost Eko sklada je ugodno kreditiranje različnih naložb varstva okolja po obrestnih merah, nižjih od tržnih. Sklad spodbuja razvoj na področju varstva okolja z dajanjem kreditov oziroma poroštev za okoljske naložbe in z drugimi oblikami pomoči. Sklad spodbuja naložbe, ki so skladne z nacionalnim programom varstva okolja in z okoljsko politiko Evropske unije. Krediti Eko sklada so namenjeni fizičnim in pravnim osebam ter samostojnim podjetnikom. Eko sklad spodbuja okoljske naložbe tudi s programi nepovratnih finančnih spodbud¹⁰⁰.

Energetska podjetja – zagotavljajo nepovratna sredstva in financiranje za projekte, ki spodbujajo trajnostno rabo energije, prehod na OVE ter izboljšanje energetske učinkovitosti. Energetska podjetja pogosto ponujajo finančno podporo za ukrepe, kot so energetske prenovne stavb, namestitve toplotnih črpalk, vgradnja FNN ter optimizacija rabe energije pri končnih odjemalcih.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja – nepovratna sredstva¹⁰¹ so namenjena podpiranju trajnostnega razvoja na podeželju, izboljšanju konkurenčnosti v kmetijstvu, gozdarstvu in prehranski industriji ter ohranjanju naravnih virov. Sredstva se dodeljujejo za naložbe v modernizacijo kmetijskih gospodarstev, predelavo in trženje kmetijskih proizvodov, razvoj gozdarske infrastrukture ter projekte varstva okolja in biotske raznovrstnosti.

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo – letno pripravlja in objavlja javne razpise za sofinanciranje investicijskih projektov¹⁰² na področju URE in OVE, ki so sofinancirani iz državnega proračuna, evropskih in drugih skladov. Sektor pokriva aktivnosti s področja trajnostne rabe energije iz programa za črpanje kohezijskih sredstev.

^{99.} Več o nepovratnih sredstvih: <https://borzen.si/sl-si/podpore-za-zeleno-investicije> in o podporni shemi: <https://borzen.si/sl-si/podpore-za-proizvodnjo-elektrike>

^{100.} Javni razpisi so na voljo: <https://www.ekosklad.si/>.

^{101.} Javni razpisi so na voljo: <https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-kmetijstvo-gozdarstvo-in-prehrano/javne-objave/>.

^{102.} Javni razpisi so na voljo: <https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/?status=ongoing&titleref=&publisher%5B%5D=3753&type=&year=0&nrOfItems=20>.

Občine – zagotavljajo nepovratna sredstva in financiranje za projekte, ki spodbujajo trajnostni razvoj, energetska učinkovitost, varstvo okolja in izboljšanje kakovosti življenja na lokalni ravni. Ta sredstva so namenjena različnim naložbam, kot so energetske prenove javnih in stanovanjskih stavb, razvoj trajnostne infrastrukture (npr. polnilnice za električna vozila), obnova zelenih površin, izboljšanje ravnanja z odpadki in zaščita naravnih virov itd.

Podjetniški sklad – Slovenski podjetniški sklad vsako leto razpisuje državne pomoči v obliki ugodnih kreditov, garancij ali lastniškega financiranja za razvojno-širitvene investicije mikro, malih in srednje velikih podjetij v Sloveniji¹⁰³.

5.2 PODPORNA SHEMA PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OVE IN SPTE

Sistem podpor je instrument državne pomoči, ki z višjimi odkupnimi cenami omogoča realizacijo investicij za proizvodnjo EE iz OVE in SPTE, potrebnih za doseg državnih ciljev glede deleža rabe OVE v bruto končni rabi energije, skladno z ZSROVE ter Uredbo o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom (v nadaljevanju: Uredba o podporah EE, proizvedeni iz OVE in v SPTE)¹⁰⁴. Center za podpore družbe Borzen upravlja omenjeni sistem državnih subvencij ter je odgovoren za ustrezno izplačevanje podpor proizvodnim enotam, ki so vključene v sistem podpor.

5.2.1 Sistem podpor

Če stroški proizvodnje EE iz OVE ali iz soproizvodnje z visokim izkoristkom, toplote za ogrevanje in hlajenje ter pogonskih tekočih in plinastih biogoriv iz OVE, odvečne toplote in vodika, vključno z normalnim tržnim donosom na vložena sredstva, presegajo ceno energije, ki jo je za tovrstno energijo mogoče doseči na trgu, se proizvajalcem za to energijo iz naprav z veljavno deklaracijo lahko **dodelijo podpore** v skladu z ZSROVE.

Predpogoj je uspešno kandidiranje (pridobitev sklepa o izbiri projekta) na javnem pozivu AGEN. Višina podpore se določi po načelu stroškovne učinkovitosti, da se zagotavljata spodbujanje rabe OVE in učinkovita raba energije.

V podporno shemo vstopajo PN, ki jim je dodeljena podpora na podlagi javnega poziva oziroma razpisa, ki ga objavi AGEN. V okviru poziva bodo projekti lahko izbrani glede na dovoljeno povečanje obsega sredstev za podpore v naslednjem letu, skladnosti projekta z načrtom delovanja podporne sheme za doseganje ciljev iz državnega akcijskega načrta za izrabo OVE in ponujene cene za proizvedeno EE, ki jo bo proizvajalec skupaj s predvideno količino proizvodnje opredelil ob prijavi na javni poziv. Do pridobitve podpor so upravičeni proizvajalci EE, proizvedene v novih, pretežno novih, obnovljenih PN OVE in SPTE, ter proizvajalci EE, proizvedene v PN na lesno biomaso, ki ne izpolnjujejo več pogojev za prvi vstop v podporno shemo, vendar so vanjo ponovno uvrščeni na podlagi prijave na javni poziv AGEN, ker stroški proizvodnje EE v teh PN presegajo referenčno tržno ceno EE in izpolnjujejo druge pogoje. Do pridobitve podpor so upravičeni proizvajalci EE za EE, proizvedeno v PN OVE, pri kateri nazivna električna moč ne presega 10 MW, razen za VE, pri katerih nazivna električna moč ne presega 50 MW.

¹⁰³. Več informacij je na voljo: <https://www.podjetniskisklad.si/>.

¹⁰⁴. Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 26/22 in 9/25)

AGEN v skladu z dolgoročnim časovnim načrtom iz 23. člena zakona ZSROVE objavi javni poziv za vstop v podporno shemo, ki mora biti odprt najmanj en mesec, s katerim investitorje in promotorje povabi k prijavi projektov za PN za proizvodnjo EE na OVE in za SPTE, ki se na javnem pozivu potegujejo za dodelitev pravice za prejem podpore. Prijavi za projekte ali skupine projektov morajo investitorji oziroma promotorji priložiti podrobno obrazložitev, iz katere so razvidne vse predpostavke, na podlagi katerih je bila oblikovana ponujena cena.

Podpore za proizvedeno EE se zagotavljajo tudi proizvajalcem EE iz **obnovljenih PN**, pri katerih se z rekonstrukcijami obnovi ali zamenja vsaj eden od osnovnih sklopov PN in je bilo v obnovo vloženih vsaj 50 % tržne vrednosti nove PN v času obnove.

Vse informacije povezane z javnimi pozivi so dostopne na spletnih straneh AGEN¹⁰⁵.

5.2.1.1 Postopek vstopa v sistem podpor

Postopek izbora projektov za vstop PN v podporno shemo izvede AGEN ter obsega določitev referenčnih stroškov proizvodnje EE v PN OVE in SPTE, objavo javnega poziva za vstop PN v podporno shemo, ocenjevanje in izbiro PN za vstop v shemo in odločanje o potrditvi ali zavrnitvi vstopa PN.

Za vstop v podporno shemo je potrebna uspešna **vloga na javnem pozivu AGEN**. V okviru poziva so projekti izbrani glede na dovoljeno povečanje obsega sredstev za podpore, skladnosti projekta z načrtom delovanja podporne sheme za doseganje ciljev iz državnega akcijskega načrta za izrabo OVE in ponujene cene za proizvedeno EE, ki jo bo proizvajalec skupaj s predvideno količino proizvodnje opredelil ob prijavi na javni poziv.

AGEN objavi javni poziv za izvajanje podporne sheme za EE za naslednje leto, s katerim povabi investitorje k prijavi projektov za PN na OVE in za SPTE, ki se na razpisu potegujejo za prejem podpore.

Če je investitor na javnem pozivu uspešen, prejme **sklep o izbiri** s strani AGEN. S tem začne investitorju teči **triletni rok**, da PN **zgradi, priključi na omrežje in pridobi deklaracijo za PN**. V primeru zahtevne PN lahko investitor že ob prijavi na javni poziv z vlogo na AGEN zaprosi za podaljšan rok na skupno pet let. Ko je PN priključena na omrežje, lahko investitor odda vlogo za pridobitev **deklaracije za PN** in pridobi **odločbo o podpori** na AGEN. Pridobljena odločba o podpori je nato osnova za **podpis pogodbe za vstop v podporno shemo** s Centrom za podpore.

Javni poziv oz. razpis AGEN se lahko spreminja, zato je za investitorje ključno, da **spremljajo spremembe**. Osnovni kriterij je pridobljeno **GD** za PN (kjer je GD potrebno pridobiti) in ponujena **primerna cena**¹⁰⁶ glede na dolgoročni časovni plan, ki izhaja iz energetske bilance RS.

Investitorji morajo biti poleg postavljene cene pozorni še na **določeno količino obratovalnih ur** (proizvodnja), saj so določene obratovalne ure del pogodbe o podpori. Slednje pomeni, da so do določene količine upravičeni do podpore, za preostalo proizvodnjo pa ne.

Če investitor uspešno kandidira na javnem pozivu AGEN, lahko odda vlogo in od AGEN pridobi **sklep o izbiri** ter po izgradnji PN še **deklaracijo za PN in odločbo o dodelitvi podpore**.

¹⁰⁵. Dostopno na: <https://www.agen-rs.si/izvajalci/ove-ure/obnovljivi-viri-in-soproizvodnja/podpore-za-proizvedeno-elektriko>.

¹⁰⁶. Primerna cena ne sme presegati vsakokratnih vrednosti referenčnih stroškov proizvodnje elektrike v proizvodni napravi OVE in SPTE (RSEE).

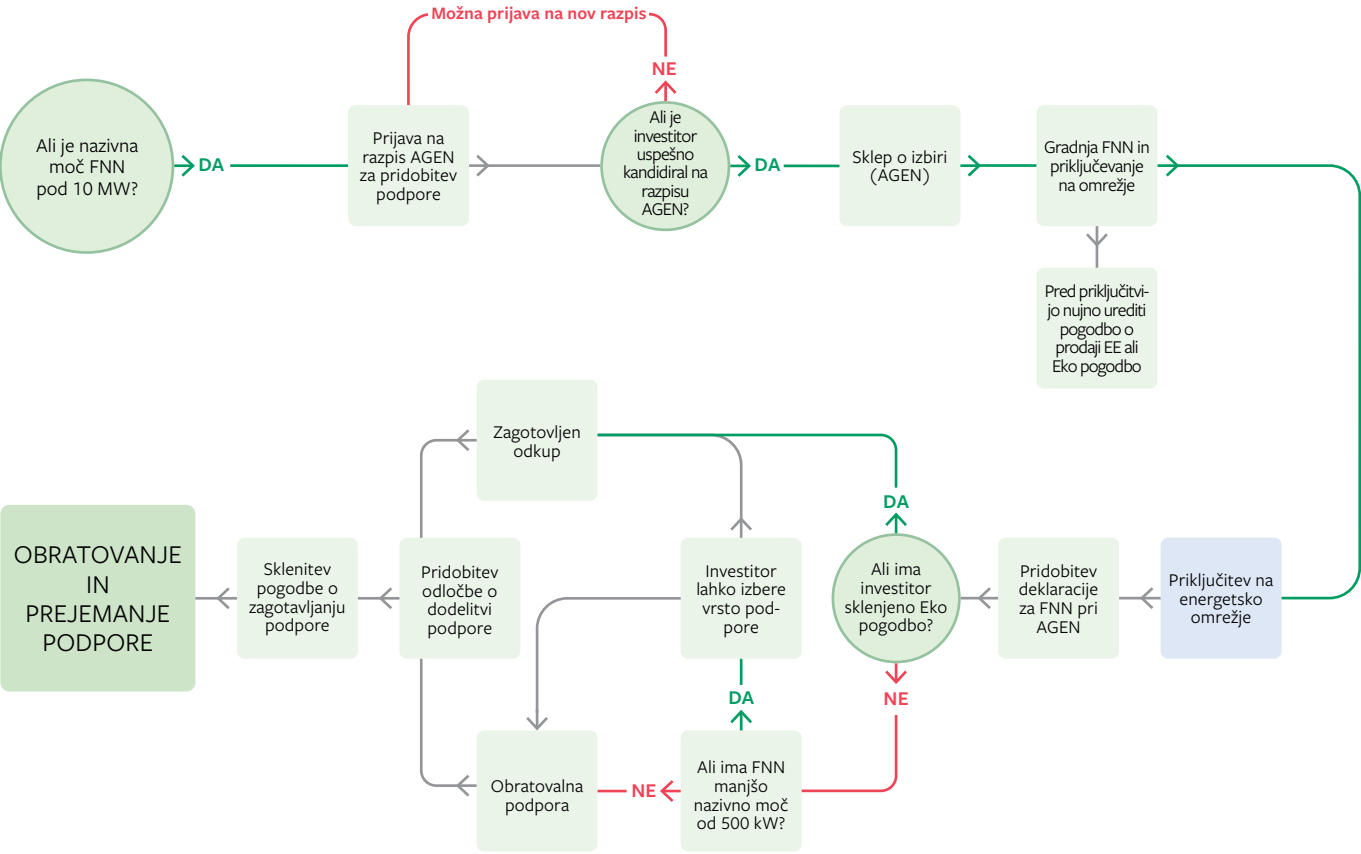
Center za podpore na Borzenu neposredno od AGEN prejme informacijo, da je bila izdana odločba o dodelitvi podpore. Center za podpore na podlagi odločbe o dodelitvi podpore in drugih podatkov ter uradne informacije AGEN o točnem datumu dokončnosti odločbe o dodelitvi podpore, pripravi **pogodbo o podpori** in jo najpozneje v 15 dneh pošlje upravičencu v podpis.

Upravičenost za izplačevanje podpor se zaradi mesečnega obračuna prične s prvim dnev meseca, ki sledi mesecu dokončnosti odločbe. Pri tem morajo biti izpolnjeni določeni pogoji:

- upravičenec ima dokončno odločbo o dodelitvi podpore,
- Center za podpore od AGEN prejme informacijo o dokončnosti,
- upravičenec ima registrirano ustrezno dejavnost in
- upravičenec ima urejen davčni status.

Center za podpore dobi popolne podatke najpozneje do devetega dne v tekočem mesecu, vključno z informacijo o ustrezni prekinitvi morebitne obstoječe tržne (»odprte«) pogodbe za prodajo EE.

Naslednja slika predstavlja grafično predstavljen postopek pridobivanja podpore.

SLIKA 15
Postopek pridobivanja podpore v okviru podporne sheme proizvodnje EE iz OVE in SPTE.

5.2.1.2 Vrste pogodb

Glede na kategorijo in podkategorijo udeležbe proizvajalci sklepajo naslednje pogodbe o zagotavljanju proizvodne podpore oziroma odkupa EE¹⁰⁷:

- pogodba ZO-OVE,
- pogodba ZO-SPTE,
- pogodba OP-OVE,
- pogodba OP-SPTE in
- Eko pogodba.

EKO POGODBA

Pogodba o uvrstitvi PN v bilančno skupino Centra za podpore (Eko bilančna skupina) ali Eko pogodba je namenjena novim PN v gradnji, ki še niso bile priključene na omrežje in za katere se je upravičenec že odločil, da bo kot obliko podpore izbral zagotovljeni odkup (moč PN do 500 kW). Proizvajalec, ki zahteva sklenitev take pogodbe, je namreč dolžan za prvo izbiro vrste podpore izbrati zagotovljen odkup.

Eko pogodba nadomešča odprto pogodbo o prodaji EE, zato tisti, ki pridobi Eko pogodbo ne sme skleniti drugih tržnih pogodb. Proizvajalci EE, ki sklepajo Eko pogodbo, ne smejo imeti predhodno sklenjene odprte pogodbe o dobavi za prodajo EE niti je ne smejo skleniti za čas veljavnosti Eko pogodbe ali pogodbe o zagotavljenem odkupu. Izdaja Eko pogodbe omogoča, da upravičenec vstopi v bilančno skupino Centra za podpore že takoj ob začetku obratovanja, torej še pred pridobitvijo odločbe o dodelitvi podpore (pri čemer pa mora imeti sklep o izboru projekta, izdan s strani AGEN).

EE se plačuje po referenčni tržni ceni, ki jo za tekoče leto določi AGEN, zmanjšani za 10 %. Cena se vsako koledarsko leto spreminja. Trajanje pogodbe je z zakonom omejeno na 12 mesecev, zato morajo biti upravičenci pozorni, da pravočasno pridobijo odločbo o dodelitvi podpore kot zagotovljeni odkup in tako preidejo na pogodbo o zagotavljanju podpore.

Vlagatelj mora elektronski zahtevek za pridobitev Eko pogodbe¹⁰⁸ oddati prek informacijskega sistema Centra za podpore vsaj en mesec pred predvidenim začetkom proizvodnje.

POGODBA OP-OVE

Pogodba OP-OVE je pogodba o zagotavljanju podpore kot obratovalne podpore EE, proizvedeni v PN, ki uporabljajo OVE.

POGODBA OP-SPTE

Pogodba OP-SPTE je pogodba o zagotavljanju podpore kot obratovalne podpore EE, proizvedeni v soprodukciji toplote in EE z visokim izkoristkom.

POGODBA ZO-OVE

Pogodba ZO-OVE je pogodba o zagotavljanju podpore kot zagotovljenega odkupa EE, proizvedene v PN, ki uporabljajo OVE.

POGODBA ZO-SPTE

Pogodba ZO-SPTE je pogodba o zagotavljanju podpore kot zagotovljenega odkupa EE, proizvedene v soprodukciji toplote in EE z visokim izkoristkom.

¹⁰⁷. Pravila za delovanje centra za podpore (Uradni list RS, št. 112/24), 5. člen.

¹⁰⁸. Zahtevek za pridobitev Eko pogodbe je dostopen na [spletnem portalu centra za podpore](#).

5.2.2 Vrste podpor

Upravičenci v podporni shemi lahko izbirajo med **dvema vrstama podpore**, in sicer **zagotovljeni odkup EE** ali **obratovalna podpora oz. finančna pomoč za tekoče poslovanje**.

Posamezna podpora se lahko izvaja za:

- PN za proizvodnjo EE s SPTE **10 let** od začetka obratovanja in
- PN za proizvodnjo EE iz OVE **15 let** od začetka obratovanja.

Za določitev starosti PN se kot začetek prvega obratovanja PN šteje datum izdaje UD za obratovanje PN oziroma če gre za PN, za katero se ne izda UD, datum opravljenega prvega priklopa v elektroenergetsko omrežje. Za PN, ki so obratovalne že pred izdajo UD, za PN, za katere se ne izda UD, pa so obratovalne, še preden so bile priključene v elektroenergetsko omrežje, in za obnovljene PN določi datum začetka obratovanja AGEN na podlagi zbranih dokazil.

5.2.2.1 Zagotovljeni odkup električne energije

Podpora se izvaja kot zagotovljeni odkup proizvedene EE, pri čemer Center za podpore ne glede na ceno elektrike na trgu odkupi vso neto proizvedeno EE, oddano v javno omrežje ter prevzeto in bilančno priznано v bilančni skupini Centra za podpore, za katero so prejeta PoI.

Pri zagotovljenem odkupu Center za podpore prevzema EE in jo plačuje po ceni, ki je določena skladno z odločbo o dodelitvi podpore, ki jo izda AGEN. PN je uvrščena v posebno bilančno skupino oz. podskupino, ki jo oblikuje Center za podpore (Eko bilančna skupina).

Podpora v obliki zagotovljenega odkupa je enaka ceni EE PN, ki jo sestavljata nespremenljivi in spremenljivi del. Nespremenljivi del cene EE ostaja ves čas izplačevanja podpore nespremenjen. Spremenljivi del cene EE PN se določi kot spremenljivi del referenčnih stroškov proizvodnje EE za izhodiščno leto 2016 in ostaja za vse PN OVE nespremenjen ves čas zagotavljanja zagotovljenega odkupa, razen za PN SPTE, kjer se spremenljivi del letno usklajuje v skladu s Prilogo 2 Uredba o podporah EE, proizvedeni iz OVE in v SPTE v odvisnosti od referenčne cene zemeljskega plina, objavljene v napovedi AGEN o položaju PN OVE in SPTE¹⁰⁹.

Upravičenci, ki dobijo Eko pogodbo, se zavežejo k izbiri vrste podpore kot zagotovljen odkup (v prihodnje). V primeru, da so PN pridobile Eko pogodbe ali imajo izbrano vrsto podpore zagotovljen odkup, nimajo in ne smejo imeti sklenjene ločene tržne pogodbe za prodajo EE. Te EE posledično tako ni mogoče prodati na trgu oziroma ne sme biti sklenjena tržna pogodba za prodajo EE. Za takšno obliko podpore se lahko odločijo PN z manjšo z zakonom določeno mejo (500 kW), saj večje PN nimajo pravice izbire zagotovljenega odkupa.

Za PN, ki imajo to vrsto podpore, bo Center za podpore urejal izravnavo razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo (tj. kritje odstopanj). Center za podpore plačuje EE, ki je oddana v javno omrežje in prevzeta v Eko bilančni skupini.

Proizvajalec EE lahko po dveh letih od vstopa v podporno shemo namesto zagotovljenega odkupa izbere obratovalno podporo. Zaradi te spremembe mora z vlogo zaprositi za izdajo nove odločbe o dodelitvi podpore. Spremenjeni način zagotavljanja podpore velja s 1. januarjem naslednjega koledarskega leta po izdaji in dokončnosti nove odločbe o dodelitvi podpore.

¹⁰⁹. V preteklosti je veljalo, da se v podporno shemo lahko vključujejo tudi PN za SPTE na zemeljski plin. V javnih pozivih AGEN pa nove PN na zemeljski plin niso več primerna tehnologija za vstop v podporno shemo.

Udeležencem, ki prehajajo s pripadnosti Eko skupine na pripadnost drugi bilančni skupini ali podskupini, s trenutkom veljavnosti prehoda preneha bilančna pripadnost Eko skupini, zato si morajo pravočasno in na lastne stroške urediti bilančno pripadnost v skladu s pravili, ki urejajo delovanje trga z EE. Udeleženci, ki prehajajo v Eko skupino, morajo pravočasno in v skladu s pravili, ki urejajo delovanje trga z EE, prekiniti odprto pogodbo, ki jim je določala bilančno pripadnost (odprta pogodba o dobavi za prodajo EE). Morebitne stroške in druge posledice zaradi nepravočasnih prekinitev pogodb nosi udeleženec¹¹⁰.

5.2.2.2 Obratovalna podpora / finančna pomoč za tekoče poslovanje

Pri obratovalni podpori Center za podpore ne prevzema in ne plačuje EE, temveč na podlagi proizvedenih neto količin EE izplačuje obratovalno podporo.

Podpora se izvaja kot finančna pomoč za tekoče poslovanje za neto proizvedeno EE, ki se proda na trgu in/ali se porabi kot lastni odjem.

Podpora je namenjena temu, da PN nadomesti razliko med proizvodnimi stroški in tržno ceno, ki jo PN iztrži na prostem trgu. PN, ki prejemajo ta tip podpore, si morajo same urediti izravnavo razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo in bilančno pripadnost oz. jim to uredi dobavitelj, s katerim imajo sklenjeno odprto pogodbo za prodajo EE.

Obratovalna podpora se določi kot razlika med ceno EE PN, ki jo sestavljata nespremenljivi in spremenljivi del, in referenčno ceno EE. Nespremenljivi del cene EE PN ostaja ves čas izplačevanja podpore nespremenjen. Spremenljivi del cene EE PN se določi kot spremenljivi del referenčnih stroškov proizvodnje EE za izhodiščno leto 2016 in ostaja za vse PN OVE nespremenjen ves čas zagotavljanja obratovalne podpore, razen za PN SPTE, kjer se spremenljivi del letno usklajuje v skladu s Prilogo 2 Uredbe o podporah EE, proizvedeni iz OVE in v SPTE, v odvisnosti od referenčne cene zemeljskega plina, objavljene v napovedi AGEN o položaju PN OVE in SPTE¹¹¹. Obratovalna podpora se zagotavlja za količino EE, določeno v odločbi o dodelitvi. V obdobjih, ko referenčna cena EE presega ceno EE PN, se obratovalna podpora ne izplačuje.

5.2.3 Višine podpor in upravljanje tveganja dosežene skupne cene

Višina podpore se določa na podlagi referenčnih stroškov, ki so definirani v posamezni odločbi o prejetju podpore, izdane s strani AGEN.

Za nove PN, ki vstopajo po razpisu, je višina podpore določena individualno. Investitor na razpisu ponudi ceno. Od te se v primeru izbire **obratovalne podpore** vsako leto odšteje še tekoča referenčna cena EE¹¹², kot jo vsako leto objavi AGEN. Naprave po novem sistemu pa imajo v odločbi tudi fiksno opredeljeno zgornjo mejo proizvodnje, za katero se lahko na letni ravni podeli podpora.

V pogodbah so razvidne tudi ostale omejitve izplačevanja skladno s predpisi, na primer: udeležencem, ki proizvajajo EE v PN z električno nazivno močjo nad 500 kW, obratovalna podpora ne pripada za obdobja dobave, ko so bile cene na slovenskem trgu za dan vnaprej (SIPX) negativne šest ali več zaporednih ur.

¹¹⁰. Pravila za delovanje centra za podpore (Uradni list RS, št. 112/24), 12. člen.

¹¹¹. V preteklosti je veljalo, da se v podporno shemo lahko vključujejo tudi PN za SPTE na zemeljski plin. V javnih pozivih AGEN pa nove PN na zemeljski plin niso več primerna tehnologija za vstop v podporno shemo.

¹¹². Referenčna tržna cena je tržni signal za ceno električne energije v določenem obdobju, ki skladno z Uredbo o pravilih za pripravo napovedi položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in s soproduktom toplote in električne energije z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo, vpliva na višino podpore določenih enot v podporni shemi. Referenčna tržna cena električne energije se izračuna kot povprečje doseženih zaključnih trgovskih cen produkta »HUDEX Hungarian Financial Power Base Load Product« na borzi HUDEX za prihodnje leto v EUR/MWh. Za izračun povprečja se uporabi 40 trgovskih dni pred 25. 10. v posameznem letu.

Pri **zagotovljenem odkupu** referenčna cena EE ne vpliva na višino podpore. Pri **obratovalni podpori** pa prihaja do vsakoletne spremembe višine podpore. Do spremembe višine podpore prihaja zaradi spremembe cen energentov, ki jih izračunava in objavlja AGEN. Ena od spremenljivk je referenčna tržna cena EE, ki vpliva na zvišanje ali znižanje višine obratovalne podpore. Padec referenčne tržne cene EE pomeni dvig obratovalne podpore in obratno. Pri nekaterih PN vplivajo tudi druge spremenljivke, ki so vključene v objavo AGEN.

Pri **obratovalni podpori** ima upravičenec sklenjeni dve pogodbi – za obratovalno podporo s Centrom za podpore ter ločeno tržno pogodbo za prodajo EE z izbranim trgovcem/dobaviteljem. Z vidika zmanjšanja tveganj priporočamo, da tržno pogodbo sklepate v obdobju, ko se določa referenčna tržna cena EE (40 trgovalnih dni pred 25. 10. za naslednje koledarsko leto). Če bodo splošne tržne cene v tem obdobju visoke, boste verjetno tudi vi dosegli višjo ceno, obratovalna podpora pa bo nižja. In obratno – če bodo cene nižje, boste verjetno dosegli nižjo ceno, vendar bo obratovalna podpora višja. Na tak način se izognete scenariju, kjer bi prodali po nizki ceni, hkrati pa bi bile obratovalne podpore nizke, ker bi tržne cene v obdobju pred 25. 10. zrasle. To seveda ni obvezno, izbira glede tržne prodaje je popolnoma vaša. Izpostavljamo še, da cena, po kateri prodajate EE dobavitelju, ne vpliva na vašo višino obratovalne podpore. Ta je odvisna od referenčne tržne cene EE.

Investitorji in promotorji v prijavljenih projektih PN OVE in SPTE ponudijo ceno EE PN, določeno skladno z metodologijo določanja podpor EE, proizvedeni iz OVE in v SPTE, v okviru katere bodo lahko poslovno uspešno proizvajali EE. Metodologija je objavljena na straneh MOPE – portal Energetika.¹¹³

Upravičenost za izplačevanje podpor pri vrste podpore zagotovljen odkup je omejena s postopkom menjave dobavitelja EE, saj Center za podpore lahko izplačuje podpore le za v javno omrežje oddano in v Eko bilančni skupini prevzeto EE. Upravičenec je upravičen do podpore s prvim dnem v naslednjem mesecu, če: ima dokončno odločbo o dodelitvi podpore kot zagotovljeni odkup, Center za podpore od AGEN prejme informacijo o dokončnosti, ima registrirano ustrezno dejavnost, ima urejen davčni status, Center za podpore dobi popolne podatke najkasneje do devetega dne v tekočem mesecu (oz. zadnjega delovnega dne pred devetimi, če ta ni delovni dan), vključno z informacijo o ustrezni prekinitvi morebitne obstoječe tržne (‘odprte’) pogodbe za prodajo EE.

Upravičenost za izplačevanje podpor pri vrsti podpore obratovalna podpora se zaradi mesečnega obračuna prične s prvim dnem meseca, ki sledi mesecu dokončnosti odločbe, ki jo izda AGEN. Pri tem morajo biti izpolnjeni določeni pogoji: upravičenec ima dokončno odločbo o dodelitvi podpore kot obratovalna podpora, Center za podpore od AGEN prejme informacijo o dokončnosti, upravičenec ima registrirano ustrezno dejavnost, upravičenec ima urejen davčni status. Prejemanje podpor je možno za več vrst pravno-organizacijskih oblik: fizične osebe, fizične osebe – s.p., nosilce dopolnilne dejavnosti na kmetiji, pravne osebe. ZSROVE predvideva posebno obravnavo za fizične osebe z mikro PN (moč do 50 kW), in sicer, da dejavnost proizvodnje EE z eno PN na OVE ali za SPTE z nazivno močjo do 50 kW lahko opravlja tudi fizična oseba, ki je vpisana v Register fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost proizvodnje EE pri Agenciji za javno pravne evidence in storitve (AJPES).

Pogoj za izstavitev računa pa je sklenjena pogodba o zagotavljanju podpore oziroma veljavni aneks.

^{113.} Metodologija za določanje cene električne energije proizvodnih naprav in referenčnih stroškov proizvodnje elektrike proizvodnih naprav, dostopno na [Portal energetika](#).

5.2.4 Obnovljene naprave

Tudi PN, ki so obnovljene, lahko kandidirajo na razpisih AGEN. Podpore za proizvedeno EE se tako zagotavljajo tudi proizvajalcem EE iz **obnovljenih PN**, pri katerih se z rekonstrukcijami obnovi ali zamenja vsaj eden od osnovnih sklopov PN in je bilo **v obnovo vloženih vsaj 50 % tržne vrednosti nove PN v času obnove**. Vrednost nove PN investor prikaže v investicijski dokumentaciji. Z obnovo ali rekonstrukcijo se mora nazivna moč PN povečati za najmanj 10 % ali električni izkoristek PN izboljšati najmanj za eno odstotno točko. Med osnovne sklope se štejejo: kotli, kurilne naprave, pogonski stroji, elektroenergetske naprave, vetrnice, stebri, FN moduli, vodne turbine z generatorji, hidromehanska oprema, jezovne zgradbe in drugi sklopi, namenjeni pretvarjanju vhodne OVE v EE in toploto. Povečanje nazivne moči ali izboljšanje električnega izkoristka PN se dokazuje s podatki o opravljenem priklopu v elektroenergetsko omrežje in tehničnimi podatki o PN pred obnovo in po njej. Če na podlagi teh podatkov ni mogoče ugotoviti povečanja nazivne moči ali izboljšanja izkoristka PN, se to dokazuje z meritvami pred obnovo PN in po njej, ki jih opravi pooblaščen institucija za izvajanje meritev.

Za obnovljeno PN se v prijavi na javni poziv AGEN ponudi cena EE za obnovljeno PN, katere nespremenljivi del se določi na podlagi nespremenljivega dela cene EE za novo tovrstno PN, določenega skladno z metodologijo za določanje cene EE PN in referenčnih stroškov proizvodnje EE PN, ki jo na svojih spletnih straneh objavi ministrstvo, pristojno za energijo. Pogoj za pridobitev podpore za proizvedeno EE je pridobitev sklepa o potrditvi projekta na javnem pozivu AGEN (konkurenčen postopek izbire).

Za PN, ki so starejše od 15 oz. 10 let, vendar so bile **obnovljene** in izpolnjujejo pogoje obnove, lahko investorji, podobno kot za nove ali še načrtovane PN, z njimi kandidirajo na razpisih AGEN. Za naprave SPTE, ki so starejše od 10 let, in naprave OVE, ki so starejše od 15 let in niso bile obnovljene skladno z zahtevami podporne sheme ter trenutno niso vključene v podporno shemo, so pa v preteklosti bile, se lahko sklenejo le tržne pogodbe.

Za določanje cene EE zagotovljenega odkupa oziroma višine obratovalne podpore v pogodbi o zagotavljanju podpore za obnovljene PN se ves čas trajanja pogodbe uporablja nespremenljivi del referenčnih stroškov iz odločbe o dodelitvi podpore.

5.2.5 Po koncu podpore

Pogodbe o zagotavljanju podpore prenehajo veljati v naslednjih primerih¹¹⁴:

- s potekom obdobja, za katerega je sklenjena,
- z odpovedjo pogodbe s strani ene od pogodbenih strank,
- s sklenitvijo nove pogodbe za isto PN,
- z razveljavitvijo ali odpravo odločbe o dodelitvi podpore, ki je bila podlaga za sklenitev pogodbe, oziroma z odvzemom podpore,
- s prenehanjem veljavnosti odločbe o dodelitvi podpore, ki je bila podlaga za sklenitev pogodbe,
- z odločbo AGEN o ugotovitvi, da odločba o dodelitvi podpore preneha veljati zaradi prenehanja veljave deklaracije za PN,
- s trenutkom prenehanja obstoja udeleženca ali Centra za podpore in
- v drugih primerih, če je tako določeno z zakonom, na njegovi podlagi izdanimi predpisi in drugimi predpisi.

^{114.} Pravila za delovanje centra za podpore (Uradni list RS, št. 112/24), 8. člen.

Udeležencem v sistemu zagotavljenega odkupa ter z Eko pogodbo z začetkom veljavnosti odpovedi oziroma prenehanja veljavnosti pogodbe preneha bilančna pripadnost Eko skupini, ki jo vodi Center za podpore, zato morajo biti ti pozorni ob približevanju konca podpore. Za PN, kjer se podpora izvaja kot zagotovljeni odkup proizvedene EE, je pomembno, da se pravočasno, predlagamo vsaj tri mesece pred iztekom pogodbe o zagotavljenem odkupu, upravičenec poišče drugega dobavitelja oz. pridobi ponudbe za nadaljnji odkup. Pri poteku pogodbe za zagotovljeni odkup namreč ni avtomatizma pri sklenitvi nove pogodbe. Lastniki morajo postopke sprožiti pravočasno, da se lahko normalno izvedejo postopki menjave dobavitelja na trgu EE. V nasprotnem primeru tvegajo, da ostanejo brez pogodbe, kar pomeni, da ne bodo dobili plačila za proizvedeno EE oziroma bo PN odklopljena. Udeleženci s temi pogodbami, ki nadaljujejo s proizvodnjo oziroma poslovanjem na trgu z EE, si morajo pravočasno in na lastne stroške urediti bilančno pripadnost v skladu s pravili, ki urejajo delovanje trga z EE.

Pri obratovalnih podporah ne prihaja do toliko težav, saj imajo že pred tem sklenjene tržne pogodbe. V primeru podpore kot obratovalne podpore se pogodba o zagotavljanju podpore kot obratovalne podpore EE, proizvedeni v SPTE ali iz OVE, zaključi. Po izteku navedene pogodbe je na voljo zgolj tržna pogodba pri dobaviteljih EE na trgu.

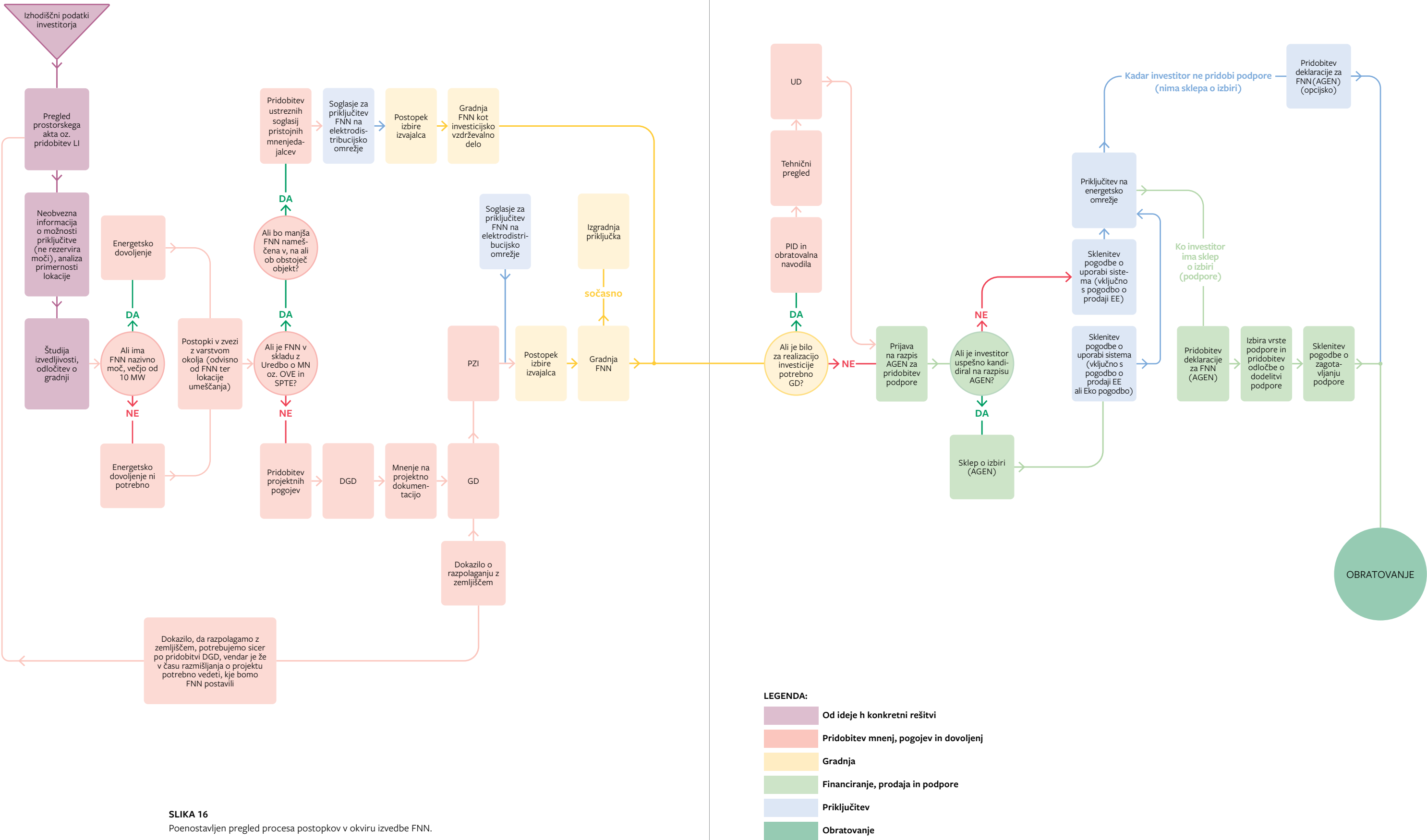
V Centru za podpore družbe Borzen je bil pripravljen seznam podjetij, ki nudijo možnost odkupa EE, proizvedene iz OVE in SPTE¹¹⁵. Seznam vključuje vse ponudnike odkupa EE v slovenskem prostoru, ki so na pobudo Centra za podpore posredovali kontaktne informacije oseb oz. oddelkov, ki se ukvarjajo z odkupom EE od (malih) proizvajalcev.

V primeru odpovedi pogodbe s strani udeleženca v sistemu zagotavljenega odkupa začne veljati z začetkom koledarskega leta, ki sledi letu, v katerem je bila odpoved prejeta na strani Centra za podpore, če je bila odpoved prejeta do konca oktobra. Če je bila odpoved prejeta kasneje, pa z začetkom naslednjega leta, ki sledi letu, ko bi odpoved začela veljati. Odpoved pogodbe udeležencev, ki prejemajo obratovalne podpore, začne veljati s prvim dnem naslednjega meseca, če jo Center za podpore prejme do vključno 10. dne v mesecu, v primeru, da jo prejme kasneje pa s prvim dnem naslednjega meseca. Udeležencu lahko pogodbo odpove tudi Center za podpore in sicer, če udeleženec ne izpolnjuje svojih obveznosti po pogodbi, če krši določbe predpisov na področju trga z EE ali določbe drugih predpisov, ali če udeleženec na kakršen koli drug način krši Pravila Centra za podpore ali pogodbo¹¹⁶.

115. Dostopno na: <https://borzen.si/sl-si/druzba-borzen/seznam-ponudnikov-odkupa-elektrike>.

116. Pravila za delovanje centra za podpore (Uradni list RS, št. 112/24), 10. in 11. člen.

6 POENOSTAVLJEN PREGLED CELOTNEGA PROCESA

SLIKA 16 Poenostavljen pregled procesa postopkov v okviru izvedbe FNN.

7 DODATNO

7.1 Seznam organov, ki sodelujejo v postopkih

Agencija RS za okolje (ARSO)	https://www.arso.gov.si/
Agencija za energijo (AGEN)	https://www.agen-rs.si/
Agencija RS za javnopravne evidence in storitve (AJPES)	https://www.ajpes.si/
Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI)	https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/direkcija-za-infrastrukturo/
Družba za avtoceste RS (DARS)	https://www.dars.si/
Finančna uprava Republike Slovenije (FURS)	https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/financna-uprava-republike-slovenije/
Geodetska uprava Republike Slovenije (GURS)	https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/geodetska-uprava/
Direkcija RS za vode (DRSV)	https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/direkcija-za-vode/
Inšpektorat RS za okolje in energijo (IRSOE)	https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/inspektorat-za-okolje-in-energijo/
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS (MKGP)	https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-kmetijstvo-gozdarstvo-in-prehrano/
Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo RS (MOPE)	https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-okolje-podnebje-in-energijo/
Ministrstvo za obrambo RS (MO)	https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-obrambo/
Ministrstvo za naravne vire in prostor RS (MNVP)	https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-naravne-vire-in-prostor/
Ministrstvo za zdravje RS (MZ)	https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-zdravje/
Slovenske železnice (SŽ)	https://potniski.sz.si/
Zavod za gozdove Slovenije (ZGS)	https://www.zgs.si/
Zavod za ribištvo Slovenije (ZZRS)	https://www.zzrs.si/
Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS)	https://www.zvkds.si/
Zavod RS za varstvo narave (ZVRSN)	https://zrsvn-varstvonarave.si/
Upravne enote (UE)	spletna stran posamezne upravne enote
Občine	spletna stran posamezne občine

7.2 Seznam ostalih deležnikov, ki sodelujejo v postopkih

Borzen, operater trga z elektriko d.o.o.	https://borzen.si/sl-si/
ELES	https://www.eles.si/
Elektro Celje	https://www.elektro-celje.si/si/
Elektro Ljubljana	https://www.elektro-ljubljana.si/
Elektro Maribor	https://www.elektro-maribor.si/
Elektro Gorenjska	https://www.elektro-gorenjska.si/
Elektro Primorska	https://elektro-primorska.si/
Plinovodi d.o.o.	https://www.plinovodi.si/sl/

7.3 Seznam občinskih soglasodajalcev, nosilcev občinskih javnih pooblastil

Občinski soglasodajalci, nosilci občinskih javnih pooblastil	https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Graditev/obcinski-soglasodajalci.pdf
--	---

7.4 Seznam državnih soglasodajalcev, nosilcev javnih državnih pooblastil

Državni soglasodajalci, nosilci javnih državnih pooblastil	https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Graditev/drzavni-soglasodajalci.pdf
--	---

PRIROČNIK ZA POSTAVITEV OVE PROIZVODNIH NAPRAV
SONČNA ENERGIJA

IZDAJATELJ
Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o.

AVTORJI BESEDILA
prof. dr. Sebastijan Seme (UM FE)
doc. dr. Klemen Sredenšek (UM FE)
Domen Kuhar (UM FE)
Jernej Počivalnik (UM FE)
Bojan Stergar (UM FE)
Eva Simonič (UM FE)
Klemen Srpčič (UM FE)
Manja Obreza (UM FE)

STROKOVNI PREGLED
Andreja Belavič Benedik, univ. dipl. inž. el. (A-SOL energija, d. o. o.)
Maja Sevšek, mag. geog. (Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o.)

OBLIKOVANJE
Studio Mazzini, d.o.o.

TISK
Tiskano v Sloveniji

IZDANO
Ljubljana, oktober 2025

VERZIJA
3

